

REGIO REGIA

A KÖZÉP-DUNÁNTÚL ÉRTÉKTEREMTŐINEK MAGAZINJA

Szalai Attila,
a maxon motor Hungary Kft. ügyvezető igazgatója

Hatvan éve
város Óroszlány

Kreatív
Széchenyisek

Elefántház
épül
Veszprém

„Megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítése” kiemelt projekt keretében nyújtható bérköltség-támogatás - TÁMOP-1.1.1-12/1-2012-0001

1. A program bemutatása

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal a TÁMOP-1.1.1-12/1 "Megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítése" című kiemelt projekt megvalósításával kívánja elősegíteni a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci re-integrációját, sikeres foglalkozási rehabilitációját.

2. A program célja

A projekt személyre szabott fejlesztésekkel, humánszolgáltatási programmal, képzési lehetőségek biztosításával támogatja a megváltozott munkaképességű ügyfelek felkészítését a munkavállalásra, valamint foglalkoztatásukhoz a munkaadók részére bérköltség-támogatást biztosít. Célunk, hogy a programban résztvevők egyéni igényekre szabott szolgáltatások és támogatások révén visszatérhessenek a munka világába, a nyílt munkaerő-piacra.

3. A projekt célcsoportja, támogatott munkavállaló

Bérköltség-támogatást azon foglalkoztató veheti igénybe, aki a TÁMOP 1.1.1-12/1 kiemelt projekt résztvevőjét (megállapodással rendelkező ügyfél) munkaviszony keretében foglalkoztatja, valamint rendelkezik a támogatás megállapításához szükséges igazolásokkal.

4. A támogatás jellemzői

Bérköltség-támogatás a munkaadó részére, az általa minimum 4 órában foglalkoztatott, programrésztvevő után nyújtható. A támogatás időtartama határozott időre szól, amely során a munkabér és az azt terhelő szociális hozzájárulási adó 100%-ban támogatható. Egy munkáltató több megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatásához is igénybe veheti a támogatást.

5. Rehabilitációs kártya

A projektben résztvevő megváltozott munkaképességű ügyfelek rendelkeznek az adókedvezményt (szociális hozzájárulási adó alóli mentesség) biztosító rehabilitációs kártyával. Abban az esetben, ha a foglalkoztató igénybe veszi a rehabilitációs kártya adókedvezményét, akkor a támogatás teljes összege a bér támogatására állapítható meg.

6. A támogatás formája

A támogatás havi elszámolás alapján, utólag kerül kifizetésre. Mivel a bérköltség-támogatás csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül, így a támogatott vállalkozásokra nézve a EK Szerződés 87. és 88. cikkének a de minimis támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2006. december 15-i 1998/2006/EK bizottsági rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.

7. Hogyan igényelhet támogatást?

A munkáltató a TÁMOP Igénykezelő felületén (<https://ikrt.nrszh.hu/ikrt/>), elektronikus úton regisztrálhat. A regisztrációhoz szükséges dokumentumok (az Igénykezelő felületen elektronikus formában kell benyújtani): kitöltött és cégszerűen aláírt, lepecsételt regisztrációs adatlap (a regisztrációs felületen nyomtatható ki), gazdasági társaság esetén hitelesített 30 napnál nem régebbi cégkivonat, vagy nem gazdasági társaság esetén létesítő okirat, vagy egyéni vállalkozó esetén hatósági igazolás, aláírási címpéldány.

8. Az elszámolás módja

A foglalkoztató az elszámolást havonta, az Igénykezelő felületen rögzítheti, illetve nyomtathatja ki. Az elszámolásokat minden hónap 15-ig kell benyújtani. A hiánytalanul beérkezett és befogadott elszámolások teljesítése a benyújtást követő hónap 10. napjáig történik meg.

9. Elérhetőségeink

A megyei szakmai koordinátoraink további tájékoztatás nyújtása céljából az alábbi elérhetőségeken állnak az érdeklődők rendelkezésére:

Fejér Megye: Csepi Anett - Telefon: 20/821-6698 - E-mail: csepia@nrszh.hu

Komárom-Esztergom Megye: Dr. Varga Zsuzsanna - Telefon: 20/821-6723 - E-mail: vargazsu@nrszh.hu

Veszprém Megye: Nagy-Vereczki Vivien - Telefon: 20/821-6696 - E-mail: vereczki@nrszh.hu

Bokrétaünnep az Öreg-tó partján

Szerkezetkész az Ökoturisztikai Központ

Tatán, az egykori kajakház helyén immár szerkezetkész az új idegenforgalmi és vízisport centrum épülete, mely „Az Öreg-tavi ökoturisztikai központ kialakítása a csatlakozó kerékpárutak felújításával Tatán, és tematikus aktív turisztikai fejlesztések a kistérségben” elnevezésű pályázatnak köszönhetően épül. Február huszadikán bokrétaünnepet tartottak a készülő objektumban.

A bokrétaünnep az építők és építtetők közös ünnepe, melyet a tartószerkezet elkészültekor szokás tartani. A hagyományok szerint az épület legmagasabb pontjára bokrétafát állítanak vagy bokrétafákat helyeznek el. Az ünnepségen köszöntőt mondott **Michl József** polgármester, s az építkezésen munkálkodókat is dicsérte.

- Már igen szépen kimagaslik az érdekes, lapos tetejű épület, most a válaszfalak és a nyílászárók elhelyezése következik. Jó reményünk van arra, hogy nyár végére elkészül a beruházás – emelte ki a polgármester. - A fejlesztés jól illeszkedik a Bejárható Magyarország programba, melynek fő célja az egészséges életmódra nevelés, az igény megteremtése a szabadidő hasznos eltöltésére, valamint a hazai turizmus fejlesztése.

A nagyszabású építkezés 413 millió 851 ezer forintból valósul meg, ebből 312 405 ezer forint a támogatási összeg, a további önerő összegét a helyi önkormányzat biztosítja. Az impozáns létesítmény földszintjén elkészült a világ színvonalú tanmedence is, itt 9 kajakos és nyolc kenus tud egyszerre tréningezni. A Magyar Kajak-kenu Szövetség eszközfejlesztésre, hajó és evező vásárlásra 10 millió forint támogatást ad a HódySport SE-nek, az egyesület a Tatai Városkapu Zrt. közreműködésével további 10 millió forint állami támogatásra is pályázik a Nemzeti Sportközpontok Igazgatóságánál. A tervek szerint a tatai edzőborban készülő kajak-kenusok is itt kapnak majd helyet, és ennek a szövetség vezetői nagyon örülnek.

*- A Bejárható Magyarország – mondta **Ben-csik János** országgyűlési képviselő a bok-*

rétaünnepen - a turizmus területén a különböző „jármódokat” úgy kapcsolja össze azonos infrastruktúrával, hogy a lehető legjobb kiszolgálásban tudja részesíteni azokat, akik majd használni fogják.

A képviselő felelevenítette régi élményeit, melyek Tatához kötik: itt indult el élete első kajakversenyén. **Császár Attilával**, a Hódy Sport Egyesület vezetőjével is egy megmérettetés alkalmával ismerkedett meg, s került barátságbba.

Horváthy Lóránt, Tata alpolgármestere kiemelte, hogy az Által-ér-völgyi kerékpárút rácsatlakozva az Öreg-tavat átölelő útra, egyenesen vezet a megújuló kajakházhoz, amely voltaképpen a város kiemelkedő „turista gyűjtőhelye” lesz a jövőben.

vk.

Regio Regia

A Közép-Dunántúl értéktérítőinek magazinja
XIV. évfolyam 113. szám
<http://www.regioregia.hu>

Kiadja:

Regio Regia Nonprofit Kft.
2800 Tatabánya, Táncsics u. 51.
info@regioregia.hu
Telefon/Fax: 34/310-971

Felelős kiadó: Cseh Teréz ügyvezető igazgató

Főszerkesztő: Veér Károly

Munkatársak:

Cseh Teréz, dr. Göde Andrea, Kiss T. József,
Mórocz Károly, Réz Napsugár, Taizs Gergő,
Tárnay Olivér, Veér Zoltán

Fotó: Dr. Göde Andrea,
Kiss T. József, Regio Regia archív

Címlapfotó: Veér Károly

Nyomdai előkészítés:

KEM-Bridge Net
Tatabánya

Tördelőszerkesztő: Veér Zoltán

Nyomda:

Prospektus Nyomda
8200 Veszprém, Tartu utca 6.
www.prospektusnyomda.hu

A lapban megjelent hirdetések és PR-cikkek
tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!

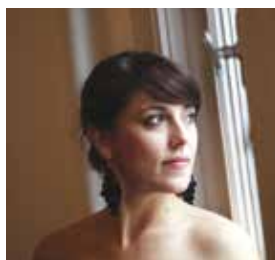
HU-ISSN: 1785-7074

E havi interjúinkból ajánljuk:**Az Ipari Park a gazdaság motorja Tatabányán – 12. oldal**

Az önkormányzat és az itt élő emberek céltudatos munkájának köszönhetően folyamatosan fejlődik az ipari park. Ennek eredményeként új munkahelyek teremtdőnek, ahol szívesen fogadják a helyi munkavállalókat, hiszen a tatabányai emberek már bebizonyították, lehet rájuk számítani – fogalmazott a város gazdaságáról Schmidt Csaba a megyeszékhely polgármestere.

Elavult technológiákat oktatunk – 30. oldal

Ritka kincsnek számít manapság a jó szakember. Érzik ezt az építőiparban tevékenykedő nagyvállalatok is. Mit csináltunk rosszul, merre vezet a kiút? Erről beszélgettünk Grabarics Gáborral – a Grabarics Építőipari Kft. cégtulajdonosával -, és Fodorné Rózsa Csillával, az építőipari cég oktatási intézménye, a Faktor Tanműhely Kft. ügyvezetőjével.

Tündérország tündérlánya – 40. oldal

A budapesti Maladype színház művésznője a régi Magyarország legkeletibb peremén, a csángók földjén, a színmagyar lakosságú Gyimesközéplek született és nevelkedett. A Marosvásárhelyi Színművészeti Egyetemen végzett 2004-ben, majd a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színházban töltött hat év után Balázs Zoltán hívására költözött Budapestre, és csatlakozott a Maladypéhez.

„Mindenben a harmóniát keresem” – 44. oldal

Zalában született, de életének jó részét Tatabányán töltötte. 2012-ben munkásságát Megyei Prima Díjjal ismerték el, idén januárban pedig megkapta a Tatabánya Kultúrájáért elismerést. Papp Albert retrospektív kiállítását november 15-től tekinthetik meg a Tatabányai Múzeumban. A kiállított művek között több olyan is szerepel, amely most először került bemutatásra.

T A R T A L O M**LAPINDÍTÓ**

Szerkezetkész az Ökoturisztikai Központ.....3. oldal

A VIDEOTON a legnagyobb adakozó 6. oldal

ÖNKORMÁNYZAT

Átvállalta a kormány a Veszprém Aréna adósságát 7. oldal

60 éves város a Vértes-hegység lábánál 8. oldal

Gálaest a 60 éves város tiszteletére.....9. oldal

Erősödött Almádi központi szerepe 10. oldal

A tolerancia körei... 11. oldal

Az ipari park a gazdaság motorja Tatabányán 12. oldal

800 éves a Dunántúl Athénje 14. oldal

Új gépek a városüzemeltetésben 15. oldal

Komárom stratégiai beruházásai 16. oldal

Befogadott pályázat és kerékpárút-átadó 17. oldal

Látványos vasútfejlesztések kezdődnek 18. oldal

Vonzó kisváros a Duna-partján 20. oldal

Állami támogatás a veszprémi állatkertnek 21. oldal

Bábolnán iskolaügyben is jól döntöttek.....22. oldal

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

Telephelyfejlesztés Kőszárhegyen.....23. oldal

Kikeleti aggódások

Az idén egy keddi napra esett a tél, így nem kellett soká várni a tavaszra, a természet és az ember megújodására, a kikeletre. A tévéből, rádióból, újságokból és az ismerősök elbeszéléséből azonban sötét árnyak fenyegetése olvasható ki. Most nem a közelgő országgyűlési választások körüli pártharcokra gondolok, hanem a határaink túloldalán élő magyarok jövőbeni sorsára.

A XX. század egyik összeollózott ország-torzója, az önállóan csak 1991 óta létező Ukrajna alapjai düledezni látszanak. Kijevben még állnak a barikádok, a Krím elszakadni igyekszik, a keleti és nyugati országrész egymásnak feszül, a mintegy 150.000 főt számláló kárpátaljai magyarság a régóta velük együtt élő ruszinokkal együtt csak kapkodja a fejét: mi lesz velünk, mi lesz a nyelvünkkel?

Sokan már revízióról beszélnek, mondván: Kárpátalja hazatér. Ennek nem nagy a valószínűsége, mint ahogy a pedzegetett román területi igényeknek sem. Bár a Krím esetleges elszakadásával bármi lehetséges.

Apropó Románia! Az erdélyi magyarok legerősebb szervezete, az RMDSZ újra kormányzati pozícióba került. Megoszlanak a vélemények arról, hogy ezt mennyire tudják, akarják Erdély helyzetének javítására fordítani, vagy ismét csak a hatalom, a pénz hajtja a vezetőket.

Legyünk pozitívak, márciusban úgy illik! Bízunk a határokon túli magyarok helyzetének javulásában, bízunk abban, hogy megőrizhetik nyelvüket, kultúrájukat, végső soron az életüket! A többit pedig meglátjuk...

*Veér Károly
főszerkesztő*

T A R T A L O M

Az űrtechnikától a kiskertig.....	24. oldal
Újabb száz munkahely a dán óriáscégnél.....	26. oldal
Húsz éves a Ho-Máhr Trans.....	27. oldal
Kreatív Széchenyisek.....	28. oldal
Elavult technológiákat oktatunk.....	30. oldal
Lézer technológiai labor Tatabányán.....	33. oldal
A Gazdaság Háza még zölddebbre vált.....	34. oldal

KÁRPÁT RÉGIÓ

250 éve történt a madéfalvi veszedelem.....	35. oldal
Híd épül a nemzetért.....	36. oldal

25 éve hullott le a vassüggöny.....	39. oldal
Tündérország tündérlánya.....	40. oldal
„Bús düledékeiden...” – Huszt.....	42. oldal
KINCSKERESŐ	
Auer-kultusz Veszprémbe.....	43. oldal
„Mindenben a harmóniát keresem”.....	44. oldal
Ha összefogunk, jobban élhetünk?.....	45. oldal
II. Lencse- és Hurkafesztivál.....	46. oldal
A jó közösség csodákra képes.....	48. oldal
Új sportlétesítmények építését tervezik.....	50. oldal

Végleg Székesfehérváron marad a Szent Korona hiteles másolata

A VIDEOTON a legnagyobb adakozó

Az elmúlt hónapokban tanúsított összefogásnak köszönhetően teljesült Székesfehérvár vezetésének és lakosságának szándéka. Végleg a királyok városában marad a magyarság legfőbb jelképe, a Szent Korona hiteles másolata – jelentette be dr. Cser-Palkovics András polgármester és dr. Bóka Viktor jegyző. A tavaly szeptemberben meghirdetett közadakozás keretében összegyűlt a vásárláshoz szükséges nettó 13 millió forint, és a mai napon aláírták a koronamásolat megvételének szerződését. Az ereklye a Városháza I. emeleti folyosóján, az Aba Novák secco előtt kap helyet.

A Szent Korona hiteles másolata a 2013-as Szent István Emlékév legfőbb programjára, az augusztusi Királyi Napokra érkezett Székesfehérvárra. Az ereklye megtekintése iránt igen nagy volt az érdeklődés, ami megerősítette a városvezetés azon elképzelését, hogy a másolat végleg itt maradhasson. A nemes cél érdekében Székesfehérvár polgármestere és jegyzője szeptemberben közadakozást hirdetett, melyhez cégek, vállalkozások, civil szervezetek és magánszemélyek csatlakoztak. Az elmúlt hónapokban tanúsított összefogásnak köszönhetően a vásárláshoz szükséges nettó 13 millió forint rendelkezésre áll, így teljesülhet a városvezetés és a lakosság legfőbb szándéka. A Városháza Dísztermében rendezett sajtótájékoztatón Székesfehérvár polgármestere, dr. Cser-Palkovics András és a másolatot készítő Metal-Art Nemesfémipari Zrt. vezérigazgatója, Ángyán Balázs aláírták az ereklye megvételének szerződését.

„Minden fehérvári polgár számára fontos üzenetet hordoz, hogy örökre Székesfehérváron marad a korona másolata. A szent ereklye bemutatásának méltó és legfontosabb helyszíne valóban nemzetünk történelmi fővárosa. Köszönetet mondok mindenkinek, aki csatlakozott a közadakozáshoz.” – hangsúlyozta dr. Cser-Palkovics András polgármester. Mint mondta, Székesfehérvár Önkormányzata saját költségvetéséből is finanszírozhatta volna a korona megvételét, ám a városvezetés fontosnak tartotta, hogy közadakozás keretében lehetőséget nyújtson a fehérváriaknak a vásárláshoz történő csatlakozásra. A polgármester elmondta: a vételár teljes, nettó 13 millió forintos költsége közadakozásból jött össze. 156 felajánlás érkezett, melyek közül a legkisebb, 200

forintos összeget egy idős hölgy adományozta, a legnagyobb, 6 és félmillió forintos támogatást pedig a Videoton Dolgozókért Alapítvány biztosította. Dr. Cser-Palkovics András külön köszöntötte a sajtótájékoztatón Horváth Károlyné ötvösművészt, aki a korona másolatát készítette. A polgármester

hangsúlyozta: pártállástól függetlenül valamennyi székesfehérvári önkormányzati képviselő támogatta a nemes cél megvalósítását. A következő évek, évtizedek legfontosabb törekvése, hogy alkalmas és méltó helyszínt alakítsanak ki a Nemzeti Emlék helyen az eredeti Szent Korona hazatérésére és időszakos bemutatására.

Ugyancsak köszönetét fejezte ki a közadakozáshoz csatlakozóknak dr. Bóka Viktor, Székesfehérvár jegyzője. Elmondta: a Szent Korona másolatát a Városháza I. emeleti

folyosóján, az Aba Novák secco előtt egy speciális, a látogatók által körüljárható szőfben helyezik el véglegesen. Az átalakítás munkálatai már megkezdődtek, folyamatban van többek között a megvilágítási tervek elkészítése. Dr. Bóka Viktor arról is szólt, hogy a 100 ezer forintot, vagy annál nagyobb összeget felajánlók neveit egy rész táblán mutatják be a korona mellett.

A Videoton tavaly ünnepelte fennállásának 75 éves évfordulóját. A jubileum alkalmából a cég kézenfekvőnek tartotta, hogy jelentős szerepet vállaljon a korona megvásárlásából. A Videoton vállalatcsoport ajánlotta fel a legnagyobb összegű, 6 és félmillió forintos támogatást. Sinkó Ottó, a Videoton Holdig Zrt. vezérigazgatója a sajtótájékoztató helyénvaló, sikeres kezdeményezésként értékelte a közadakozást. Hozzátette: Székesfehérvár gazdasági szerepe mindenki számára nyilvánvaló, ám a város korábban nem mutatott olyan demonstratív képet, mint amit a történelme indokolna. A 2013-as Emlékévvvel elindult egy, a város arculati átalakítását és szellemi fejlesztését célzó, hosszú távú folyamat, melynek fontos, de bizonyára nem utolsó lépése a korona végleges ide kerülése.

A Szent István Emlékév egyik legfontosabb eredménye, hogy Székesfehérvárra került a korona másolata – hangsúlyozta a 2013-as Emlékbizottság elnöke. Dr. Csurgai Horváth József szerint örömdetes lenne, ha a városházi történelemórák során minél több diák megismerné az ereklyét. Utalt arra, hogy az átalakítási folyamat részeként érdemes lenne a többi koronázási jelkép másolatát is Székesfehérvárra hozni.

Forrás: okkfehevar

ÖNKORMÁNYZAT

HÍREK, INFORMÁCIÓK RÉGIÓNK TELEPÜLÉSEIRŐL

"30-35 milliárd forintnyi fejlesztés valósul meg városunkban 2-3 éven belül, ennek jelentős része – szerencsére - kormányzati finanszírozású. Uniós és hazai forrásokra támaszkodhatunk..."

DR. MOLNÁR ATTILA

Átvállalta a kormány a Veszprém Aréna adósságát

A Veszprém Aréna építéséhez felvett hitel törlesztéséből az idén hatszázmillió forintot vállalt át az állam a várostól. Az erről szóló szerződést adta át **Navracsics Tibor** miniszterelnök-helyettes, melyet **Porga Gyula** Veszprém polgármestere írt alá. **Navracsics Tibor** hangsúlyozta: a szerződés nem része az önkormányzati konszolidációnak. A kormány a törlesztés átvállalásával elismeri a város példaértékű erőfeszítéseit, melyeket a sport támogatása területén tett, valamint elismeri az MKB-MVM Veszprém férfi kézilabdaklub sportteljesítményét is. Megjegyezte: a kormány ezért is döntött az átvállalás mellett, mivel a sportlétesítmény felépítése, fenntartása meghaladja a város erejét, s hogy a nemzetközi szintű kézilabdacsapat infrastrukturális háttere is meglegyen, részt vállal az önkormányzat terheiből. A polgármester tájékoztatása szerint az önkormányzat által svájci frankban felvett hitel 15 éves futamidejű hitelből öt évet már teljesítettek. A most aláírt szerződés egy évre szól, a megállapodás szerint a fennmaradó kilenc évre a Nemzetgazdasági Minisztériumnak kell megtalálnia a forrást a hitel átvállalásához.

Fotó: Burger Zsolt

Balatonalmádi

A balatonparti kisváros életében a tavalyi év komoly előrelépést jelentett a települések képzeletbeli ranglétráján. **Keszey János**, polgármester ezekről a változásokról, és a városi fejlesztésekről, beruházásokról számolt be évértékelő interjúnk kapcsán.

Cikkünk a 16. oldalon

Rácalmás

Az egyre népszerűbb Rácalmási Tökfesztyál hírvet is egyre messzebbre viszi, évente 15-20 ezer látogatónak nyújt felhőtlen szórakozást a Jankovich Kúria területén megrendezett Fesztivál-díjas esemény. **Schrik István** polgármesterrel a tavalyi év eredményeiről, és a 2014-es esztendő terveiről beszélgettünk.

Cikkünk a 20. oldalon

Oroszlánkő, Oroszleány, Oroszlán, Oroszlány

60 éves város a Vértes-hegység lábánál

Oroszlány - mely nevét és címerállatát a legenda szerint az egykori várat őrző két kőoroszlánról kapta - 1938-ban még 1500 lakosú község: az itt fölkutatott jó minőségű szénmezők azonban új dimenziókba emelik. A bányászkodás és az energetikai ipar mára 21.000 lakosú várost, egy kistérség természetes központját teremtette meg.

Oroszlány legnagyobb büszkesége kétségtelenül Majk, a XVIII. századi, Közép-Európában is egyedülálló műemlék, illetve az ottani műemlék együttes, a kamalduli néma barátok kolostora, melyet barokk stílusban, de a rend szigorú reguláit idéző zárt alaprajzzal építettek. Érdekesség, hogy a toronyóra harangjai negyedóránként barokk korabeli dallamokat játszanak.

Ám a Vértes-hegység más gyöngyszemeit is rejteget: az Oroszlányhoz közeli vértesszentkereszti apátság és a várgesztesi vár romjai csodálatos kirándulások célpontjai lehetnek az ide látogatók számára. Az országos Kék túra útvonalán gyakorta barangolók sokat tudnának mesélni arról, hogy milyen élményeket jelent számukra, ha újra meg újra felkeresik a Vértes várromjait: Csókakőt, a Csáki várat, Vitányvárat, Szentgyörgyvárat, Gerencsértvárat.

A település neve Oroszlánkő, Oroszleány, Oroszlán, Oroszlány, és birtokosai: a Csákoktól az Eszterházyakig változtak az idő folyamán. Az Árpád-házi királyok gyakran vadásztak a Vértesben, s olyankor nyugalmat leltek Szentkereszt és Gerencsértvár falai között. A török szultán hadai sem kerültek el az egykori Oroszlányt és környékét, 1543-ban felgyújtották Oroszlánkő várát. A másfél évszázados török hódoltság után elnéptelenedett vidékre szlovák telepések hozták

vissza az életet a 18. század elejétől, s e jelentős létszámú magyarországi kisebbség térképén Oroszlányt azért is jegyzi, mert hűen berendezett szlovák tájházával tiszteletre méltóan ápolja az előző generációk emlékét. A birtokos ekkor Eszterházy Antal főispán, majd Eszterházy József gróf volt. A gróf 1733-ban a kamalduli szerzetesrendnek kolostor építésére adta az Oroszlány melletti Majkot 3 malommal és tavaival. A Felvidékről idetelepült szlovákok a földesúr jobbágyaiként mészégetéssel, fuvarozással próbáltak sanyarú sorsukon segíteni. Az 1920-as években kezdődött a környék meglehetősen gazdag szénvagyonának feltárása. A barna kincs teremtette meg a fejlődés lehetőségét, amivel éltek is az itt élő emberek. A közelmúlt bányász hagyományait és a bányászkodás rekvizitumait is bemutató Bányászati Múzeum, valamint az Eötvös Loránd Műszaki Középiskola Múzeuma is tartogat érdekességeket és kuriózumokat az érdeklődők számára. Az ófalu evangélikus temploma és a város közelmúltban épített katolikus temploma is megér egy-egy látogatást.

A Csák nemzetség építette a Vértes egyik legszebb és legnagyobb várát, Gesztet, amely 1327-től királyi vár. Zsigmond király és Mária királynő kedvelt vadászó helye volt a Vértes. A geszteti az egyetlen vár

a Vértesben, amelyet régészeti feltárás és korszerű helyreállítás után turistaszállónak használták a közelmúltig. Római kori építészetiünk kiemelkedő értékű műemléke a vértesszentkereszti bencés, majd később dominikánus apátság. A Vértes-hegység egy távoli magaslatára épült az apátság - melynek első említése 1146-ból származik - romantikus környezetben fekszik. A régészeti kutatások során az árokkal körülvett területen kerültek elő a monostor legkorábbi épületei, nevezetesen egy kőből épített templom két oldalkápolnával, valamint az ide épült kolostor maradványa. A templom építése a XII. század végén kezdődött, majd évszázadokon keresztül fokozatosan bővült és változott.

Oroszlány a szénnek köszönheti fejlődését és 1954-ben történt várossá avatását. A bányászkodás már csak a szomszédos Pusztavámon zajlik, és rövid ideig végezhető gazdaságosan, ezért különös jelentőségű, hogy néhány lelkes szakembernek köszönhetően Bányászati Múzeumban, élethű közegben ismerkedhetnek meg a fiatalok is a bányászat múltjával. A múzeum ritka szép és gazdag ásványgyűjteménye sem mindennapi látványosság a kövek szerelmeseinek.

Minden hatvan évest meghívtak

Gálaest a 60 éves város tiszteletére

Gálaműsorral vette kezdetét az Oroszlány várossá nyilvánításának 60. évfordulóját ünneplő rendezvénysorozat február 1-jén, a Kölcsey Művelődési Központban. Az 1006/1954 (I. 28) sz. határozat kimondta, hogy a minisztertanács: „Oroszlány, Kazincbarcika, Tata és Keszthely községet 1954. február 1-jével járási tanáccsal egy tekintet alá eső várossá alakítja át.”

A gálára meghívót kapott az a mintegy 250 oroszlányi lakos, aki idén tölti be 60. évét. Meghívót kaptak a hatvan éve házasként, valamint a volt országgyűlési képviselők, polgármesterek, képviselők, tanácselnökök és tanácsstagok. A közönséget **Czunyiné dr. Bertalan Judit** kormány megbízott, a térség országgyűlési képviselője, és **Takács Károly** polgármester köszöntötte. Mindketten kifejezték tiszteletüket a jelenlévő, és jelen nem lévő elődök iránt, akik az elmúlt hat

évtizedben építették a várost, munkájukkal gyarapították vagyonát és szellemi tőkéjét.

A gálaműsorban felléptek a Hébé és a Cirill Táncstúdió növendékei, a Városi Énekkar és a Népdalkör együttese, valamint **Spisák Péter** zongoraművész és **V. Nagy Roland** előadóművész. Az állófogadás után Kulka János Kossuth-díjas színművész: Ez a hely című, nagy sikerű, zenés előadást láthatta a közönség.

AZ ÉV TDM-MENEDZSERE –

LENCSÉS TAMARA

Veszprém - A turisztikai desztinációs menedzsment (TDM) rendszer és a TDM szervezetek sikeres működésének ösztönzése érdekében a Magyar Turizmus Zrt. (MT Zrt.) 2011-ben alapította meg „Az év TDM menedzsere” díjat. A címet 2013-ban **Lencsés Tamara**, a Bakony-Balaton Térségi Turisztikai Nonprofit Kft. vezetője nyerte el. A díjat Budapesten, február 27-én, az Utazás 2014 kiállítás megnyitóján adta át **dr. Komoróczy István**, az NGM tervezéskoordinációért felelős államtitkára és **Denéné Tóth Marianna**, a Magyar Turizmus Zrt. vezérigazgatója.

ÚJ MŰFÜVES PÁLYA

Komárom - Február 17-én ünnepélyesen átadták az Aranycsapat egykori legendás játékosáról Czibor Zoltánról elnevezett városi sporttelepen kialakított műfüves futballpályát. Az eseményen részt vett **Szijjártó Péter** a miniszterelnökség külügyi és külgazdasági ügyekért felelős államtitkára, **Czunyiné**

dr. Bertalan Judit kormány megbízott, **dr. Molnár Atila** polgármester valamint **Dunai Antal** olimpiai magyar bajnok, az MLSZ alelnöke is. Az új 300 férőhelyes lelátóval is rendelkező pálya építése 140 millió forintba került, ebből 100 milliót az MLSZ biztosított, 40 milliót pedig az önkormányzat.

ESKÜVŐ KIÁLLÍTÁS FEHÉRVÁRON

Székesfehérvár - Februárban rendezte meg **Tóth Marianna** főszervező Székesfehérváron a Trend ESKÜVŐ Kiállítást. Az elegáns rendezvénynek ismét a Magyar Király Szálló adott otthont. Mivel a rendezvény idén ünnepli fennállását

Balatonalmádi elnyerte a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium által kiírt „Kerékpárosbarát település” címet, melyet Keszey János polgármester Völner Páltól, az infrastruktúráért felelős államtitkártól vehetett át

A 2013-as esztendő a változások éve volt Balatonalmádiban

Erősödött Almádi központi szerepe

A balatonparti kisváros életében a tavalyi év komoly előrelépést jelentett a települések képzeletbeli ranglétráján. Keszey János, polgármester ezekről a változásokról, és a városi fejlesztésekről, beruházásokról számolt be évértékelő interjúnk kapcsán.

- Milyen hatással volt a közigazgatás nagyszabású átalakítása a város életére?

- A 2013-as esztendő Balatonalmádi térségi központi szerepének erősödését hozta: járási és tankerületi központtá váltunk, és miután Felsőörs Község Önkormányzata csatlakozni kívánt településünkhöz, a tavalyi évben már Balatonalmádi Közös Önkormányzati Hivatalként működünk. Az átalakulás során akadtak ugyan problémák, de mára ezek rendeződtek, a működésünk zökkenőmentesnek mondható. Almádi összességében jól jött ki az átalakításokból, vezető szerephez jutott, így az itt élők helyben intézhetik hivatalos ügyeiket.

- Almádi folyamatosan, egyes helyein látványosan szépül. Melyek voltak a tavalyi év legjelentősebb fejlesztései?

- Felavathattuk például új büszkeségünket, az Európa Szoborparkot. Egy olyan egységes arculatú szoborparkot kívántunk létrehozni, amely nemzetközileg is elismert turisztikai vonzerővé válhat, és egyúttal alkalmas nívós hazai és nemzetközi kulturális programok lebonyolítására. A 14,3 millió forint önerő és a 35,6 millió forint Leader forrás a szobortalapzatok, a burkolt útvonalak, a közvilágítási kandeláberek, valamint a kerékpáros pihenőhely és az ivókút elkészítésére volt elegendő, a szobrok beszerzésére ezekből a forrásokból sajnos nem fordíthattunk, de szerencsére mégsem maradtunk alkotások nélkül. Veszeli Lajos helyi festőművész, a projekt mű-

vészeti koordinátora vezetésével széles körű összefogás jött létre, így - a nagylelkű felajánlóknak hála - több műhöz térítésmentesen juthattunk hozzá.

- Folytatható volt a városközpont rehabilitációja is. A „Kistelepüléseken a településképp javítása” című pályázatunkra 47 millió forint támogatást nyertünk még 2012 decemberében. Jelenleg a beruházás második üteme zajlik.

- Az önkormányzat egy korábbi pályázat segítségével valósította meg az utóbbi évek legnagyobb beruházását városunkban, a Balatonalmádi Egészségügyi Központot. Az új intézmény biztosítja a környező települések, mintegy 30 ezer lakosának ellátását. Minőségi ugrást jelent a működtetésben a 114 millió forint pályázati pénzből megvalósított Egészségfejlesztési Iroda megnyitása az Egészségház falain belül, mely szűrő vizsgálatokkal, felvilágosító programok szervezésével járul hozzá a kistérség lakóinak egészségmegőrzéséhez.

- Természetesen minden esztendőben igyekszünk forrásokat találni a város helyi közúthálózatának fejlesztésére, minőségének javítására, járdák építésére is. Ennek eredményeként tavaly is több utcánk megújulhatott. Ezekhez a munkákhoz mindig szorosan kötődnek a vízrendezési problémák is, örömmel említem ki a saját költségvetési forrásainkat, így ezen a téren is történtek előrelépések.

- A tavaszi intenzív csapadékos időjárás a 71-es főút mentén, több szakaszon part-

falomlást okozott. Önkormányzatunk „vis maior” támogatási igényt nyújtott be a Belügyminisztériumhoz, ahonnan 10%-os önerő mellett mintegy 80 millió forintot kaptunk a helyreállításra. A tervezés folyamatban van.

- Több kisebb volumenű fejlesztés is történt: az önkormányzat által biztosított önrész mellett a sportegyesület nyújtott be eredményes pályázatot a sporttelep öltözőépületének felújítására. Költségvetési forrásból valósult meg a Wesselényi strand főépületének nyílászáró cseréje és a városrendnokság telephelyén lévő csarnoképület tetőfelújítása. Önkormányzatunk is hozzájárult a vörösberényi Református Erőd, és a Szent Ignác templomok tetőzetének felújításához, valamint a Vörösberényi Kultúrház parketta és nyílászáró cseréjéhez.

- Milyennek ígérkezik a folytatás?

- Sokirányú fejlődésre számíthatunk idén is: új városi rendőrkapitányság épül hamarosan, megújulnak a Wesselényi strand büféépületei, napelemes rendszer épülhet pályázati forrásból a városrendnokság épületére, és várjuk még a döntést ugyanerre a művelődési központunkat illetően. Ugyancsak egy pályázatnak köszönhetően megújulhatnak a strandi partvédőműveink, és újabb LEADER sikerekről is beszámolhatunk, melynek köszönhetően hagyományörző kultúrközpontot alakíthatunk ki. Úgy tűnik, idén is lesz teendők bőven!

-réz

Pergő Margit

Esélyegyenlőségi program Berhidán

A tolerancia körei

A Bakony és Balaton Keleti Kapuja Leader Helyi Akciócsoport Esélyegyenlőségi Programjának keretében került megrendezésre Berhidán, a polgármesteri hivatal dísztermében „A tolerancia körei” című találkozó. A filmvetítéssel egybekötött beszélgetést Pergő Margit, Berhida polgármestere nyitotta meg.

Két szakember, **Csepeli György** szociálpszichológus, szociológus professzor és **Bíró Judit** egyetemi docens az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Karának egyetemi tanárai egy Amerikából induló kezdeményezéshez csatlakozva szeretnék bemutatni, milyen módszerek vannak a településen élők egymás iránti érzékenységének javítására, emberi kapcsolataik erősítésére, a helyi szereplők egymás, és az aktuális problémák iránt toleránsabbá tételére.

A program – a rövid üdvözléseket követően – filmvetítéssel kezdődött. Gondolatébresztőként Fligauf Bence: Csak a szél című filmjét tekintették meg a jelenlévők, majd beszélgetés indult a helyi problémákról, olyasmiről, amiket

más körülmények között nehéz kimondani. A program szervezői nem azért jöttek, mert tudják a válaszokat, éppen azért jöttek, hogy megismerjék az itt élők gondolatait, közelebb kerülve ezzel a békéhez, a megoldásokhoz.

Csepeli György az országosra tervezett program céljairól beszélve úgy fogalmazott: - Az országunk deficitben van a bizalom, a hit, a közösségi érzések tekintetében. Éppen ezért egyfajta mozgalmat szeretnének indítani, melynek az a célja, hogy áthidalja az emberek közötti távolságot - ahogy Tóth Árpád fogalmazta - „Lélektől lélekig” haladva. Mi szakemberként csupán az első lépést tesszük meg: elindítjuk a beszélgetést. A dialógus innentől már könnyebben folytatható.

Cs.T.

Csepeli György

ötödik születésnapját, ezért a szervezők meglepetéssel is készültek, az összetartozás jelképeként egy ötemeletes tortát osztottak szét a vendégek között, amit a város vezetője szelt fel. „Polgármesterként gyakran esketek, ilyenkor nagy öröm látni az ünneplő párokat, családokat, barátokat, rokonokat, akik egész életükre magukkal viszik

a legboldogabb pillanatokat.” - mondta **dr. Cser-Palkovics András** polgármester, aki azt kívánta az ötödik születésnapját ünneplő kiállítás szervezőinek, hogy öt év múlva is együtt ünnepelhessenek.

„VOX CAMPUS” HANGVERSENY A PANNON EGYETEMEN

Veszprém - Az Université d'Angers (Franciaország) „Vox Campus” Zenekara és Kórusa **Olivier Villeret** vezetésével március 4-én hangversenyt adott Veszprémbe a Pannon Egyetem B épületének Aulájában. 2000 és 2005 után a Vox Campus most harmadik alkalommal látogatott el Veszprémbe és örvendeztette meg a hallgatóságot zenei csemegével.

ível. A koncert során Berlioz, Bizet, Händel, Mozart, Rameau és Schubert műveiből adtak elő, emellett ősi francia, baszk, lett, illetve dél-afrikai kórus és zenekari művek is hallhatóak voltak. A kiváló hangulatú koncert ráadásában a Pannon Egyetem Kórusa is csatlakozott a fellépőkhöz, akikkel közösen, magyar nyelven az egyik legismertebb magyar népdalt, a Tavaszi szél vizet áraszt című művet is előadták. A Vox Campusnak szoros, 14 éve tartó kapcsolata van a Pannon Egyetem énekkarával, mely **Veresné Petrőcz Mária** vezetésével már három alkalommal lépett fel Angers-ben.

Az ipari park a gazdaság motorja Tatabányán

Tatabánya modern ipari város

Az önkormányzat és az itt élő emberek céltudatos munkájának köszönhetően folyamatosan fejlődik az ipari park, közel 7000 embernek biztosít munkahelyet. A korábban letelepedett cégek bővítik kapacitásukat, miközben újabb vállalkozások találnak itt otthonra. Ennek eredményeként több száz család megélhetése lesz biztosított, hiszen új munkahelyek teremődnek, ahol szívesen fogadják a helyi munkavállalókat, mert a tatabányai emberek kemény munkájukkal és szaktudásukkal már bebizonyították, lehet rájuk számítani – fogalmazott a város gazdaságáról Schmidt Csaba a megyeszékhely polgármestere. Az interjúból azt is megtudjuk, hogy két éven belül 1000 új munkahely létesül a városban.

– Az ipari park és így a város gazdaságfejlesztésének egyik legerősebb példája a Bridgestone beruházás.

– Valóban nagyleptékű a Bridgestone tatabányai gumiabroncs-gyárának bővítése, ha valaki arra jár, láthatja, mennyit haladtak a kivitelezők az új 110 ezer négyzetméteres csarnok építésével. A közel 72 milliárd forintos beruházás több mint 500 munkahelyet teremt a környéken élőknek. A Nemzetgazdasági Minisztérium 2013 decemberében „A hónap beruházója” megtisztelő címet adományozta a vállalkozásnak, ami jelentős elismerése az itt folyó gazdaságfejlesztési munkának.

– A híreket követve érzékelhető az a folyamatosság, amely az ipari parkban működő vállalkozások fejlődését jellemzi.

– Tavaly volt az AGC Glass Hungary japán autóüvegyár új gyártócsar-

nokának bokrétaavató ünnepe. A beruházással 100 új munkahely létesül, s miután az AGC magyarországi gyára biztos alapokon nyugvó munkahely, a jelenlegi fejlesztéssel eléri a 780-as munkavállalói létszámot. Az AGC edzett autóüveg gyártásával piacvezető Európában, a tatabányai, a cég tíz üzeme között az élmezőnyben van. A 3,5 milliárd forintos bővítéséhez az AGC Glass Hungary 932 millió forint vissza nem térítendő támogatást kapott európai uniós és magyar forrásból.

– Más cégek is jelentős fejlesztéseket valósítottak meg, amelyek újabb munkahelyeket is jelentenek a térségben.

– Az autóipari elektromos csatlakozóelemeket gyártó Delphi Automotive is tavaly avatta fel új 8000 ezer négyzetméteres gyártócsarnokát. A beruházással közel duplájára nőtt

az üzem területe és 100 ember jutott munkalehetőséghez a városban. A Delphi bővítése erősíti azt a gazdaságfejlesztő törekvést, hogy Magyarország az autóipar egyik fellegető lehessen. A felületkezeléssel foglalkozó Impreglon Kft. 276 millió forintos beruházással fejlesztette gyártási technológiáját. Az üzem 130 alkalmazottnak biztosít munkát. A beruházáshoz 100 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyertek európai uniós és hazai forrásból.

– A gyárak fejlődésével párhuzamosan infrastrukturális fejlesztést célzó beruházások is indultak az ipari parkban.

– Három ütemben kerékpárutat, körforgalmi csomópontot és bekötőutat építünk a 44 cégnek otthont adó ipari parkban. A részben pályázati támogatással épülő fejlesztések teljes költsége meghaladja a 400 millió forintot.

Éttermeinkben az Erzsébet Utalványokat is elfogadjuk!

www.fekete-sas.hu

A gazdaság motorja az ipari park, de a más ipari területen működő gyárak szerepe is jelentős.

– Mondana erre egy példát?

– Ilyen a Graboplast, ahol nemrég jelentették be egy 6,4 milliárdos új gyár építését, itt luxus minőségű műpadlót gyártanak majd. A beruházáshoz szükséges 1,6 milliárd forintos támogatási szerződést már aláírták a kormánnyal. A több ütemben megvalósuló gyár 100 embernek biztosít majd munkahelyet.

– A városi infrastrukturális fejlesztések sorában nagyon jelentős a fűtőerőműben elkezdődött projekt.

– A jövő szempontjából is jelentős – az 51 százalékos önkormányzati tulajdonban lévő – tatabányai fűtő-

építenek, melynek köszönhetően – a tervek szerint – a 2015-ös fűtési szezonban földgáz helyett, biomassza tüzelésével tudják biztosítani a fűtést és a melegvizet a város 23 ezer lakásának és az intézményeknek. Az első ütemben a gázmotorok, később a gőzturbinák hőjét is a tárolóba vezetik, a létesítmény teljes átadását 2014 szeptemberére tervezik.

– Milyenek látja a gazdaságfejlesztés jövőjét a városban?

– A város dinamikusan és lendületesen fejlődött az elmúlt években. Nyugodt szívvel elmondhatjuk, hogy Tatabánya ma már egy modern ipari város. A célok között továbbra is kiemelten szerepel a munkahelyteremtés, valamint a kutatás-fejlesztés, a kis- és középvállalkozások, a

erőmű közel 5 milliárd forintos fejlesztése. Két egymásra épülő program indult el, mely másfél milliárdot meghaladó támogatást kaptak az Új Széchenyi Terv keretén belül. A fejlesztések folyamán két kazánt állítanak át faaprítékos tüzelésre, valamint egy új, kisebb kazánt is

kereskedelem, illetve a nagy hozzáadott értékű iparágak betelepítésének támogatása. Folytatjuk az otthonos közterületek és közösségi terek kialakítását, a sportolási és kikapcsolódási lehetőségek bővítését, valamint az egészségügyi szolgáltatások és az infrastruktúra fejlesztését.

A SZERELMI TITOK TUDÓI

Székesfehérvár - A Felsőváros jussa című kötet első és második kiadása után újabb különleges könyvet jelentetett meg **Sűkösd Gézáne Schuller Erzsébet**. Az óvónő Kucsora Janka és a kántor-karnagy Kammel József szerelmi levelezését tartalmazza a Janka és József titka című munka. A helyszín a székesfehérvári Felsőváros két egymásba torkolló utcája. A szereplő két ezen utcákban lakó fiatal. A találkozás ideje: az 1900-as évek. A szigorú nevel-

tetés jegyében elvárt dolog volt, hogy a még oly közelben élők is levelet váltsanak egymással. Így aztán a fiatalok postai képeslapokon váltottak egymással üzenetet, amit eljegyzés, majd fél év múlva esküvő követett, s hatszoros gyermekáldás. A kötet – a Hét-köznapi Akadémiája Mindenkinék – bemutatóján Erzsike Janka vallomásait olvasta föl, Stockinger József druzsájának gondolatait tolmácsolta.

VELENCEI-TAVI TERV- ÉS IRATTÁR

Gárdony - Átadták Gárdonyban a Velencei-tavi Terv- és Irattárat, mely **Halász János** kultúráért felelős államtitkár szerint egy később létrehozandó helyi levéltár alapja is lehet. Az egykori Velencei-tavi Intéző Bizottság (VIB) dokumentum- és térképtárát őrző Velencei-tavi Terv- és Irattár átadásakor elmondott avatóbeszédében az államtitkár hangsúlyozta, hogy az irattár alapjain egy „olyan igazi levéltár jöhet létre”, amely országosan is modell lehet. Hozzátette: a helyi közösség nem egyszerűen egy beruházással lett gazdagabb, hanem lehetőséget kapott a tő fejlesztésének megalapozására. Úgy vélekedett, hogy az irattár jól példázza a kormány helyi közösségek felé fordulását és a kulturális rendszerváltozást is, mely az elmúlt években megtörtént.

Pápa is adósság nélkül tervezheti a jövőt

800 éves a Dunántúl Athénje

Az állami adósságátvállalással Pápa városa abban a helyzetben van, hogy tartozások nélkül tervezheti a jövőt. Dr. Áldozó Tamás polgármester hozzátette, hogy a korábbi adósság a beruházásokra felvett hitelek felhalmozódásából keletkezett, működésre soha nem kellett hitelből pénzt fordítaniuk.

- Pápa város életét, gazdasági helyzetét meghatározza a Pápai Hús 1913 Kft. mindenkori állapota. Az önkormányzat tulajdonosi szerepvállalása milyen hatással volt a gazdasági társaságra?

- Pápa egészen szorosan kötődik a válalathoz, hiszen a legutóbbi időkhöz tőlük vártuk a legnagyobb adóbevételt. Miután a cég csődvédelem alá került világossá vált, hogy 2013-ban iparüzési adót nem fog fizetni. Ez nagyon komoly kiesést jelentett a város számára, ráadásul rengeteg pápai munkahely is veszélybe került. Örömmel jelenthetem, hogy januárban végre megszületett a csődegyesség, és március végén, április elején várhatóan megtörténik a kft. átalakulása is. Külön szervezeti egység fogja intézni az alapanyagok beszerzését, az értékesítést és a termelést. Ettől a lépéstől jelentős megtakarításokat, racionálisabb termékszerkezet kialakulását várjuk.

- Hogy sikerült kompenzálni az iparüzési adókiesését?

- Amikor lezártuk a 2013-as évet, örömmel láttuk, hogy a pápai cégek a húsgyár befizetése nélkül is nagyságrendileg ugyanannyi adót fizettek, mint 2012-ben, a húsgyárral együtt. Vagyis 2013-ban a pápai gazdaság egy húsgyárnyi teljesítménnyel bővült, ez pedig elég jelentős növekedésnek nevezhető. Az autóiipari beszállító cégek hatalmas ütemben fejlődtek, de önmagában ez kevés lett volna ennek az eredménynek az eléréséhez, ehhez nagyon sok más társaságnak is jól kellett teljesí-

tenie. Ráadásul a foglalkoztatási mutatóink sem romlottak. A 6,46 százalékos munkanélküliségi rátában a helyi gazdaság fejlődésén túl a közfoglalkoztatás is szerepet játszik, de mi is fontosnak érezzük, hogy a segély helyett munkát adjunk a dolgozni akaró pápaiaknak. Ráadásul a közfoglalkoztatásnak sok eredménye is van a városban, például a Tapolca revitalizációja - amely a Vízügyi Igazgatóság projektje - is egy közmunkaprogram keretében valósulhat meg. Tapolcafőn 16 fokos víz tör elő a földből, ami jó lehetőséget kínál egy mintagazdaság létrehozására, ahol a közmunkában foglalkoztatottak nemcsak dolgozhatnak, hanem szakmát is tanulhatnak. A projektben az elképzelések szerint lesz pisztrángnevelés, gyógynövény, virág és zöldségek megléte, természeti értéke, hogy csak a legfontosabbakat említsem.

- Immár használatba vették a pápaiak a megújult Fő teret is. Mik az első tapasztalatok?

- A Fő tér felújításához hasonló nagyságrendű és bonyolultságú beruházása még nem volt az önkormányzatnak. Nagyon sok kisebb-nagyobb akadályt leküzdve tudtuk lezárni a projektet, bár a Fő tér átalakulása a mai napig nem fejeződött be. Azt a célt tűztük ki, hogy itt legyen a városiak találkozóhelye. Nyáron ezt könnyebb megvalósítani, mert nagyobb a forgalom, szépek a szökőkútjaink és talán már a kezdeti nehézségeken is sikerül túljutnunk. Télen a jégpályának hasonló a funkciója, bár az üzembe helyezésével kapcsolatban szá-

mos probléma merült fel. Nehezítette a helyzetet az enyhe időjárás is, hiszen a télen kétszer is megdőlt az országos melegrekord Pápan. Volt olyan éjszaka, amikor plusz 10 és fél fokot mértek. Én azt hiszem, az első próbálkozások után a rendszer stabilan működik, és jövő télen még nagyobb forgalmat fog lebonyolítani a jégpálya.

- Ritka szép jubileumot élhetnek meg idén a pápaiak, hiszen az oklevelek tanúsága szerint immár 800 éves a település. Hogyan ünnepelnek?

- A programsorozat a Magyar Kultúra Napján kezdődött januárban. Az önkormányzat - közösen a civil szervezetekkel - sokrétű eseménysorozatot tervez egész éven át. A csúcspont persze június 13 és 15 között lesz, a Játékfesztiválon. Június 16. Pápa város napja, hiszen 1848-ban ezen a napon választottak először helyhatóságot a településen. Ennek emlékére egy tudományos konferenciát is szervezünk. Persze más programok is lesznek, méltó módon emlékezünk március 15-re, május elseje pedig a lovas majális és az iskolai ballagások napja. Az Agrárexpo május 23-án kezdődik, és három napig tart. A Pápai Huszáregyesület első világháborús történelmi játékkal készül augusztus huszadikára, de lesz szeptember 10-étől Cicege és Bor Napok is. Márton napkor természetesen minden a libáról szól, hagyományos adventi vásárunk és ünnepünk pedig megkoronázása lehet a jubileumi évnek.

Jelentősen bővült a Bicskei Gazdasági Szervezet gépparkja

Új gépek a városüzemeltetésben

Több mint húszmillió forintos fejlesztést hajtott végre a bicskei önkormányzat a Bicskei Gazdasági Szervezet (GESZ) gépparkján. A gépbemutató alkalmával Tessely Zoltán polgármester elmondta, hogy a legnagyobb előrelépés talán a téli síkosság-mentesítés területén volt. A város a Bicske Építő Kft-n keresztül vásárolt egy Mercedes Atego típusú tehergépkocsit. Az összerékahajtású jármű nettó 10,8 millió forintba került.

- A 7,5 tonna terhelhetőségű jármű rendelkezik egy kabinból vezérelhető szóróberendezéssel, mely bármikor leemelhető a hátuljáról, így pedig billencként is funkcionálhat. A tehergépkocsi elején egy szintén belülről állítható tolólap van – ismertette a Mercedes sokrétűségét a városvezető, aki szerint a gépkocsi számos feladatra használható lesz mindenfajta időjárási körülmény között.

Hasonlóan sokrétű használhatóságot biztosít az a Toyota Dyna típusú kisteherautó is, mely hét embert képes szállítani, miközben a billenthető platóján egy tonnát képes magával vinni. A nettó 3,9 millió forintért megvásárolt jármű fűnyírásnál, kertrendezésnél vagy viráglocsolásnál is kiválóan alkalmazható. A gazdasági szervezet vásárolt egy Pasquali típusú fűtött kabinos kis traktort is nettó 6,5 millió forintért, melyet elsősorban a

járdák és a buszmegállók síkosság-mentesítésénél tudnak majd használni. Emellett az eredeti funkciója a fűnyírás, mely jól kiegészíti a nagyobb fűnyírótraktort, hiszen jóval kisebb és szűkebb helyeken is alkalmazható. Végül, de nem utolsósorban nettó 2,1 millió forintért egy ágaprító is beszerzésre került. A traktor után köthető gép gallyazáskor azonnal bevetethető: a helyszínen a teherautó platójára lehet aprítani a levágott gallyakat, így azok rögtön szállíthatóvá is válnak. - Most, hogy a magyar állam végleg megszabadította városunkat abból az adósságcspadából, amibe korábban került, biztos vagyok abban, hogy ez a folyamat folytatódni fog, és egyre több ilyen jelentős fejlesztést tudunk majd véghezvinni közösségünk javára – tette hozzá Tessely Zoltán.

Forrás: bicske.hu

KIEMELT JÁRMŰIPARI KÖZPONT

Tatabánya - A kiemelt járműipari központtá nyilvánítás új távlatokat nyithat Tatabánya és a megye fejlődésében. A jövőben az önkormányzat még erőteljesebb lépéseket tehet a munkahelyteremtés, a minőségi foglalkoztatottság érdekében – fogalmazott **Schmidt Csaba** polgármester, azzal kapcsolatban, hogy a megye politikai, gazdasági és felsőoktatási vezetői közös szándéknyilatkozatban kezdeményezik Tatabánya és Esztergom térségének kiemelt járműipari központtá nyilvánítását.

III. VESZPRÉM MEGYEI ERDÉSZ-VADÁSZBÁL

Sümeg - A Veszprém megyei Vadászkamara, a Bakonyerdő Zrt., és a Verga Zrt. szervezésében immár a harmadik alkalommal tartották meg a sümegi Hotel Kapitány különtermében a Veszprém megyei erdész-vadászbált. Házigazdaként **Pap Gyula** vadászkamarai elnök, **Varga László**, a Bakonyerdő Zrt. vezérigazgatója, valamint **Tengerdi Győző**, a Verga Zrt. vezérigazgatója köszöntötték a vendé-

geket. A rendezvényt személyes jelenléttel tisztelte meg többek között **dr. Jung László**, az állami erdőgazdaságok felett tulajdonosi jogokat gyakorló MFB Agrár és Turisztikai Befektetési Főigazgatóság ügyvezető igazgatója; **Lasztovicza Jenő**, a Veszprém Megyei Közgyűlés elnöke; **Pechtol János**, az Országos Magyar Vadászati Védőegylet ügyvezető elnöke, az Országos Magyar Vadászkamara főtitkára; **Rátosi Ferenc**, Sümeg polgármestere. A jó hangulat garantált volt. Az est során fellépett a Princess hegedűtrío. A talpalávalót a Change Show és Tánczenekar szolgáltatta.

FEJLESZTÉSEK KERTVÁROSBAN

Tatabánya - Kertváros családi házas övezetében közel 150 millió forintot fordít az önkormányzat az intézmények, utak, járdák és játszótérek felújítására – jelentette be **Schmidt Csaba** polgármester a helyszínen, ahol jelen volt **Magyarné Kocsis Andrea**, a lakóközvet önkormányzati képviselője is. **Schmidt Csaba** polgármester ismertette: az idei évben a legnagyobb beruházás az Alkotmány út rekonstrukciója lesz, a Gerecse és a Blaha Lujza utca között több mint 500 méteren újítják fel az aszfaltburkolatot, amihez kiemelt szegélyt is építenek. Felújítják a Szőlődomb utcát is, a Búzavirág utcától 500 méter hosszan a Szőlődomb utca 131-ig.

A Komárom-Almásfüzitő dunai gátrendszer alapkövetétele

Egy jövőkép elemei: új Duna-híd, ipari park, geotermikus energia, Csillag-erőd, gátrendszer

Komárom stratégiai beruházásai

A határvárosban olyan beruházások sora valósul meg az elkövetkező néhány év során, amelyek alapvetően meghatározzák a Duna-parti város fejlődési irányait. A csendes, alkotó munka – a tervezés – a végéhez közeledik, indulhatnak a látványosabb kivitelezési munkálatok. Molnár Attila, Komárom város polgármestere, a megvalósításra váró projektek ismertetésével egy igazán impozáns komáromi jövőképet tárt elénk.

- Hogyan tudták elérni, hogy a rengeteg beruházás ne borítsa fel a költségvetést?

- Nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy a pályázatból finanszírozható és a saját erős elképzeléseinket összehangoljuk. 30-35 milliárd forintnyi fejlesztés valósul meg városunkban 2-3 éven belül, ennek jelentős része – szerencsére – kormányzati finanszírozású. Uniós és hazai forrásokra támaszkodhatunk, és természetesen a saját költségvetésünkben is egy jelentős összeget – 400 M forintot – különítettünk el ilyen irányú céljainkra. Az ideai költségvetésünk félmilliárddal szerényebb ugyan a tavalyinál, de a lényeg nem a főösszeg, hanem az, hogy idén is stabil, kiegyensúlyozott és kiszámítható gazdálkodásra törekszünk, hasonlóan a korábbiakhoz.

- A saját erős beruházások fókuszát milyen területek képezik?

- Idén elsősorban a közintézményeink – óvodák, iskolák, bölcsődék – jobb megközelíthetőségét tűztük ki célul. Emellett – az elmúlt két év gyakorlatának megfelelően – idén is előre meghirdetett lakossági bejárások során mérjük fel az igényeket. A műszaki osztályvezetővel, a város-gondnokság és a közterület felügyelet vezetőjével közösen kivonulunk az adott területre, és a lakossággal együtt végig járjuk azt. A helyszínen tekintjük meg a problémákat, hallgatjuk meg a javaslatokat. Sok jó felvetés születik így, melyek eredményeként biztosak lehetünk abban, hogy a rendelkezésünkre álló keretből – ami azért nem kevés, tavaly például 1 Mrd forintot fordítottunk felújításra – azt valósítjuk meg, amit az ott élők leginkább preferálnak. Jók a visszajelzések, a lakosság értékeli a törekvéseinket.

- Vegyük sorra a nagyobb beruházásokat!

- Komárom rendelkezik egy termál-víz-forrással, ám jelenleg a meleg víz egyenesen a Dunába ömlik. Ezen segít a geotermikus energia hasznosítását célzó programunk. A termálvizet bekötjük a fűtési rendszerünkbe, így alkalmassá válik a Csillag városrészben a lakótelep és a közintézmények fűtésére, valamint táplálja a gyógyfürdönket. Ez egy 1,1 Mrd forintos, pályázatból finanszírozott beruházás, melyhez fél milliárdot állami forrásból nyertünk. A fejlesztésnek köszönhetően egy új termál kúttal is gyorsítani fogunk, ami elsősorban a fürdő működését stabilizálja, lehetővé téve, hogy komolyabb lépéseket tegyünk a gyógyturizmus irányába.

- Foglalkoztatási szempontból ipari parkunk meghatározó szerepet tölt be városunk életében, több ezer család megélhetését biztosítják az itt működő vállalkozások. Növekszik az érdeklődés, az üresen álló csarnokok mellett mind többen keresik a zöldterületeket. Egyértelmű tehát, hogy ebbe az irányba is érdemes fejlesztenünk. Egy 40 hektáros terület tulajdonjogával rendelkezünk, és itt a teljes infrastruktúra kiépítéséhez nyertünk forrásokat egy határon átnyúló európai uniós pályázatnak köszönhetően. A támogatási intenzitás 95%, azaz a 600 M forintos összköltséghez mindössze 30 M forintot kell önerőből biztosítanunk.

- Mindannyiunk egészségét szolgálja majd a komáromi Selye János Kórház építészeti átalakítását és a legkorszerűbb digitális technikai eszközökkel való felszerelését szolgáló, 1,1 Mrd forint értékű fejlesztésünk. Az év első felében pedig lezárhatunk egy 300 M forintos beruházást: átadásra kerül a rekultivált koppánymonostori hulladéklerakó.

- Három kiemelt kormányzati beruházás is folyamatban van, hol tartanak ezek?

- Az új Duna-híd, mely közvetlenül érinti ipari parkunkat – mind a munkahelyteremtés, mind pedig az idegenforgalom szempontjából mérföldkőnek számít a város életében, a következő évszázad meghatározó beruházása lesz Komáromban. A szlovák és a magyar társszervek folyamatos egyeztetésével március végéig elkészülnek a megvalósíthatósági tervek, az idei év végéig pedig a kivitelezési tervek. A beruházás várhatóan 2015 végén, 2016 elején elindulhat, és 2017 második felében, vagy 2018 első felében kerülhet sor az átadásra.

- A tavalyi árvíz után nem csoda, ha kiemelt figyelem kíséri – mind a kormányzat, mind pedig az itt élők részéről – a Komárom és Almásfüzitő térségében folyamatban lévő dunai gátrendszer kialakítását. Február végén megtörtént az alapkövetétel, a munkálatok megkezdődtek.

- A harmadik, s talán az egyik leglátványosabb kormányzati beruházás a Csillag Erőd kulturális célú hasznosítását célzó. A Szépművészeti Múzeum szoborpark gyűjteményének, illetve a szoborpark gyűjtemény másolatának raktárbázisa lesz ez a szép épület. Mondhatni, hogy az Európai Unióban egyedülálló gyűjtemény kap itt helyet, mely meghatározó lesz a helyi idegenforgalom jövőjét illetően. A projekt előkészítése már a finisben van, várhatóan októbertől elindulhatnak a munkálatok. Ha ez az impozáns épület megújul, Komárom valóban az „Erődök városává” válhat.

Cseh Teréz

Elkezdődhet a Velencei-tavi partfal felújításának előkészítése

Befogadott pályázat és kerékpárút-átadó

Elkezdődhet a Velencei-tavi partfal komplex felújításának előkészítése, tervezése, miután a Velencei-tó és Térsége, Váli-völgy, Vértes Térségi Fejlesztési Tanács (VVVFT) 791 millió forintot összköltséggel pályázatot nyújtott be a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséghez, melyet az be is fogadott. A pályázat elkészítésében a tanács szakmai partnere a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság volt.

L. Simon László, a tanács elnöke a februári sajtótájékoztatón elmondta, hogy a forrás elnyerését és a tervezést követően lehetőség nyílna arra, hogy a tanács a 2014-2020 közötti uniós költségvetési ciklusban a megvalósításhoz, kiépítéshez támogatást nyerjen el. Megjegyezte, hogy az előzetes számítások szerint a védőművek, kikötők felújítását és a vízgyűjtő terület rekonstrukcióját érintő projekt teljes bekerülési költsége mintegy nyolcmilliárd forint lesz.

Törő Gábor, a Fejér Megyei Közgyűlés elnöke közölte, hogy a pályázat 100 százalékos támogatottságú, így amennyiben megnyerik a forrást, a tanácsnak nem kell önrészt biztosítania. Úgy vélekedett, hogy a majdani fejlesztésekkel a Velencei-tó Fejér megye legfrequentáltabb turisztikai célpontja lehet, mely „minden tekintetben felzárkózik a Balatonhoz”.

Csonki István a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság igazgatója kiemelte, hogy a komplex fejlesztés a tó mellett tartalmazza a vízgyűjtő terület vízfolyásainak, valamint a pátkai és a zámosi víztározók felújítását. A tervek szerint a 23 kilométeres partfal mellett felújítanak a sétányokat, a Cserepes és a Velence szigeteket, illetve a partszakasz beépítettségét csökkentenék.

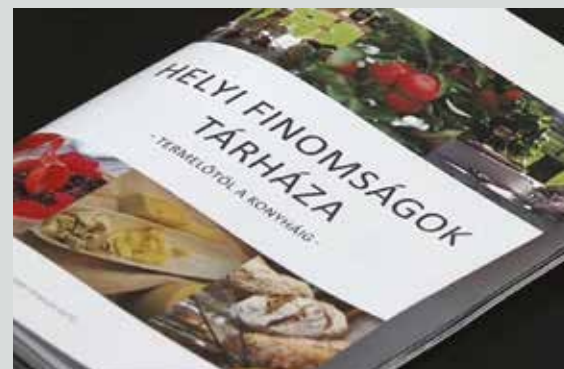
Tessely Zoltán, Bicske polgármestere a Velencei-tavi kerékpárút átadására invitálta az ott lakókat. Örömeinek adott hangot, hogy az összességében 600 millió forintos uniós forrásból és további 150 millió forintos kormányzati támogatásból megvalósuló kerékpárutat a tervezett áprilisi dátum helyett már március 31-én átadják a használóknak.

TO

HELYI FINOMSÁGOK TÁRHÁZA

Esztergom – A Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat pályázati kiírásán nyert el támogatást az Ister-Granum EGTC, melynek keretében a határon átnyúló együttműködés – közösen az Esztergomi Környezetkultúra Egyesülettel – megjelentette első, a régió helyi terméke kínálatából ízelítőt adó kiadványát.

HÚSZ ÉVES A TÁNCEGYÜTTES

Környe - Ebben az esztendőben ünnepli megalakulásának 20. évfordulóját a környei Szivárvány

Táncegyüttes, melynek tagjai gyűjtik a faluban még fellelhető régi viseleteket, kalapokat, lábbeliket és fotókat is a ruhákról.

ÚJ KIÁLLÍTÁS A MEGYESÉKHELYEN

Tatabánya - A Tatabányai Múzeum új szerzeményei 2010-2013 címmel nyílt új időszak kiállítás február 13-án az intézmény emeleti kiállítótermében. A tárlat az egyik legfőbb múzeumi tevékenység, a gyűjteménygyarapítás eredményeit tárja az érdeklődők elé. A 2010 és 2013 közötti időszak során a régészeti feltárások leleteivel és a rendszeres, tudatos gyűjteményépítés során fellelt

Megújulhat a tatabányai vasútállomás is

Látványos vasútfejlesztések kezdődnek

A Biatorbágy–Tata vasútfejlesztési projekt Tatabányát és a Tatai-medecét érintő elemeiről tartottak szakmai műhelykonferenciát a megyeszékhelyen. A rendezvényen felszólalt dr. Völner Pál, infrastruktúráért felelős államtitkár, Bencsik János országgyűlési képviselő, Schmidt Csaba polgármester, Michl József tatai polgármester és Ungvári Csaba a MÁV-START Zrt. vezérigazgatója.

- A tatabányai vasútállomás felújítását már nagyon régóta kérik az itt lakók. A polgárokkal való találkozások során mindig szóba került a vasútállomás, ezért 2011-ben hozzákezdtünk egy teljes körű projekt előkészítéséhez - mondta **Schmidt Csaba**. A polgármester hozzátette: a megvalósítás érdekében összefogtak az országgyűlési képviselőkkel, hogy a Biatorbágy–Tata vasútvonal korszerűsítése legyen része a nagy infrastrukturális beruházásoknak, és a kormány biztosítsa a tervezéshez szükséges fedezetet.

- Ennek elindulása után már a teljes várost érintő vasútvonal fejlesztésének tervezésével foglalkoztunk, s ezen belül kiemelten a tatabányai vasútállomás jövőjével - hangsúlyozta a polgármester.

Dr. Völner Pál államtitkár többek között a megyei közlekedési fejlesztésekről beszélt, érintette a Nemzetközi Közlekedés Fejlesztési Stratégiában megfogalmazott célokat is. A közúti fejlesztési tervekről egyebek mellett elmondta, hogy a tárca tervezi az M1-es autópálya háromsávossá tételét Budapest és Tatabánya között, valamint az M0-ás körgyűrű bezárását a 10-es és a 11-es utak között. Az államtitkár a vasúti korszerűsítések között említette a Biatorbágy és Tata közötti teljes pályamodernizációt, mellyel a Bécs-Budapest vonal teljesen elkészül.

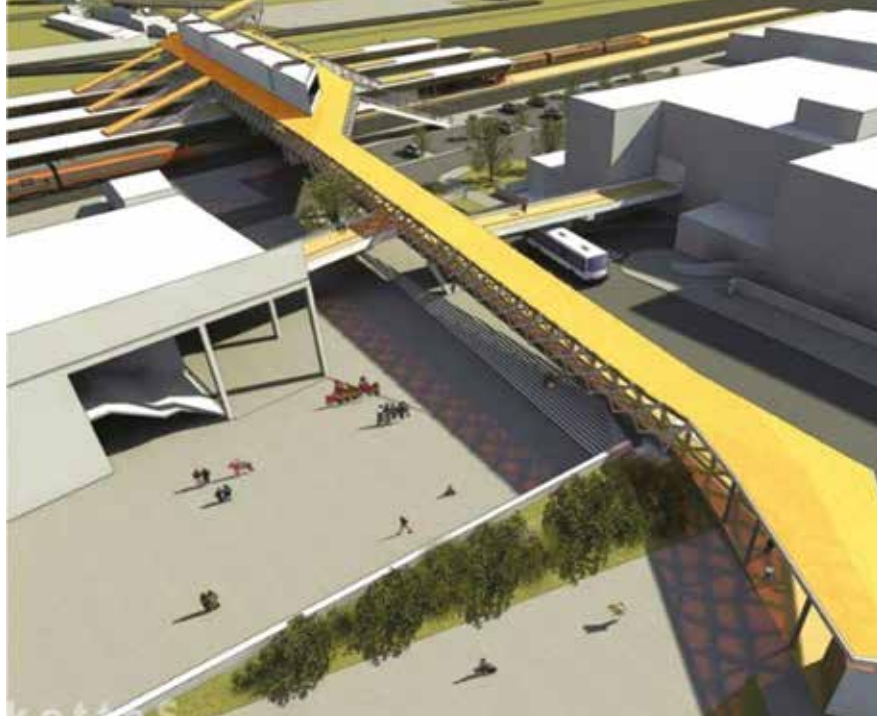
Bencsik János a város országgyűlési képviselője kiemelte, hogy a Biatorbágy–Tata

közötti vasútvonal alkalmassá tétele 160 km/h sebességre, kiváló alkalmat teremt arra, hogy a települések által már évek óta szorgalmazott – de saját költségvetésükből finanszírozhatatlan – közlekedési infrastruktúra kiépítésére is sor kerülhessen. Az állam által koordinált fejlesztések keretében a Tatabánya–Alsógalla vasúti megállóhelyet áthelyezik a Kormányhivatal mögötti vasútszakaszra és megteremtik a közúti közösségi közlekedéssel történő közvetlen kapcsolódás feltételeit – ismertette **Bencsik János**.

- Az új utasforgalmi épület mellett fedett kerékpártárolók és parkolók épülnek, és biztosított lesz a közlekedési terület akadálymentesítése is. A tatabányai pályaudvart teljes egészében átépítik, a meglévő felüljáró híd szerkezetet elbontják. Az újonnan épített hídon helyezik el az utasforgalmi fogadótereket. Az új, liftekkel és mozgólépcsőkkel ellátott híd összekapcsolja Újvárost Dózsakerettel – hangsúlyozta az országgyűlési képviselő.

Ezen feladatok közé tartozik a parkolók kiépítése és a Vér-

tes Centert, valamint a Győri utat bekapcsoló gyalogoshidak megépítése, a meglévő Dózsa György úti felüljáró korszerűsítése. Ugyanakkor nagy előrelépés, hogy az állami beruházás részeként megépül a Bánhida és Újváros közötti új közúti aluljáró, de a kapcsolódó útszakaszok finanszírozási feltételeit ugyancsak meg kell még teremteni. Vértesszőlősen és Szárligeten is átépítésre kerül a megállóhely, mely akadálymentes lesz, megfelelő számú parkoló és kerékpártároló kapacitással együtt. Tata - Tóvároskert megállóhely is új helyre kerül, új utasforgalmi épülettel, parkolókkal, kerékpártárolóval – foglalta össze a projekt fontosabb elemeit **Bencsik János**.

Ungvári Csaba MÁV-START Zrt. vezérigazgatója a Tatabányát érintő vasúti személyszállítási fejlesztésekről, melyeket 2014-2016 között terveznek megvalósítani elmondta: a fejlesztések része az is, hogy javul a vasúti közlekedés Tatabányáról Szeged, Debrecen, Szolnok, Kecskemét felé, valamint könnyebben juthatunk el Bécs, Szerbia, Vajdaság és Erdély irányába.

A vezérigazgató ismertette: egyre több az utas Bécs felé Ausztria irányába: 2007 óta az utasszám közel megduplázódott. Ungvári Csaba elmondta, hogy új, átlós EuroCity vonatok közlekednek 2015-től: Debrecen – Szolnok – Budapest – Tatabánya – Győr – Bécs; Belgrád – Újvidék – Szabadka – Kecskemét – Budapest – Tatabánya – Győr – Bécs;

Kolozsvár – Nagyvárad – Szolnok – Budapest – Tatabánya – Győr – Bécs között, valamint óránkénti EuroCity/railjet közlekedést valósítanak meg Bécs és Budapest között, illetve óránkénti belvárosi InterCity-közlekedést Budapest és Győr között. A Budapesten belüli városi vasúti közlekedés fejlesztése révén jobb kapcsolat lehet Tatabánya és a Liszt Ferenc Repülőtér között is – hangsúlyozta a vezérigazgató.

Dr. Korsós Boglárka a MÁV Zrt. Vagyongazdálkodási és Gazdálkodási Igazgatóság igazgatója elmondta: 2011-ben indította el a MÁV Zrt. azt a programot, amely az önkormányzatokkal való együttműködés új szintre emelését tűzte ki célul. Az érintett önkormányzatokkal együttműködésben jelenleg 24 állomást üzemeltetnek utasforgalmi területek vonatkozásában, melyek között a tatabányai állomás kiemelten fontos vasútfejlesztési projektben is érintett.

Michl József tatabányai polgármester előadásában kitért arra is, hogy önkormányzatuk kezdeményezi a vasútállomás épületének felújítását. A fejlesztésekről megjegyezte: a tervezett beruházások új távlatokat nyitnak meg a közösségi közlekedésben. Tata fő célja, hogy a buszvégállomás kikerülhessen a városközpontból a pályaudvarhoz. Ugyancsak fontosnak nevezte, hogy a meglévő gyalogos felüljáró helyett a sínek alatt lehessen átmenni az állomás túloldalára.

T.O.

tárgyakkal most találkozhatnak először a látogatók. Tatabánya város támogatása és lakosainak önzetlensége értékes, múltunk emlékeinek megőrzését, és annak megértését segítő tárgye-gyűttesek gyűjteménybe kerülését eredményezte.

ÁLAKUL A JÁRÁSI HIVATAL

Veszprém - Hamarosan elkészül a Veszprémi Járási Hivatal új épülete, mely kiemelt kormányzati beruházásként valósul meg a városközpontban, a hotellel szemben lévő Rosos- és Balassa-Cseresnyés kúriák felújításával. Az építkezés első ütemének befejezése április elején lesz. A régi épületben helyet kap a Veszprémi Járási Hivatal törzshivatala és annak szakigazgatási szervei (járási népegészség-

ügyi szakigazgatási szerv, járási állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrző hivatal, járási gyámhivatal, járási munkaügyi kirendeltség, járási építésügyi és örökségvédelmi hivatal), melyek jelenleg öt különböző épületben működnek.

PICASSO GRAFIKÁK A TENGERENTÚLRÓL

Várpalota - A világhírű spanyol művész alkotásai-ból nyílik kiállítás Várpalotán a Thury-várban 2014. május 9-én. Az egész nyáron át nyitva tartó tárlaton Picasso 31 grafikája látható. Ebből 14 mű váloga-

tott egyedi linómetszet és rézkarc, míg 17 alkotás Picasso „Guernica” sorozata, mely legfontosabb és legismertebb művéről készült tanulmányrajzait tartalmazza. A műveket a New Yorkban élő és a Manhattan Art and Anique Center tulajdonosa, **Csikós Nagy Zsuzsa** kölcsönözte a szenzációs tárlathoz.

200 milliót áldoztak a szép új
 bölcsődére a rácalmásiak

Bővül a HankookTire - 950 új munkahely Rácalmáson

Vonzó kisváros a Duna-partján

Rácalmás nem a konszolidálásra váró városok sorát bővítette az elmúlt időszakban. Mindig saját erőből, felelősen gazdálkodtak. Folyamatosan pályáznak, és ha nem is óriási léptékben, de évről évre szépen fejlődnek. Az egyre népszerűbb Rácalmási Tökfesztivál hírüket is egyre messzebbre viszi, évente 15-20 ezer látogatónak nyújt felhőtlen szórakozást a Jankovich Kúria területén megrendezett Fesztivál-díjas esemény. Schrik István polgármesterrel a tavalyi év eredményeiről, és a 2014-es esztendő terveiről beszélgettünk.

- Milyen előremutató lépésekről, fejlesztésekről számolhat be a tavalyi évet illetően?

- 2013 legnagyobb eredményének azt tartjuk, hogy 200 millió forintból, saját erőből felépült a már régóta várt két-csoportos bölcsődénk. Sok fiatal anyuka munkavállalását tettük ezzel lehetővé. Ez ugyan nem kötelező feladat a számunkra, mégis felvállaltuk, mert a fiatal párok jelentős része egy keresetből már nem képes fizetni az építkezésre felvett hitelüket. A gyermekelhelyezés tehát kulcskérdés.

- Az új intézményt egyelőre nem nyitottuk meg, nyárra ideköltöztetjük az óvodásainkat, amíg felújítjuk az ő épületüket is. Nem kell messzire menniük, hiszen az új bölcsőde közvetlenül az óvoda mellett épült.

- Ugyanilyen fontos lépésnek tartottuk az Ófalu városrészünk partfal-stabilizációjának folytatását is. Rácalmás – hasonlóan sok környéki településhez – a löszre épült, így az áradások, a csapadékvíz komoly károkat okozhat az épületekben. Az Ófalu veszélyeztetett partszakasznak számít. A tavalyihoz hasonlóan idén is – uniós forrásból – 200 millió forintot költünk a védekezésre. Ezzel a település 60-65%-a már védelem alá kerül. Ez a kétharmad éppen a Dunához legközelebb eső részeket fedi le.

- Időközben a természet vissza is igazolta az erőfeszítéseinket: nem volt hiábavaló a sokrétű, szakértők által irányított védekezés – a víztelenítés, a drainázs, a csapadékvíz-elvezetés –,

2011 óta – ellentétben más, szomszédos településekkel – Rácalmás lakói már biztonságban vannak, nincs szükség a veszélyes időszakban sem az Ófaluiban élők kitelepítésére.

- Ilyen nagy volumenű beruházások mellett jut elegendő forrás az alapfeladatokra?

- Sajnos minden évben csak egy-egy szelet jut a költségvetési „tortából” az ilyen célokra. Sokfelé kell szétosztani a forrásainkat. Tudjuk, hogy minden lakó vágya, hogy aszfaltozott utcában élhessen, járasson. Éppen ezért nem hanyagoljuk el ezeket a feladatokat sem, de muszáj ütemezni azokat. Tavaly öt utcát sikerült rendbe tennünk, idén újabb ötlet folytatjuk. Ha ezt az ütemet tartani tudjuk, akkor számításaink szerint a következő ciklus már elegendő lesz ahhoz, hogy teljes mértékben elegendő tegyünk ilyen irányú kötelezettségeinknek is. Ugyanez a helyzet a csapadékvíz-elvezetéssel is, minden évben haladunk egy kicsit – néha az útpítésekkel egybekötve –, és alig várjuk már, hogy eljussunk a végére, de itt is türelemmel kell, hogy legyünk.

- Fantasztikus hangulat volt az idei Tökfesztiválon is. Idén is lesz mód a támogatásra?

- Nagy örömünkre szolgált, hogy továbbra is nagy az érdeklődés városunk legnagyobb rendezvénye, a Tökfesztivál iránt. A Fesztivál-díjas eseményt a Rácalmási Városvédők Egyesülete szervezi, és természetesen városunk minden évben anyagilag is segíti őket

ebben. Látjuk, hogy van értelme a munkának: tavaly tizenötezer fizető látogató volt kíváncsi a háromnapos program-kavalkádra. Idén is szeretettel várunk mindenkit: május 17-én, szombaton az Almavirág Fesztiválra, majd szeptember utolsó hétvégéjén újra a Tökfesztiválra.

- Milyen folytatásra számíthatnak a rácalmásiak?

- Az idei évbe gyakorlatilag változatlan költségvetéssel vágtunk bele. Folytatjuk az Ófalu-védelmét biztosító projektünket, felújítjuk az óvodánkat – a közbeszerzésen már túl vagyunk –, tavasszal indulhat a munka, melynek során nem csak az épület, de az udvar, a játéktér is megújul majd. Bölcsődénk átadásával 7-8 új női munkahely is létrejön a városban, ami szintén komoly előrelépés. A közbiztonságot is erősíteni fogjuk: térfigyelő kamerarendszerrel, és nem utolsósorban a közvilágítás kiépítésével. Két ütemben – először a fő utcákon, majd később a kisebbekben is – energiatakarékos, ledes lámpákat helyezünk el.

- A sokféle fejlesztés mellett az év legfontosabb eredménye mégis a Hankook Tire nevéhez kötődik: 950 új munkahelyet hoznak létre hamarosan. A beruházás III. üteme zajlik, a próbaüzemet nyárra tervezik, és már megkezdődött a toborzás is az új állásokra. Nagyon jókor jön mindez a város életében, mert minden korosztályban szép számmal akadnak álláskeresőink. A munkahelyekből soha sem lehet elég.

- réz

Elefántház is épül a vadasparkban

Állami támogatás a veszprémi állatkertnek

Fotó: Burger Zsolt

Több mint hétszázmillió forintot kap a központi költségvetésből a veszprémi Kittenberger Kálmán Növény- és Vadaspark több mint egymilliárdos fejlesztéséhez - jelentette be Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes a vadasparkban tartott sajtótájékoztatón.

A közigazgatási és igazságügyi miniszter hozzátette: 481 millió forintos európai uniós támogatással közel 1,2 milliárdos fejlesztést valósíthat meg az állatkert, mely nemcsak Veszprém, hanem a régió egyik legfontosabb turisztikai attrakciója. Az állatkertnek azért is óriási a jelentősége, mert látogatókat vonz a városba, és így lehetőség nyílik arra, hogy Veszprém más nevezetességeit, szolgáltatásait is megmutassuk ezeknek a családoknak.

Porga Gyula, Veszprém polgármestere arról beszélt, hogy a vadaspark nemcsak Veszprémnek fontos, hanem a Közép-Dunántúl, a Bakony-Balaton régió idegenforgalmának is központi eleme. A történelmi jelentőségű fejlesztéstől azt is várják, hogy a vadasparkot évente háromszázezer látogató keresse fel.

Molnár Tamásnak, a KDRFÜ ügyvezető igazgatójának ismertetése szerint a projekt keretében egész

évben látogatható, 1100 m² alapterületű elefántház épül, 5200 m² nagyságú külső kifutó együttessel, homokfürdővel és egy külső fürdőmedencével. Építenek továbbá egy ötezer négyzetméter alapterületű, 16 méter belmagasságú, belső tavakkal, csobogókkal, pihenőhelyekkel kialakított madárröpdét, valamint fókákat és pingvineket is bemutatnak majd, amire eddig a veszprémi állatkertben még nem volt példa. Az állatkert orrszarvú családját a fejlesztésnek köszönhetően egy 550 négyzetméteres, télen is látogatható, belső kifutóval rendelkező új létesítményben helyezik el. Az állatkert tavaly megnyílt Gulya-dombi bejáratánál új látványkifutó épül, melyben lámákat, alpakákat mutatnak be, erre 10 millió forintot fordítanak. Ugyanitt új akadálymentesített látogatói vizesblokkot alakítanak ki. Török László, az állatkert igazgatója elmondta: ha az időjárás megfelelő lesz, idén ősszel már megnyithat az elefánpark. Az igazgató kiemelte: az új épületek alacsony energiaigényűek lesznek, napkollektorral, nap-elemekkel felszerelve, az esővizet pedig összegyűjtik és felhasználják a létesítmények üzemeltetéséhez.

MTI

FÜREDI TAVASZI FESZTIVÁL

Balatonfüred - Ghymes koncert, kortárs olasz festő-művész tárlata, és színházi előadások. Háromnapos fesztivállal ünnepli meg március 15-ét és a tavaszt a város. Ismét megelevenedik a reformkori városrész, életre hívják a Pilvax kávéházat, lesz irodalom, gyerek programok, és rendhagyó séta. A

Miskolci Nemzeti Színház előadásával indul a március 14-16. között zajló fesztivál, lesz Pilvax kávéház és látványos fáklyás felvonulás, este pedig Silvio Monti Emlékezet és látvány című kiállítása nyílik a Vaszary Villában.

HAT DIÁK SIKERE

Dunaújváros - A Dunaferri Szakközép- és Szakiskola hat tanulója, az előválogató versenyeken elért eredményeik alapján bejutott az SZKTV (Szakma Kiváló Tanulója Verseny) országos döntőjébe. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara 2014-ben is megrendezi az országos versenyt, melynek döntőjére, illetve ünnepélyes eredményhirdetésére a „VII. Szakma Sztár Fesztivál” elnevezéssel 2014. április 14-16. között Budapesten, a Hungexpo Vásárközpont G és F pavilonjában kerül sor. A hegesztő szak-

mában a döntőre márciusban kerül sor, melynek az előző évekhez hasonlóan a Dunaferri iskola lesz a lebonyolítója, házigazdája. A Dunaferri iskolából a döntőbe került (a fotón láthatóak): Felső sor: **Szaraka Zoltán**, **Jankovics Mihály**, **Dukai Balázs** - a hegesztő szakmában. Alsó sor: **Fáki Axel Csaba** - géplakatos, **Scsavniczky Csaba** - épületgépész, **Hackersmidt József** - szerkezetlakatos.

Kiegyensúlyozott, eredményes gazdálkodás

Bábolnán iskolaügyben is jól döntöttek

Bábolna tavaly ünnepelte várossá avatásának tizedik évfordulóját. Az ünnepségek után folytatódtak a dolgos hétköznapiak, tovább épül-szépül a település. Dr. Horváth Klárával - aki ősszel újra megméretteti magát a polgármesteri címért - a lassan véget érő önkormányzati ciklus kapcsán az elért eredményekről beszélgettünk.

- Az elmúlt közel négy évben mi jellemezte az önkormányzat helyzetét?

- A korábbi időszakokhoz hasonlóan kiegyensúlyozott, konzervatív gazdaságpolitikát tudtunk folytatni. Az állami adóssághoz viszonyítottan köszönhetően megszabadultunk a nem túl nagy, mindössze nyolcvanmilliós tartozásunktól, melyet 2016-ig törleszthettünk volna. Ez éves szinten kigazdálkodható összeg, ám örömteli, hogy ezt a pénzt a jövőben fejlesztésekre tudjuk fordítani. Bevételeink az állami normatívákból és a jelentősnek mondható helyi iparüzési adóból származnak. Ez utóbbi a Bábolnán működő, és jól prosperáló vállalkozásoknak köszönhető, melyek 2010-től fokozatosan magukra találtak. Számos fejlesztés történt a Zieglernél és az OSInál, a Hungary Pork Kft. sertésenyésztő telepeket újított fel, a Bábolna Bio pedig új üzemcsarnokot avatott. Új cégek - az Aliter-P Kft. és a Hong Kong Dragon Food Kft. - is letelepültek városunkban. Ennek köszönhetően az elmúlt két és fél évben több mint 150 új munkahely jött létre, így 4%-os munkanélküliségi rátánk a megyében a legjobbak között van.

- Az egyik legfontosabb helyi feladat mindig az intézményrendszer működtetése. Ez hogyan sikerült?

- Intézményeinket a korábbi szinten tudtuk működtetni, sőt fejlesztésekre is volt pénz. Az állami szerepvállaláskor úgy határoztunk, hogy ötvenmilliós évi hozzájárulás helyett megtartjuk az iskola működtetését. A múlt évi energiara-

cionalizálási programunknak köszönhetően kétharmad részére csökkent a fenntartás költsége, úgy tűnik tehát, hogy jól döntöttünk. Ezt az energiara-cionalizálási programot, amelynek keretében minden intézményünk fűtését korszerűsítettük, 200 milliónál is nagyobb összegből, saját költségvetésből tudtuk megvalósítani. Másik nagy projektünk a szabadidőközpont teljes belső felújítása volt földémszigeteléssel, az öltözők, a vizesblokkok és a színházterem korszerűsítésével, a világítás megújításával és új légtechnika beépítésével. Egy tennivalónk azért még itt is akad, hamarosan kiírjuk a tekepálya újjáépítéséről szóló közbeszerzést.

- A saját erőből végzett beruházások mellett gondolom pályázati pénzeket is sikerült nyerni?

- Igyekezünk minden pályázatra, mely vonatkozott ránk jelentkezni, így mintegy 30 millió forinttal gazdagodott a település. Pályázati forrásból megújult a Rózserdei úti játszótér, és a tanya-gondnoki szolgálatunk hamarosan egy új kisbusszal gazdagodhat. Új műfüves pálya épült az iskola udvarán, BMX pályát avattunk, amihez még idén egy testépítő pálya is készül. Rendbe hoztuk a Helytörténeti Gyűjtemény épületét, és kormányzati támogatásból valamint uniós pénzből végre megújulhatott a Nagyigmánd-Bábolna-Bána út 15 km-es szakasza.

- Bábolna gazdag civil, kulturális és sportélettel mennyit fejlődött?

- 2010-hez képest többszöröződött a városban működő civil szervezetek

száma. A hagyományosak mellé megalkult a kézimunka klub, a turisztikai csoport, a helytörténeti baráti kör, a nyugdíjasok néptáncscsoportja és énekkara, az Aranyhal Horgászegyesület, és az íjászok csapata. Az önkormányzat erejéhez, lehetőségeihez mérten természetesen minden civil szervezet számára nyújt valamilyen támogatást. Helyi képzőművészeink mindig a kora őszi Kukoricafesztiválon mutatják be alkotásaikat, és idén már negyedik alkalommal rendezzük meg a Helyes Jenő bábolnai festő kezdeményezésére létrejött művészeti alkotótábort, amely mára az ország jeles, ismert művészeinek találkozóhelyévé vált. Az egyhetes munka után a felajánlott alkotásokat a Helytörténeti Gyűjteményben helyezük el. A fiatalok nagyon aktívak a testvértelepülésekkel való kapcsolattartásban, hiszen a messzi tájak vonzásán kívül a nyelvtanulás is inspirálja őket. Idén Finnországba, Ypäjä-be mehetnek, ott lesz egy ifjúsági találkozó. Ugyanakkor a dán Mariagerfjord-ból jön hozzánk egy 40-50 fős csoport zenészekkel, és sok fiatallal. Májusban 90 éves lesz a sportegyesületünk, ahol a foci mellett, női kézilabda, teke, díjlovagló, távolvágó és sakkcsapat is működik. Összel ismét lesz Kukoricafesztivál, ezúttal a Gazdanapokhoz illeszkedve, ahol kicsit a gasztronómia irányába nyitunk, főszerepben a kukoricából készült ételekkel. Szeretettel várunk minden kedves olvasót Bábolnára!

Veér Károly

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ GAZDASÁGI ÉLETÉRŐL

„Családbarát vállalat vagyunk és emiatt csupán két műszakban dolgozunk, úgy gondoljuk, hogy az éjszakai műszakban lehetetlen lenne minőségi elvárásainkat teljesíteni”

SZALAI ATTILA

Telephelyfejlesztés Kőszárhegyen

Erős, vállalkozni tudó családok és családi hagyományok nélkül aligha lesz erős hazánk - mondta **Orbán Viktor** miniszterelnök március harmadikán a Fejér megyei Kőszárhegyen, ahol ünnepélyesen átadta a műanyag feldolgozással foglalkozó **Simon István** egyéni vállalkozó telephely-fejlesztési beruházását. A kormányfő hangsúlyozta: nem igaz, hogy csak a privatizált állami cégekből lehet és lehetett sikert elérni a magyar vállalkozói világban. „Igenis voltak Magyarországon a '80-as években induló vállalkozók, akik kijárva a vállalkozások iskoláját, megmászva a lépcsőfokokat eljutottak ide, ahol most vagyunk” - fogalmazott. **Simon István** cégtulajdonos köszönetét fejezte ki **Orbán Viktor**nak és **Szijjártó Péter** külgazdasági államtitkárnak a pályázat sikeréért, majd a jövőről azt mondta: másfél éve készítenek elő egy külföldi beruházást a Vajdaságban, ahonnan 4-5, Szerbiában lévő nagyvállalatnak szállítanának be. Kőszárhegyen egy új, ötezer négyzetméteres gyártócsarnok építését tervezik 2015-re, mely további 100-120 új munkahelyet is jelentene.

MTI Fotó: Kovács Tamás

Tatabánya

A szivattyúkat készítő, dán tulajdonú Grundfos Magyarország Gyártó Kft. tatabányai gyárában január 22-én átadtak egy szivattyúkat és egy motorokat előállító gyártósort, valamint egy fitnesztermet, mely a dolgozók egészségmegőrzését szolgálja. Az avatáson **Szijjártó Péter** külügyi- és külgazdasági államtitkár kiemelte, a magas színvonalú magyar termelőipar újabb elismerése, hogy a világ vezető szivattyúgyártója Magyarországra hozta legújabb fejlesztésű gépeinek gyártását.

Cikkünk a 36. oldalon

Székesfehérvár

Zsúfolásig megtelt a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara emeleti nagyterme. A Gazdaság Háza egy Fejér megyei mintaprojektet indít a fenntarthatóbb életmódért. A program célja, hogy a megyei lakosság viselkedésmintáit pozitív irányba befolyásolja annak érdekében, hogy a környezettudatos magatartás, az energia-hatékony életmód beépülhessen az itt élők tudatába, mindennapi gyakorlatába.

Cikkünk a 34. oldalon

Svájci precizitás Veszprémben: maxon motor Hungaria Kft.

Az űrtechnikától a kiskertig

Veszprémben sokan vágnak arra, hogy a maxon motor Kft.-nél dolgozhassanak. A magyarországi maxon motor ügyvezetője, Szalai Attila mesélt arról, hogyan vetette meg a lábát a cég a városban, és milyen termékeket állítanak elő ott. Azt is megtudtuk, hogyan igyekszik a vállalat megtartani munkatársait, és milyen társadalmi kötelezettségeknek tesz eleget.

A maxon motor AG-t 1961-ben Svájcban alapították. A vállalat vezetése 2001-ben döntött úgy, hogy a németországi mellett az EU térségében egy új, második telephelyet keresnek. Számos lehetőség mérlegelését követően döntöttek Magyarország mellett, a távolság, az infrastruktúra, a jogbiztonság, és a lakosság jó német nyelvtudása miatt.

– A tulajdonos – meséli a magyar ügyvezető – már kapcsolatban állt Veszprémmel egy hannoveri cégen keresztül. Ennek köszönhetően a maxon motor 2002-ben 300 m² nagyságú üzemi területet bérelhetett magyar telephelyükön. Az üzem kezdetben mindössze öt munkatárssal kezdte meg működését, de már az első év végére világossá vált, hogy a telephely kiválasztásakor jó döntést hoztak. Már 2003-ban megkezdtek a mai veszprémi telephely építési munkálatait, mely 2004-ben készült el. 1600 m² gyárterület épült a svájciakra jellemző lehető legnagyobb gondossággal. 2006-ban a gyárterület 5000 m²-re bővült. 2011-ben a szomszédos üzemi terület eladó sorba került, és ezzel lehetőségünk nyílt a megvásárlására. A maxon motor megvette, és átépítette a területet és egy híddal saját épülethez csatlakoztatta. Jelenleg a telephely 40000 m², 12000 m² alapterületű épülettel. Ez idő szerint 260 munkatársat foglalkoztatunk. Amint látja, a maxon nagyon megfontoltan cselekedett, hiszen célja a magyarországi növekedés volt. Veszprémben zajlik a motorok nagyobb mennyiségben történő előállítása.

A maxonnál való munkakezdését megelőzően az akkor 31 éves diplomás gépészmérnök, Szalai Attila multinacionális vállalatoknál gyűjtött tapasztalatot, és német nyelvtudását fejlesztette kitűnőre. Tulajdonképpen ő volt a magyar cég nulladik alkalmazottja, hiszen már a magyarországi telephely alapítása előtt a maxon alkalmazásában állt. Ezt megelőzően a maxon mind a német cégen, mind fejlődésükön keresztül intenzíven kereste a poszt betöltésére legalkalmasabb személyt. Az utóbbiakon keresztül találták rá Szalai Attilára, aki aztán Svájcban, majd Németországban sajátíthatta el a vállalat munkamódszerét. Magyarországi munkakezdését követően, először öt munkatársát tanította be, üzembe állította a gépeket, és összeállította az anyagokat a kiszállításokhoz – mindig az adott igény kielégítése volt a cél.

– Termelésünk középpontjában – mondja az ügyvezető – a vasmentes tekercselésű magas precizitású egyenáramú motorok modulja áll. Egy speciális tekercselési eljárásnak köszönhetően a maxon motoroknak nincs tehetetlenségi nyomatékuk, és kevesebb áramot fogyasztanak mint a hagyományos motorok. Ráadásul a hajtóművek nagyon megbízhatóak és erősek. Ezért szállítunk orvostechnikai vállalatoknak, ahol különösen inzulinpumpákhoz, protézisekhez, operáló robotokhoz vagy automata analizátorokhoz használják motorjainkat. Ezekhez a motorokhoz hajtómű egységeket és vezérlőrendszereket is előállítunk. 1997-ben a maxon a NASA beszállítója lett: az első marsautóba 11 motort építettek be, mind maxon-gyártmány volt. Az ezt követő marsautóhoz 39 motort szállítottunk. Ugyan a gazdasági válság óta az Amerikai

Egyesült Államok jobban védi saját piacait, a NASA a legutóbbi Mars-misszió alkalmával is a maxon termékeit választotta, így a hajtóművek vezérlésébe pontos maxon szenzorok kerültek. Az elmúlt évben a maxont innovációs díjjal tüntették ki. Ennek oka egy motor, amely 220 °C-on is működik. 6 és 90 mm közötti átmérőjű motorokat kínálunk. A legkisebbet például inzulinpumpákhoz használják.

– A társadalmi kötelezettségvállalás – teszi hozzá Szalai Attila a svájci céggel kapcsolatban – ugyancsak nagyon fontos anyavállalatunk számára. A maxon motor AG egy 25000 lakosú svájci kanton, Obwalden legnagyobb munkaadója. Jelenleg ott 1250 munkatársat foglalkoztatnak – világszerte a maxon motor csoport több mint 2000 alkalmazottal rendelkezik.

A maxonnál a munkafolyamatok egy része automatizált. Emiatt a próbaidő igazi kihívással jár, és az oktatás is eltart egy darabig. Hogy ezeket a befektetéseket ne veszítsék el, a vállalat különös gondossággal választja ki munkatársait.

– Családbarát vállalat vagyunk és emiatt csupán két műszakban dolgozunk – magyarázza Szalai Attila –, úgy gondoljuk, hogy az éjszakai műszakban lehetetlen lenne minőségi elvárásainkat teljesíteni. Ez számunkra egyértelmű előnyt jelent a munkatársak keresése terén, hiszen a régió más vállalatai 3-4 műszakban dolgoznak. Ezen kívül jó fizetést és teljesítményértékelő rendszereket kínálunk. Büszkék vagyunk a különösen alacsony személyi fluktuációkra. A néhány, tőlünk kilépett munkatárs is családi okok miatt hagyta el

a vállalatot. Nagy hangsúlyt helyezünk a létbiztonságra és a nyugodt, kiegyensúlyozott munkahelyi légkör kialakítására. Számos elemet vettünk át a svájci anyavállalatától, olyan módszereket, melyek sokak számára szokatlannak tűnnek, ám azóta széles körben elismertté váltak. Például bevezettünk az alap fizetésen túl egy bónusz rendszert, melyet egész évre előre meghatározunk és ebben az időszakban nem is változik. Ennek alapját az előző évi teljesítmény adja: az elvégzett munka, a minőség és mennyiség, a munkamódszer, a rugalmasság, valamint a munkatárs szociális viselkedése. A fenti paraméterek alapján skálát készítünk, és az alapján elvégezhetjük a munkatársak egymás közötti összehasonlítását. Mindezek mellett évente személyesen elbeszélgetünk munkatársainkkal, ami lehetővé teszi az aktuális szakmai állapot megbeszélését négy szemközt. A középvezetőkre ez mindenesetre időigényes, plusz feladatot ró, munkatársaink azonban messzemenőig elégedettek a módszerrel.

– Épp ilyen különleges az is – *teszi hozzá az ügyvezető* –, hogy az üzemen kívül is számíthatnak ránk munkatársaink. A maxon motor Dolgozókért Kulturális és Szociális Alapítvány különleges alkalmaikkor és élethelyzetekben – így például gyermek születésekor, házasságkötéskor vagy betegség esetén – támogatást nyújt munkatársaink részére. Az alapítványt anyagilag egyrészt a tulajdonos, másrészt adományok segítik. Az alapítvány adományokból származó jövedelmét egészíti ki az adófizetők adójának 1%-a közhasznú célokra történő felajánlása is. Továbbá igyekszünk munkatársainkat kulturális ajánlatokkal motiválni, például színházbérleteket váltunk, melyek minden alkalmazottunk számára elérhetőek. „Pörögj maxon!” szlogenű kezdeményezésünk keretében évente több közösségi rendezvényt szervezünk. Ezen túlmenően támogatjuk a sporttevékenységeket is. Egy kisebb fitness terem áll a munkatársak rendelkezésére, ezzel ellensúlyozva a mozgásszegény munkát. 2007 óta kollégáink squash pályát is használhatnak, edzésenként mindössze 100 forintos áron. Ez csupán jelképes összeg, mellyel az ajánlat értékét kívánjuk hangsúlyozni.

– Telephelyünk bővítésével – *folytatja Szalai Attila* – esővíztározóra is szert tettünk, amelyben sok hal él. Akkoriban a tározót lecsapoltuk és kitisztítottuk, így ma munkatársaink értékes időt tölthetnek el itt családjaikkal horgászás közben. Ezen kívül a gyárhoz kerékpárút vezet, mely lehetővé teszi, hogy munkatársaink kerékpárral járjanak dolgozni – ez egy jó kezdeményezés, melyet szívesen támogattunk. A minőségbiztosítási részleg vezetőjétől – aki korábban az erkélyen paradicsomot és gyógynövényeket termesztett – származott az ötlet, hogy 8000 m² nagyságú kihasználatlan területünkön természetesen valamit. Először 14-15 munkatársunk döntött úgy, hogy saját kis parcellákon kertészkednének ezen a területen. Ezért elhatároztuk, hogy a területet felparcellázzuk és azokat kis összeg fejében bérbeadjuk. És tényleg, hétfőként észrevehetően megélnék a terület: a kertészkedők már profi kertész-tanácsadót is szereztek maguknak. Figyelemre méltó, hogy munkatársaink olyan sokrétű tevékenységeken keresztül, mint a sport, a kerti munka, a horgászat és más szabadidős tevékenységek, munkaidejükön kívül is hűek maradnak a céghez és szabadidejüket is az üzem közelében töltik.

– Mindazonáltal – *említi meg végül az ügyvezető* – nagy hangsúlyt fektetünk a veszprémi, városi rendezvények támogatására is. Így például kezdetektől fogva támogatjuk a VeszprémFeszt elnevezésű fesztivált. Novemberben már negyedik alkalommal rendeztük meg üzemen belül a „süti-kúrát”: a rendezvény keretében minden héten más részleg süt süteményeket, melyeket aztán a büfében 100 forintos darabon árúsítanak. Mindenki maga dönti el, hogy a sütésben, vagy a kóstolásban vesz részt. Ily módon évente negyedmillió forint gyűlik össze, melyet egy előzetesen meghatározott jótékony célra fordítunk. Tavaly a helyi mentőállomást támogattuk, azt megelőzően egy kórház koraszülött intenzív osztályát és azelőtt pedig a Bárczy iskolát, amely szellemi fogyatékos gyerekek speciális iskolája. Az adomány célját a munkatársak választják ki – ez már hagyomány. Egy biztos: az összeggel idén is jótékony célt támogatunk.

Veér Károly

KIÁLLÍTÁSOKON A GASTROMETÁL

Tatabánya/Budapest – Két jelentős szakmai kiállításon és vásáron is ott lesz a tatabányai Gastrometál Zrt., mely jogelődjét tekintve, több mint 60 éve van a piacon. A cég nagykonyhai gépek, berendezések gyártásával, forgalmazásával foglalkozik. Március 6-8 között a SYMA csarnokban lesz a BaGaTech Nemzetközi Sütőipari, Cukrászati és Gasztrotechnikai Szakkiállítás. Ezt követően a SIRHA - Nemzetközi Szálloda, Vendéglátás és Élelmiszerkereskedelmi Kiállításon vesz részt a nagy múltú tatabányai cég, március 10-12 között a HUNGEXPO Budapesti Vásárcsarnokban. A kiállított termékek a 700-as és 900-as méretű konyhai sorba illeszkedő gáz és elektromos üzemű berendezések lesznek. Mindkettőn szerepelnek külföldi cégek, tehát nemzetközi jellegűek a kiállítások. Ingyenes belépőt az érdeklődők az ertesites@gastrometal.hu email-en kérhetnek.

PROJEKTZÁRÁS A CONTINENTÁLNÁL

Veszprém – A veszprémi Continental Automotive Hungary Kft. 512 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert a „Magas foglalkoztatási hatású projektek komplex támogatása” című pályázati kiíráson, az Új Széchenyi Terv keretében. A 2,8 milliárd forintot meghaladó összköltségvetésű beruházás tizenkét új gyártósor indítását, és ezzel együtt új munkahelyek megteremtését tette lehetővé. A fejlesztésnek köszönhetően bővült a gyártóterület és az irodarész, 12 új gyártósor került telepítésre, továbbá összesen 152 új munkahelyet teremtett a vállalat. Bővült a vállalat előtti parkoló, és a megnövekedett termelés következtében új magas raktár is kialakításra került.

3D TECHNOLÓGIA A MAGYARMETNÉL

Bicske – A bicskei MAGYARMET és a német INNOCast cég 2014. február 5-én írta alá a megállapodást, miszerint közös vállalatot alapítanak Bicskén ALPHAMET néven. Az új cég hazánkban egyedülálló profillal jelenik meg: a 3D-s nyomtatást kötik össze a precíziós öntészeti technológiával. Ennek lényege, hogy csupán egyetlen hét leforgása alatt képesek lesznek bármilyen kész egyedi munkadarabot legyártani, míg a hagyományos technikával ez 6-8 hétig is eltarthat. Ráadásul egy egyedi lézer hegesztőgéppel még az esetleges hibák is gyorsan kijavíthatóak lesznek. A hazai szakemberek is fellélegezhetnek, a tervek szerint ugyanis külső megbízásokat is vállalni fognak. A rövidesen létrejövő bicskei technológiai centrumba mindkét

RWT Real-Water Team
 Építőipari, kereskedelmi és szolgáltató kft.

www.rwtkft.hu

Gyártósorokat avattak a Grundfos tatabányai gyárában

Újabb száz munkahely a dán óriáscégnél

A szivattyúkat készítő, dán tulajdonú Grundfos Magyarország Gyártó Kft. tatabányai gyárában január 22-én átadtak egy szivattyúkat és egy motorokat előállító gyártósort, valamint egy fitnesstermet, mely a dolgozók egészségmegőrzését szolgálja. Az avatáson Sziijártó Péter külügyi- és külgazdasági államtitkár kiemelte, a magas színvonalú magyar termelőipar újabb elismerése, hogy a világ vezető szivattyúgyártója Magyarországra hozta legújabb fejlesztésű gépeinek gyártását.

- A dán gazdaság Magyarországra fektetett bizalmát jelzi, hogy 2003 óta 878 millió eurónyi dán befektetés érkezett Magyarországra, közel tízezer munkahelyet létrehozva – mondta beszédében **Sziijártó Péter**. Emlékeztetett arra, hogy Tatabányán a Grundfos szomszédságában található a szintén dán Coloplast üzeme és legutóbb Nyíregyházán fektetett be a Lego játékgár. Az államtitkár, párhuzamot vont Magyarország és a Grundfos gazdasági válság idején választott stratégiája között, melyek jellemzője a folyamatos megújulásra való törekvés, a legmodernebb technikák alkalmazása, valamint a kutatás-fejlesztés elősegítése.

- Tizenhárom esztendő óta folyamatos a gyárban előállított termékek bővülése és ezzel együtt a foglalkoztatott létszám növekedése. Az új energiatakarékos, továbbá az új típusú szennyvíz szivattyúk gyártásáról 2010-ben született döntés. A mintegy 3,8 milliárdos beruházásnak köszönhetően újabb 100 tatabányai, illetve a kistérségben élő munkavállaló számára teremthetik meg-

élhetési lehetőség – fogalmazott **Bencsik János** országgyűlési képviselő.

- A város és a Grundfos hosszú távú együttműködésének eredménye a mostani fejlesztés is, a beruházásnak köszönhetően új munkahelyek jöttek létre, az új közösségi terek kialakításával pedig a dolgozók vállalatához való kötődése erősödhet – hangsúlyozta **Schmidt Csaba**, aki hozzátette: az önkormányzat továbbra is kiemelt feladatának tekinti a gazdaság fejlesztését. A kormánnyal való folyamatos és sikeres együttműködésnek köszönhetően városunk egyre több támogatást tud az ipar és a gazdaság fejlesztésére fordítani, célunk, hogy Tatabánya továbbra is a térség legfejlettebb települése maradjon – húzta alá a polgármester.

Török László a Grundfos Magyarország Gyártó Kft. ügyvezető igazgatója elmondta, hogy a mostani esemény a tatabányai gyár egy hosszabb időtartamú fejlesztésének lezárása. A vállalatcsoport 2010-ben döntött a frekvencia szabályozós villanymotorok (SaVer) és

az új generációs szennyvízszivattyúk (Poseidon) magyarországi gyártásáról. A 3,78 milliárd forint összköltségvetésű projekthez 757 millió forintos támogatást nyertek el.

A gyártósoron a jelenlegi létszám eléri a 80 főt, a 2014-re a tervezett harmadik műszak beindításával pedig előreláthatóan több mint 100 főnek adnak majd munkát. Az állandó mágnes technológiát alkalmazó, energiatakarékos SaVer motorokat kizárólag Magyarországon gyártják a világpiac részére.

A gyártósorok megvalósítása mellett az új épületrészben helyet kapott egy professzionálisan felszerelt fitnessterem, mely a dolgozók rekreációját és egészségmegőrzését szolgálja. Ennek a területnek része egy internetkávézóhoz hasonló helyiség, mely a fiatalabb generációk elkötelezettségét növelheti munkahelyük iránt – mondta el az ügyvezető.

tárnay

Jubiláló vállalkozások

Húsz éves a Ho-Máhr Trans

Az idén jubilál a tatabányai Ho-Máhr Trans Nemzetközi Fuvarozási és Szállítványozási Kft., a töretlenül fejlődő vállalkozás huszadik születésnapját ünnepli. A cég egyik alapítója, Honosi Mihály ügyvezető igazgató beszélt lapunknak az elmúlt időszakról, és vázolta a jövőt.

- Az elmúlt évünk jól sikerült, a tervezett árbevétel felett tudtunk teljesíteni. Anno három furgonnal kezdtük a munkát, jelenleg harminc darab 3,5 tonnás kisteherautóval végezzük a szállítványozást. Európa szinte minden országába eljutnak gépjárműveink. - Tovább bővítjük gépjárműparkunkat, idén egy 12 tonnás autószerelvényt állítunk munkába. Ha elképzeléseink bevalnak, fejlesztjük ezt a kategóriát is. A telephelyünkön is lesz újabb beruhá-

zás, gumiszerelő műhelyt, autószerelő és egy gumitárolót építünk. Ezek a fejlesztések új munkahelyeket is teremtenek. A fuvarozás minél több szegmensben veszünk részt, annál sikeresebb tud lenni a cégünk.

- Folytatjuk jótékonyági tevékenységünket, a Szent Ágota Gyermekei Szolgálat KEM-i Területi Igazgatósága több mint 400 gyermekét támogatjuk. Jó érzés, hogy a Segítő Jóbarátok köre egyre bővül. Támogatjuk a tatabányai sportot, az élvonalbeli kézilabdázókat, a vízisportokat, és a helyi rendezvényeket. Húsz éves jubileumunkat a nyáron partnereinkkel együtt szeretnénk megünnepelni, az új épületrész avatásával egybekötve.

KTJ

fél beépíti a tudását. A MAGYARMET filozófiájához - miszerint haladni kell előre, alkalmazva a legkorszerűbb eszközöket -, párosul majd az INNOCast vállalati kultúrája, gondolkodásmódja: nincs megoldhatatlan probléma, a

feladat, hogy mielőbb megoldjuk azokat. Az új technológia igazi nyertesei a fejlesztőmérnökök lesznek, akik óriási versenyelőnnyel hónapok helyett - akár két három dizájn esetén is - néhány hét alatt szállíthatják vevőiknek mintadarabjaikat.

NÖVEKEDÉSI PÁLYÁN A GRABOPLAST

Győr - A győri Graboplast Padlógyártó Zrt. 2013-ban ismét eredményes évet zárt, melyet a vállalat február 27-i éves rendes közgyűlésén a könyvvizsgáló cég, és a felügyelőbizottság jelentései egyaránt alátámasztottak. A Graboplastnál a 2013-as év a környezettudatos fejlesztésekre és termékekre történő átállás éve volt. Átadtak Tatabányán egy közel 600 millió forintos hulladék-újrahasznosító üzemet, amely a keletkező gyártási hulladékot és a selejtes termékeket újrahasznosítja. Az idei évben a Graboplast folytatja növekedési stratégiáját, és további forgalombővüléssel számol a cég vezetése.

ELHUNYT JUHÁSZ JÓZSEF

Komárom-Esztergom megye - Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **Juhász József** a Komárom-Esztergom Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke 2014. február 6-án életének 70. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt. Emlékét örökké megőrizzük, a Komárom-Esztergom Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnökeként végzett áldozatos munkáját soha nem felejtjük el. Példa értékű, kiváló képességű vezetőt veszítettünk el. Családja gyászában osztozunk, és őszinte részvétnket nyilvánítjuk ki.

A győztes csapat tagjai
a díjátadáskor –
Balról: Németh Gábor,
Raffai Zsombor József,
Szabó Dávid

Audi modellel az Audi fellegvárába!

Kreatív Széchenyisek

A Székesfehérvári Gróf Széchenyi Műszaki Szakközépiskola diákjai ingolstadti utat nyertek az autógyár központjába az Audi Kreativtív 2013 verseny fődíjaként. Az iskola igazgatója, Dominó Csaba úgy összegezte: ez a különleges verseny évek óta sok tanulójuknak adott már sikerélményt, ám arra a legbüszkébb, hogy az idei tanév két csapata oly nagyszerűen helytállt az országos megmérettetésen, hogy két dobogós helyet is elhozott a városnak. A „Fehérvár-1”, azaz Németh Gábor, Raffai Zsombor József, Szabó Dávid (11.F) az aranycsapat, a „Vazs-Betony” (hogy az anyagszerűségénél maradjunk!) bronzérmet nyert Prim Ádám, Schmidt Attila, Schwarcz László és Szabó Bálint (13.A) révén.

Hogy mitől is volt nagy kihívás ez a győri verseny? A győztesek így kezdték a munkához:

„Amikor 9. osztályban megláttuk az akkori Audi Kreativtív-re készülőket, eldöntöttük, egyszer mi is részt veszünk ezen. És most, 11. osztályos tanulókként

tényleg vállalkoztunk egy modellautó építésére. A szigorú követelmények sora: az autó nem működhet távirányítással és a meghajtásnak elektromosnak kell lennie, az áramforrása pedig maximum egy 9 voltos elem. A jármű méretei nem haladhatják meg az 500 mm hosszúságot, 500 mm szélességet és 300 mm magas-

ságot. Ezen kívül kötelező ellátni LED világítással és egy saját készítésű Audi Sport vagy Audi Q designra hasonlító külső borítással. A mi autónk vázszerkezete és a DC motor egy modellautóból került kiszerezésre. A karosszériát házilag készítettük. Anyaga műszaki és etikett papír, melyet hajtogatással alakítottunk ki. Formaterve pedig egy Audi Q7. Az autóban sok elektronika található, köztük egy PIC16F877-es fejlesztőpanel, egy motorvezérlő, egy infravezérlő és egy optikai leválasztó. A kész karosszérián elhelyeztünk egy LED-es világítást. Az autó méretei: 490 mm hosszú, 210 mm széles, 160 mm magas, és végsebessége kb. 3 m/s.”

A „Vazs-Betony” csapat indulása kicsit kalandosabban kezdődött:

„Az osztályfőnökünk hívta fel a figyelmünket arra, hogy lesz ez a verseny. Délután megnéztük, hogy meddig van a jelentkezési határidő, és láttuk, hogy csak aznap éjjelig. Telefonon egyeztetünk a dolgokat, összeírtunk egy gyártási tervet, melyet le kellett fordítani német nyelvre. De sikerült az első akadályon túljutni! Mikor visszajelezték, hogy elfo-

A „Fehérvár-1” Audi Q7 modellje

A „Vazs-Betony” Audi R 8-asa

gadták a jelentkezésünket, újra összeültünk. Az eredeti terohez képest sok mindent változtattunk az időhiány miatt is. A több változat után a következő megoldás mellett döntöttünk: a kaszni egy Audi R8-as autó 1:10-es mása, melyet bliszter eljárással készítettünk és saját igényeink szerint színre fújtunk. Úgy gondoltunk, hogy valami egyedi gyártásút is rakjunk a kocsira, ezért egy saját tervezésű könnyűfém felnit találtunk ki. Az irányítást két darab optikai szenzor végezte. Az autó indítása egy mágnes segítségével történt.”

A rendezvénynek az AUDI oktatóközpontja adott otthont úgy, hogy a meghívásos versenyen a 14 legértékesebbnek tartott pályamű gyakorlati bemutatására adtak lehetőséget a diákságnak Győrben. A 6 tagú szakmai zsűri rengeteg szempont alapján értékelt – így az autó kinézete, sebessége, technikai kivitelezése, a modellt bemutató prezentáció igényessége, előadásmódja, no és a csapatmunka alapján. Viszont az a kocsi nyerhetett csak, amelyik a legrövidebb idő alatt teljesítette a 15 métert az „S” alakú pályán. A kétfutamos verseny első fordulójában a Fehérvár-1 járgánya rögtön az élre került, a Vazs-Betonyé az 5. legjobb időt futotta. A délutáni erőpróba előtt a számos szakmai program (kiállítás, akadémiai tájékoztató, Szujó Zoltánnal való beszélgetés, autókülönlegességek stb.) mellett a versenyautók tesztelésére, a hibaigazításokra is volt mód.

A „Vazs-Betony” négyese így emlékszik vissza a folytatásra:

„A 2. futamon elég nagy stresszben voltunk, mert a tesztek alatt néhányszor fálnak ment az autó, és meg is állt a célba érkezés előtt. A verseny szerencsésen alakult, mert bár az időeredmény alapján nem az elsők voltunk, de csak nekünk sikerült szabályosan végigmenni a pályán, és még 3 másodpercet sikerült javítani az első futamhoz képest. Az eredményhirdetést nagy várakozás előzte meg. Mi az 5. helyre vártuk magunkat, és mikor kiderült, hogy a képzeletbeli dobogó 3. fokára álltunk fel, nagyon örültünk. Mi ezzel az eredménnyel maximálisan elégedettek vagyunk, hisz nekünk maga a részvétel is nagy megtiszteltetést jelentett!”

A „Fehérvár-1” kommentárja:

„Majdnem mindenki sikeresen teljesítette a pályát több-kevesebb hibával, ahol mi indultunk utoljára, de újból hoztuk a formánkat. Nem volt egyetlen ellenfél sem, aki vésszesen megközelítette volna a mi autónk sebességét vagy hibátlanul tudott a pályán végighaladni. Ezért a második futamban is az volt a legfontosabb, hogy ne rontsunk el semmit. Szerencsére az autó megfelelően remekelt végig, úgyhogy büszkén és győztesen zártuk a napot. Azt gondoljuk, hogy az Audi Kreativtivity egy nagyszerű rendezvény, ahova érdemes eljutni. És végezetül szeretnénk megköszönni a segítséget Kiss Antal tanár úrnak, aki rengeteget segített a jármű elkészítésében.”

Dr. Göde Andrea

MINDENT A JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSOKRÓL

Tatabánya - A Komárom-Esztergom Megyei Iparszövetség „KISZÖV” a vállalkozói szektort érintő 2014. évi jelentős jogszabály-változásokról és aktuális tudnivalókról szervezett január végén konzultációval egybekötött szakmai konferenciát. **Dr. Petőcz Erzsébet** ügyvezető igazgató megnyitóját követően a szakértő előadók összefoglalták a foglalkoztatási,

az adó-, a munkaügyi és nyugdíjbiztosítási jogszabályokat érintő változásokat, valamint tájékoztatást adtak a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program főbb prioritásairól, pályázatokról.

OPEL – BLÁTHY EGYÜTTMŰKÖDÉS

Tata – A Bláthy Ottó Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium az autós képzés terén nagy múltra tekint vissza. A mai napig is színesítik a képzési palettát az autószerelő, autótechnikus, autóelektronikai műszerész, karosszerialakatos, járműfényező szakmák. Az intézmény fontosnak tartja a régió autóipari cégeivel való együttműködést, hiszen nem titkolt cél, hogy a sikeres szakmai vizsgát tett diákok elhelyez-

kedhessenek annál a cégnél, ahol a gyakorlatukat töltötték illetve, hogy autós szakterületen dolgozzanak. Ennek az együttműködésnek az eredménye többek között, hogy a Bláthy iskola igazgatója, **Pozsgay Zoltán** ünnepélyes keretek között vehetett át **Tari László** úrtól az Opel Autentál Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. ügyvezetőjétől egy 1800 cm³-es Opel Vectra benzines motort valamint egy ötsebességű manuális váltót, amit az iskola tanulói oktatási célokra kaptak.

Az építőipari szakképzés tartalmilag húsz éves lemaradásban van

Elavult technológiákat oktattunk

Egy korábbi riportunkban az építőipari szabályozás hiányosságait kutattuk, ennek során egyértelműen megmutatkozott, hogy a problémák gyökere a felső szintű szakmai irányítás hiányára vezethető vissza. Úgy tűnik, ugyan ide vezetnek az építőipari szakképzés szálai. Húsz év útkeresés, kalandozás után mára visszajutottunk a kiindulópontához: a szakképzés ismét hároméves, és tisztán szakmai oktatásra épül. A két évtizedes „erőfeszítés” azonban nem maradt „eredmény” nélkül: az iskolapadból a szakmunkások versenyképtelen tudással kerülnek ki, pályaelhagyók, hiányszakmák fémjelzik a szakmunkásképzés rögzös útjait. Ritka kincsnek számít manapság a jó szakember. Érzik ezt az építőiparban tevékenykedő nagyvállalatok is. Annak ellenére, hogy részt vállalnak a szakképzésben, ma mégsem elégedettek az utánpótlással. Mit csináltunk rosszul, merre vezet a kiút? Erről beszélgettünk Grabarics Gáborral – a Grabarics Építőipari Kft. cégtulajdonosával –, és Fodorné Rózsa Csillával, az építőipari cég oktatási intézménye, a Faktor Tanműhelyek Kft. ügyvezetőjével.

- Egyáltalán miért kellett a rendszerváltás után hozzányúlunk a szakképzéshez?

- A gazdasági szerkezetváltás, a piacgazdaságra való átállás egy teljesen új helyzet elé állította az országot – *válaszol kérdésemre Grabarics Gábor.* - A korábbi állami nagyvállalatok sorra eltűntek, és velük együtt szűntek meg a gyakorlati képzőhelyek is. Az akkori hároméves képzési rendszer ugyanis alapvetően az iskolarendszer és a nagyvállalatok együttműködésére épült. Egy hét elméleti képzés az oktatási intézményekben, egy hét gyakorlat a vállalati tanműhelyekben. Megváltozott tehát a környezet. A változtatásra való igény tehát indokolt volt, nem is ez volt az alapvető probléma. A gondot az okozta, hogy rossz végén fogtunk hozzá a megoldáshoz. Húsz éven át a képzési idők hosszát variáltuk, illetve az alapképzés és a szakképzés különféle kombinációban kerestük a kiutat. Úgy tűnik mindvégig vakvágányon haladtunk, hiszen két évtized után újra ott tartunk, ahol kezdtük: hároméves a szakmunkásképzés, és tisztán szakmai oktatásról szól.

- Hol tévesztettük el az irányt, és mi okozza a problémákat?

- Felismertük ugyan, hogy az általános iskolából kikerülő alapvető hiányosságokkal kerülnek be a szakképzésbe – gyakran írni-olvasni sem tudnak megfelelően –, ám mégis befogadtuk őket, és engedtük a szakképzés irányába haladni, mondván, majd pótoltatjuk mindazt, amit kihagytak – *foglalmazza meg a kritikát a húszéves tapasztalattal rendelkező cégtulajdonos.* - Ezzel meghosszabbítottuk az általános képzés idejét. Bevezettük a 2+2 éves szakmai képzést, ugyanakkor nem vettük tudomásul az a tényt, hogy ezek a fiatalok eddig sem voltak nyitottak, fogékonyak az általános műveltséget nyújtó ismeretekre. További két évre az iskolapadba parancsoltuk őket, hogy általános képzést kapjanak: ének-zenét, irodalmat, történelmet tanítottunk nekik. Mindez idővel az oktatógárdát is demoralizálta, hiszen ezek a kamaszok az esetek többségében gyakorlatilag kinevették a tanáraikat, gyakran kezelhetetlen helyzeteket teremtve ezzel. Az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy az-

zal mindenki tisztában van, hogy szakmunkásképzőbe nem az iskola legjobb képességű tanulói szoktak jelentkezni, jellemzően a közepes tanulók találták meg itt mindig is a helyüket, mi mégis a humán tudnivalókkal kívántuk megtölteni a fejüket.

- Két év „vergődés” után a hallgatók eljuthattak odáig, hogy végre szakmai képzést kaphattak. Az első évben így is csak a tanműhelyekig juthattak, és csupán a második évben kerülhettek ki a nagybetűs életbe, akkor találkozhattak először valódi környezettel, kihívásokkal. Hamar beigazolódott, hogy a két esztendő nem elegendő a szakma elsajátításához.

- Ráadásul - szakmai irányítás hiányában - senki sem törődött azzal, hogy mit is oktattunk. Ha megvizsgáljuk, mi van a tankönyvekben, kiderül, azok java része már elavult, versenyképtelen. A korszerű technológia, a sokféle új alapanyag a rendszerváltást követően eljutott hozzánk nyugatról, ott van a mindennapjainkban, de az oktatásunk minderről nem vesz tudomást. A tanmenetben nem sze-

Grabarics Gábor

Fodorné Rózsa Csilla

repelnek ezek, így az iskolai oktatásban szó sem esik a korszerű megoldásokról. A frissen végzett szakmunkás tudása abban a pillanatban elavultnak számít, amint elhagyva az iskolapadot kilép a nagybetűs életbe. A szerencsésebbek – a Faktor Tanműhely Kft-nél tanulók – legalább találkozhatnak ezekkel a technológiákkal, de a gyakorlati oktatáshoz elengedhetetlen a megfelelő iskolai keretek között végzett elméleti képzés, és a jó tananyag.

- Milyen rendszerben történik ma a képzés?

- Még mindig van olyan képző intézmény, ahol a 2+2 év szerint tanulnak - *avat be a részletekbe a Faktor igazgatója* - új évfolyamok azonban ebben a formában már nem indulnak, a meglévőket hagyják kifutni. Az idei esztendőből az általános iskolát elvégzett tanulók már kilencedik osztályosként beiratkozhatnak a szakmunkásképzőbe, és három év után szakmunkásvizsgát tehetnek. Aki szeretné, ezt követően folytathatja tanulmányait, technikus, majd érettségi vizsgát tehetnek további két év tanulással. Az általános képzés tehát áttevődött az első évekről, és egyfajta továbbtanulási lehetőséggé alakult.

- A kilencedikesek szakmai képzése tehát már az elejétől megkezdődik, de ők csupán heti három alkalommal – 10 órát - töltenek vállalatoknál. Pályaorientáció címen gyakorlatilag ismerkednek a valós szakmai környezettel, de érdemi munkát nem végeznek, kizárólag tanműhelyekben képzik őket. A diákok kétheti órarend alapján 4 napig elméletet, 6 napig gyakorlatot tanulnak. Ez már kísértetiesen hasonlít a korábbi 1 hét elmélet, 1 hét gyakorlat jól bevált módszeréhez.

- A Grabarics Kft. egyáltalán miért vállalta fel az oktatási feladatokat? Hogyan váltak a szakképzési rendszer részévé?

- Az alapgondolat az volt, hogy ilyen módon talán könnyebb lesz biztosítani a szak-

munkás utánpótlásunkat – *emlékszik vissza az indulás éveire Grabarics Gábor*. – Úgy véltük, ha mi neveljük ki őket, akkor nem veszünk zsákba macskát, tudni fogjuk, hogy mire képesek. Abban reménykedtünk, hogy minden évben akad egy-kettő közülük, aki majd nálunk marad, s ezzel megoldhatjuk a folyamatos szakember utánpótlást.

- A Faktor Tanműhely Kft. úgy jött létre, hogy megvásároltunk két – akkor már egy évtizede működő – céget és összevontuk azokat. Azóta már egy újabb évtized is eltelt. Két iskolával dolgozunk együtt, az egyik a dunaiújvárosi Hild József Szakközépiskola és Szakiskola, a másik pedig egy csepeli oktatási intézmény itteni fióktelepe, az ADU Vállalkozói Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium. Idén elég magas létszámmal indultunk, körülbelül 100 gyerek iratkozott be hozzánk, és az első félév után 89-en vannak – a kilencedikesekkel még nem számolunk, hiszen ők még csak bebenéznek hozzánk.

- Mit kaphatnak itt a gyerekek és milyen jövőkép áll előttük?

- Kőműveseket, festőket – belőlük van a legtöbb -, ácsokat és asztalosokat képzünk – *sorolja a szakmákat az oktatási cég vezetője*. – Hét szakoktatónk mindegyike „rég motoros”, több évtizede az építőiparban tevékenykednek, és a szakképzésben is a kezdetek óta jelen vannak. A diákjainkkal tanulószerveződést kötünk – együttműködve a helyi Kereskedelmi és Iparkamarával -, és ahol az iskola nem rendelkezik tanulóműhellyel – az ADU-nál így van -, ott szervezzük a szintvizsgákat és a szakvizsgát is.

- A feladataink elvégzéséhez normatívát kapunk, tanulónként 453 ezer forintot egy évre, és ebből kell mindent megoldanunk: ösztöndíjat, étkezési hozzájárulást, útiköltséget, anyagköltséget, munkaruhát, és ami csak adódik. Régebben legalább a terem fűtését és

a munkához szükséges dolgokat finanszírozták. Ma ebből a pénzből éppen csak ki lehet jönni.

- Úgy tudom, a városban mi vagyunk az egyetlen nagyobb cég, akik részt vállalnak az építőipari szakképzésben. Rajtunk kívül néhány kisvállalkozás fogad 2-3 tanulót. A diákok naponta 7-től délután 2-ig dolgoznak. Igyekszünk helyben foglalkoztatni őket, hiszen az utazás már jelentős plusz terhet ró a tanulókra és az intézményre is, bár az is hozzá tartozik, hogy gyakran helyben viszont nem lehet elegendő munkát biztosítani a számukra. Éppen ezért szerencsés lenne, ha visszatérhetnének ilyen téren is a régi rendszerhez, és legalább ennek a finanszírozását felvállalná az állam. Szeretnénk, ha a fiatalok mind többen töltenének valódi munkahelyeken, munkaterületeken. Ezt a célt szolgálják az egésznapos szakmai kirándulásaink is, ilyenkor nem az effektíve elvégzendő munkán van a hangsúly, csupán az a cél, hogy a gyerekek találkozzanak a korszerű eszközökkel, megismerhessék az új technológiákat, és járjanak igazi építési területen. Igyekszünk többen vállalni a kötelezőnél: a gipszkartonozás például a festőknél nem tananyag, mi mégis megtanítjuk nekik a szakma alapjait, a tapétázásba pedig részletesen is belemegyünk. Gyakran több folyamatba is bevonjuk a tanulókat, például az ácsok mellé tesszük a festőket. A lényeg, hogy megértsék az egyes szakmák összefüggéseit, egymásra épülésüket, ne elszigetelt részként gondoljanak a sajátjukra.

- Nagy hangsúlyt fektetünk arra is – *egészíti ki az elhangzottakat az építőipari cégvezetője* -, hogy a fiatalok elé egyfajta életpályát is felvázoljunk. Elmondjuk nekik, hogy honnan hová juthatnak el ebben a szakmában, mi várhatójuk ha folyamatosan megfelelnek a kihívásoknak, illetve azt is, hogy mire vihetik, ha ezeknek nem, vagy

csak részben tesznek eleget. Nem áztatjuk őket, tudják, ha nem dolgoznak, kibuknak az iskolából; ha épp csak a minimumot hozzák, akkor gyöngé szakmunkásként nem túl fényes jövő vár rájuk. Piacképessé az erős közepes tanulók válhatnak, tudásukért cserébe biztos megélhetésre számíthatnak. Azok, akik igyekvőek messzebbre is eljuthatnak: középvezetővé válhatnak, az ő nevüket már a felsővezetők is ismerni fogják, elismert szakemberré, művezetővé válhatnak.

- Sajnos elég sok a pályaelhagyó, amin valószínűleg nincs mit csodálkozni: a szakmát a mai oktatási rendszerben nem lehet jól elsajátítani, így megélni is nehéz belőle. A cégünk Németországban is tevékenykedik, ez is egyfajta perspektívát nyújt az itt tanulóknak. A külföldi munka már jobban megmozgatja a fiatalok fantáziáját, érzik, hogy ott jobb lehetőségekhez juthatnak, de tudják, ezért többet is kell dolgozniuk.

- Mi lehet a megoldás?

- A most létrejött képzési forma életképesnek tűnik – osztja meg gondolatait **Grabarics Gábor**. – Három év szakmai oktatás az iskola és a vállalatok együttműködésével ismert, a korábbiakban is jól bevált módszer. Az azonban szerencsés lenne, ha az ilyen típusú képzés ráépülhetne a helyi nagyvállalatokra. Egyrészt ezek a cégek nagyobb stabilitást tudnak nyújtani a működéshez, másrészt – épp méretüknél fogva – nagyobb az esélye annak, hogy a legkorszerűbb technológiai eszközökkel, anyagokkal dolgoznak, ezáltal ezek a diákok számára is elérhetővé, megismerhetővé válik.

- Nagyon fontos az is, hogy ne változtassanak a jövőben a képzési formán, és a képzés idején. A három év tökéletesen elegendő, ez alatt

a tanulók között is kialakul egyfajta szakmai hierarchia. Az első év a tanműhelyben indul, a végső cél pedig, hogy a szakmunkás hallgató az utolsó félévben már úgy járjon dolgozni, ahogyan majd a szakmunkásvizsga után az új munkahelyére fog. A köztes három évet kell gondosan felépíteni.

- Itt az ideje megvizsgálni azt is, hogy az, amit az iskolákban, tanműhelyekben oktatunk mennyire versenyképes ma uniós szinten. Mert a munkavégzés ma már túllép az országhatárokon. Meg kell felelnünk mind a hazai, mind pedig a külföldi elvárásoknak is. Egyértelmű, hogy egy új tanmenetre van szükség, és ehhez kapcsolódó korszerű tankönyvekre. Csak körül kell nézni a Unióban, hogyan, miből és mivel építik a házakat, épületeket. Meg kell figyelni a trendeket.

- Trend például, hogy minden város, ha megújl, térkő burkolatot kap. Ugyanakkor nálunk – az iskolarendszerű képzésben – ilyen szakma nincsen. Szép alkotó munka, viszonylag egyszerűen megtanulható – még a hátrányos helyzetű honfitársaink jelentős része is képes lenne elsajátítani –, mégis a hiányszakmák egyike. De ugyan így trend a monolit vasbetonépítés, melyhez korszerű zsalurendszereket használnak. Magyarországon jelen van a világ két legnagyobb zsalurendszer forgalmazója, ezekkel épül minden – plázák, irodaházak –, a tanmenet mégis épp, hogy csak érinti ezt a témát. A szárazépítés helyzete is hasonló, pedig ez igazi elitnek számít – az építkezés ezen szakaszában a falak már állnak, nem a hidegben kell dolgozni, nincs erős fizikai munka –, mégis kevés a szárazépítő. Gipszkartonozni is csak úgy lehet megtanulni, hogy itt-ott magára szedi az ember a tudnivalókat. Pedig ezekkel az anyagokkal akár

művészi dolgokat is létre lehet hozni – gondoljunk csak a szállodák, wellness központok szép kivitelű megoldásaira. Ehhez azonban komoly szaktudásra van szükség. Negyedik példaként említhetném a vakolástechnikát. A gépi vakolás, a különböző vakolatrendszerek, alap- és színes vakolatok – ez is már egy kiterjedt, speciális területe az építőiparnak. Németországban ez egy önálló szakma. A vakoló mindent tud erről a területről. Ráadásul ez is egy kis befektetést igénylő, könnyű megélhetést ígérő munka lehetne sokak számára. A bádогоzásról, tetőfedésről pedig már ne is beszéljünk.

- A tananyagot muszáj megreformálni, utol kell érnie az életet. Meggyőződésem azonban, hogy sem a szorosan vett szakma, sem a szorosan vett oktatásügy nem képes ezt önállóan megoldani. Összefogásra, egyfajta fúzióra van szükség, hogy ezen a téren jó eredményeket érthessünk el, és egy nagyot lépve előre, helyére tegyük végre az építőipari szakképzés, és ezzel az építőipar megbecsülését, szakmai elismertségét.

- A tankönyvírásnak már megvan a jól bejáratott menete, és megvan az oktatási vonalon az irányítása is. Fel kell kérni a megfelelő szakembert-szakembereket a tankönyv megírására, forrásokat biztosítani, és ami nagyon fontos, az elkészült anyagot lektorálni. Itt jöhet képbe a szakma, a szakmát képviselő nagyvállalatok tapasztalata. Ha összefogunk, képesek leszünk megtenni ezt magunkért, a szakmánkért. Az országnak húsz éves tartózkodása van az építőipar felé. Két évtizede senki sem vállalt felelősséget e terület szakmai fejlődéséért. Most már itt az ideje, hogy ez a munka is elkezdődjön.

Cseh Teréz

Világszínvonalú berendezést avattak

Lézer technológiai labor Tatabányán

Február első hetében az Edutus Főiskola Tatabányán átadta a TIOP-1.3.1 – 10/1 – 2010-0015 projekt keretében megvalósított lézer laboratóriumot a Tatabányai Integrált Szakiskola, Középiskola és Kollégium Tagintézményében. A hazánkban egyedülálló, megyénk életében kiemelkedő gazdasági jelentőségű lézertechnológiai laboratórium az Edutus Főiskola, a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közhasznú Nonprofit Kft. és a TISZK közreműködésével jött létre.

A laboratórium-avató ünnepségen a nemzetiszínű szalagot Schmidt Csaba polgármester, Szögi Zoltán, az Edutus Zrt. vezérigazgatója, és Skultéty Tamás, a Bay Zoltán Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója vágta át. Köszöntőjében Bencsik János országgyűlési képviselő annak jelentőségét emelte ki, hogy a most átadott modern eszközöknek köszönhetően a főiskolán tanuló fiatalok már nem csak elméleti, hanem korszerű gyakorlati képzést is kaphatnak.

- A város és a főiskola életében is mérföldkő

a lézertechnológiai laboratórium átadása – hangsúlyozta Schmidt Csaba polgármester. - *Fontos, hogy közel hozzuk a diákokhoz ezt a fejlett tudást, mely a központ átadásával elérhető közelségbe került.*

Popovics György a megyei közgyűlés elnöke – egyben a MÜTF alapítvány kuratóriumának tagja – szenzációs szóval jellemezte a laboratóriumot. A főiskola, a megye és az ország műszaki képzését alapjaiban fordíthatja meg.

Dr. Maruzsa Zoltán Felsőoktatásért és Tudománypolitikáért felelős helyettes államtitkár beszédében kiemelte: a kormány a jövőben is fontos feladatnak tekinti a felsőoktatás minőségi átalakítását, nemzetköziesítését, valamint a gyakorlatorientált képzések irányába való elmozdulást, melynek kiváló példája a lézertanlabor átadása.

A lézer iránt már átadása előtt is komoly érdeklődés volt, többek között kapacitáshiánnyal küzdő nagy külföldi autógyártó cég is az érdeklődők között van, hiszen ez az eszköz a kutatók közreműködésével, a jövő gyártási technológiáit alkalmazva képes a prototípus tervezés és gyártás hatékony támogatására.

TO

SPÓROLHATNAK A KÓRHÁZAK A DALKIÁVAL

Országos - Az egészségügyi intézmények működésének legkomolyabb költségtenyezőjét az energiaellátással kapcsolatos kiadások jelentik. A nap 24 órájában, heti 7 napon át üzemelő intézmények a megfelelő fejlesztésekkel és az üzemeltetés hozzáértő kezébe adásával energiakiadásuk akár 10-40 százalékát is megtakaríthatják – derül ki a Dalkia Energia hazai kórházi portfóliójának üzemeltetési adataiból. A megspórolt pénzt az intézmények a fő tevékenységhez szükséges gyógyászati eszközökre költhetnék. A Dalkia Energia által üzemeltetett 30 egészségügyi intézmény energetikai rendszerei 2013. évi árakon számolva 1 milliárd forint feletti éves megtakarítást hoztak az intézményeknek ahhoz képest, mintha a fejlesztéseket nem végezték volna el a hazai energiaszolgáltató.

ALCOA TÁMOGATÁS A SZENT IMRE ISKOLAHÁZNAK

Székesfehérvár - Az Alcoa felajánlásának köszönhetően egy új épülettel bővül a Szent Imre Iskolaház Székesfehérváron. Az adományozásról szóló dokumentumokat dr. Forgó Béla, az Alcoa Magyarországi vezetője és Vásárhelyi Tamás, a Dévai Szent Ferenc Alapítvány elnöke írta alá, majd ünnepélyes keretek között adták át a Rác utcában található ingatlan kulcsát az új tulajdonosnak. Az Alcoa-Köfém Kft. nagyvonalú természetbeni adomány felajánlásával támogatja a rossz sorban élő gyermekeket Székesfehérváron. A vállalat vezetésének döntése alapján a cég a tulajdonát képező Rác utca 25. szám alatti házat adományként átadja Dévai Szent Ferenc Alapítvány részére. A szervezet, melyet Böjte Csaba ferences szerzetes alapított, fő célkitűzése, hogy segítséget nyújtson a magyar nemzetiségű hátrányos helyzetű és széthullott családokban élő gyermekek ellátásában, felzárkóztatásában, szakmai képzésében és ezzel együtt a számukra létrehozandó iskolaházak kialakításában.

Fenntartható életmód mintaprojekt indult Fejér megyében

A Gazdaság Háza még zöldebbre vált

Zsúfolásig megtelt a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara emeleti nagyterme. A Gazdaság Háza egy Fejér megyei mintaprojektet indít a fenntarthatóbb életmóddért. A program célja, hogy a megyei lakosság viselkedésmintáit pozitív irányba befolyásolja annak érdekében, hogy a környezettudatos magatartás, az energia-hatékony életmód beépülhessen az itt élők tudatába, mindennapi gyakorlatába.

Radetzky Jenő a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke nyitóbeszédében így fogalmazott: A kamarának nem kell zöldre váltania, hiszen mindig is tudatosan viselte a megújulás szimbólumát, a zöld színt. A Gazdaság Háza eddig is élen járt a jó példák megteremtésében, a környezettudatos gondolkodás népszerűsítésében. Az elnöki megnyitó után **Csepregy Nándor**, a Miniszterelnökség helyettes államtitkára a 2014-2020-as fejlesztési időszak kormányzati terveiről adott rövid áttekintést, majd **Viza Attila**, Székesfehérvár megyei jogú város környezetvédelmi feladataiért felelős tanácsnok beszélt a település fejlesztési terveiről. Hangsúlyozta: nem elegendőek a jó adottságok, a célok eléréséhez elengedhetetlen az együttműködés. A folyamatos, töretlen fejlődés záloga az összehangolt munka a helyi társadalommal, a központi döntéshozókkal, és kiemelten a helyi gazdasági élet szereplőivel. Az önkormányzat jó példával kell, hogy elől járjon, éppen ezért az Integrált Városfejlesztési Stratégiában is markánsan megfogalmazza a környezetvédelemmel kapcsolatos terveit. Gyermekünk jövője a tét.

A tanácsnok szavai után **Dr. Kovács Zoltán** a Fejér Megyei Önkormányzat aljegyzője tartotta meg előadását, melyből megtudhat-

tuk, hogy a megye területfejlesztési tervei kiemelten kezelik az energiahatékonysági célkitűzéseket, különösképpen előtérbe helyezve a versenyképességet, az energiaracionalizálást, a megújuló energiák arányának növelését, a széndioxid-kibocsátás csökkentését, a zöld gazdaság fejlesztését, valamint a zöld klaszter kialakítását.

„A gazdaság zöldebbre vált” mottójú megyei mintaprogramot **Sipos Éva**, a kamara főtitkára mutatta be a jelenlévőknek. A megvalósításra több mint 150 millió forintot nyertek uniós és állami forrásból. A projekt hozzájárul és támogatja a környezettudatos gondolkodást, a tudatos energiafelhasználást, a fenntarthatóság népszerűsítését, a megfelelő attitűdök kialakítását. A célcsoportokat tudatosan választották ki: vállalkozás és intézményvezetők – rajtuk keresztül a lakosság jelentős része elérhető –; lakásfenntartók – a székesfehérvári, móri és a dunaújvárosi társasházakban élőket megcélózva –; pályaválasztás előtt álló illetve a szakképzésben részt vevő fiatalok és oktatóik – bízva abban, hogy a fiatalok tudásukat hazaviszik, és ezáltal családjukban képesek lesznek új szokásokat meghonosítani.

Minimum 5000 főt kívánnak a programba bevonni, de a médiaeléréseken keresztül

ennél sokkal több itt élőhöz szeretnének eljutni. Ezt a célt szolgálja új, akadálymentes honlapjuk is.

A mintaprojekt keretében a kamara – saját forrásból – környezetirányítási integrált rendszert vezet be, illetve sor kerül a Gazdaság Háza környezetbarát, energia-hatékony átalakítására is, egyfajta energetikai mintaház-zá válik. A folyamat során megtörténik az épület szigetelése, külső nyílászáróinak cseréje, állami támogatásból napkollektorokat, saját erőből pedig napelemeket telepítenek, hogy közvetlenül is be tudják mutatni, mire is lehet használni ezeket. A napelemekkel elektromos áramot, a napkollektorokkal pedig meleg vizet kívánnak előállítani. Lehetőség lesz itt az eső- és szürke víz hasznosítás módszereit is megismerni, és fontos lépésként kidolgozzák az áram, a víz és a gázmegtakarítás mérését is, azaz precízen nyomon követhető lesz a tényleges megtakarítás.

Hogy mit nyernek mindezzel? Nem kevesebbet, mint egy élhetőbb környezetet, fenntarthatóbb életmódot, tudatosabb energiafelhasználást és jelentős anyagi megtakarítást.

A projektnyitó esemény első része táblaavattással zárult, **Csepregy Nándor**, **Tessely Zoltán** - országgyűlési képviselő, Bicske város polgármestere - és **Radetzky Jenő** felavatták a projekt megnyitását jelző táblát. Ezt követően a részt vevők a fenntartható fejlődéssel és környezettudatossággal kapcsolatos előadásokat hallgathattak három szekció keretében.

-rész

KÁRPÁT RÉGIÓ

HÍREK, INFORMÁCIÓK A KÁRPÁT RÉGIÓBÓL

„Szerencsésnek mondom magam, hogy ilyen gyönyörű szülőfölddel áldott meg a teremtő, ahová szívesen térek haza feltöltődni, megnyugodni, megpihenni, ahol még a nehéz mezői munka is lehet kellemesen fárasztó.”

TANKÓ ERIKA

250 éve történt a madéfalvi veszedelem

1764. január 7-én hajnalban támadta meg a Carato alezredes vezette császári katonaság az erőszakos besorozás ellen fellázadó székelyeket Madéfalvánál, a falu ostroma során pedig körülbelül 200 – nagyrészt fegyvertelen – embert ölt meg. Ez volt az úgynevezett „madéfalvi veszedelem”, mely során nem csak férfiak, de nők és gyermekek is a vérengzés áldozatául estek, és aminek következtében a székelyek később tömegesen vándoroltak ki az Oszmán Birodalom területére. A „madéfalvi veszedelem” nem maradt következmények nélkül: a következő hetekben, hónapokban több ezren keltek útra a Székelyföldről a Kárpátok túloldalán fekvő Moldvába, hogy a Török Birodalom fősége alatt megmeneküljenek a katonai szolgálattól. Ahogy a székely nyelv mondja, a kitelepülők „elcsángáltak” Erdélyből, ezért a későbbiekben csángóknak nevezték azokat az emigránsokat, akik új otthonukat végül nem Moldvában, hanem attól északabbra, Bukovina területén találták meg.

Kárpát-medence

A Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Enterprise Europe Network Középdunántúli Irodája a III. Kárpát-medencei Gazdasági Fórumot a Fejér Megyei Kormányhivatal dísztermében tartotta január 16-án. A rendezvény fővédnöke **Dr. Semjén Zsolt**, miniszterelnök-helyettes volt. „Megmaradás – erős gazdasággal a Kárpát-medencében!” 250 résztvevő, vállalkozók, közgazdászok, történészek a térségből, a Kárpát-medencéből, Felvidékről, Kárpátaljáról, Erdélyből, Délvidékről, Muravidékről.

Cikkünk a 36. oldalon

Magyar-osztrák határ

1994-ben az akkori budapesti német nagykövet azt mondta, Magyarországnak van a legnagyobb szíve, mert a nála nagyobb, gazdagabbat segítette úgy, hogy ezért semmilyen viszonzást nem várt – idézte fel **Kozma Imre** atya az osztrák-magyar határnyitás 25. évfordulójáról tartott sajtótájékoztatót.

Cikkünk a 39. oldalon

Megmaradás - Erős gazdasággal a Kárpát-medencében!

Híd épül a nemzetért

A Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Enterprise Europe Network Közép-dunántúli Irodája a III. Kárpát-medencei Gazdasági Fórumot a Fejér Megyei Kormányhivatal dísztermében tartotta január 16-án. A rendezvény fővédnöke Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes volt. „Megmaradás – erős gazdasággal a Kárpát-medencében!” 250 résztvevő, vállalkozók, közgazdászok, történészek a térségből, a Kárpát-medencéből, Felvidékről, Kárpátaljáról, Erdélyből, Délvidékről, Muravidékről.

A gyorsan változó globális gazdasági környezetben a nemzeti megmaradás egyik alapfeltétele az innovatív, erős nemzeti gazdaság. A Kárpát-medencében élő magyarság számára különös kihívás – de lehetőség is – a korábban együtt fejlődő földrajzi egységek és gazdasági ágazatok integrációja, a szinergiák feltárása.

Csak erős, együttműködő, integrált gazdaság képes munkahelyek teremtésével a szülőföldjükön tartani a képzett, tanult fiatalokat! Csak a sikeres vállalkozás példája ösztönözhet vállalkozás alapítására! A III. Kárpát-medencei Gazdasági Fórum a Kárpát-medencei nemzeti megmaradás gazdasági alapjaival, a nemzetrészek fejlesztési tervein alapuló integrációval, a fiatalok szülőföldön maradásának kérdéseivel foglalkozott. Bemutatásra kerültek a vállalkozások külpiai növekedését támogató üzletfejlesztési hálózatok és eszköz rendszerek.

– A Wekerle Terv segíti a külhoni magyarság megmaradását és megerősödését,

a gazdaság bővülése révén a magyarországi magyarságot, valamint gazdasági növekedést visz az egész Kárpát-medencébe – mondta **Semjén Zsolt** miniszterelnök-helyettes.

Kovács Árpád, a Magyar Közgazdasági Társaság elnöke úgy vélte: hazánk a váltságot követően, hosszú idő után olyan pozícióba került, amely gazdasági eredményeket hozhat.

Semjén Zsolt hangsúlyozta: Magyarország az élet minden területén támogatja a külhoni magyarságot. Támogatást kapnak a határ menti együttműködésekben és a gazdaságfejlesztésben is. A miniszterelnök-helyettes szerint az Osztrák-Magyar Monarchia egykori területének természetes egységként kezelése komoly gazdasági bővülést hozhat.

A Wekerle Terv nemzetgazdasági stratégia, mely a térség fejlesztésére irányul. Az Új Széchenyi Terv vállalkozásfejlesztési programjához kapcsolódik, a Kárpát-medencei gazdaságfejlesztési övezet alprogrammal.

A Fórum megnyitója

Radetzky Jenő FMKIK elnök a III. Kárpát-medencei Gazdasági Fórumon elhangzott megnyitója.

Excellenciás Püspök Úr, Miniszterelnök-helyettes Úr!

A Fórumot megtisztelő magas rangú vendégeink és barátaink, nemzettársaink név szerinti köszöntése helyett engedjék meg, hogy én azt a szellemiséget üdvözljem, ami a teremben kézzelfogható, amely idehívta és hozta a Kárpát-medencei magyarság gazdasági képviselőit, jelképesen a karzaton a Kárpátok gyűrűjében ülő külhoni képviselőket, Mikó Imre, Baross

**Fejér Megyei
Kereskedelmi és Iparkamar**

*A legjobb nemzetiségi politika
az integrációs gazdaságpolitika*

2011-ben, a Mór-on megrendezett I. Kárpát-medencei Fórumon történt a névadás. **Matolcsy György** akkori nemzetgazdasági miniszter a Wekerle Emlékév egyik rangos eseményeként megrendezett Kárpát-medencei közzgazdász-találkozón jelentette be.

Galambos Dénes, a megyei kormányhivatal kormány megbízottja büszkeségüknek nevezte, hogy 2011-ben Fejérből, Mór-

ról indult el az a kezdeményezés, amely a kormány által elfogadott Wekerle-tervben bontakozott ki. A terv fő céljának a magyar kis- és középvállalkozások megerősítését, a munkahely teremtést és az exportképesség növelését nevezte. Képessé kell tenni ezeket a cégeket a külpiacokon való megjelenésre és helytállásra – mindent kiemelten fontosnak tartja.

A Wekerle Sándor Kárpát-medencei Gazdasági Díjat Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és Radetzky Jenő adta át

Gábor és Wekerle Sándor munkásságának példáit és az első sorba ültette a jövőt jelképező fiatal, kreatív vállalkozókat.

Engedjék meg nekem, hogy Szent István városában a Szent István Emlékév még érezhető sodrában mai rendezvényünk üzenetét – „A megmaradni erős gazdasággal a Kárpát-medencében” a Szent Istváni műből eredeztessem.

Államalapítónk célja az önálló és keresztény magyar állam megteremtése volt. Önállóság nélkül a szomszéd hatalmak, mindenekelőtt a német birodalom beolvasztotta volna a magyarságot, kereszténység nélkül pedig nem lehetett volna az önállóságot megteremteni.

A trianoni csonkolás és a mai gazdasági globalizáció egymást erősítő hatásai ismét az asszimiláció, a szétszóródás fenyegető árnyát veti a Kárpát-medencei magyarságra.

Húsbamaróan igaz az a Kard és kasza művében megfogalmazott Wass Albert-i gondolat, mely szerint nem elegendő karddal megszerezni a hazát, de azt gondos, szívós munkával, teljesítménnyel (kaszával) meg is kell tartani! Munkával, erős gazdasággal! Gazdasági integrációval.

A mai magyarság számára a XXI. században a gazdasági integráció, az üzleti racionalitás talaján álló, de nemzetpolitikai szempontokat figyelembe vevő gazdasági együttműködés teremthet alapot a megmaradáshoz, az elvesztett pozíciók visszaszerzéséhez. És ez így tud erős támogatója lenni a megindult nemzetegyesítő politikai folyamatnak. Talán kis túlzással az is állítható – Gazdasági Fórum lévén, talán ez is megengedhető – hogy a jó és talán a legjobb nemzetiségi politika egy hatékony, eredményes integrációs gazdaságpolitika.

2014-ben a Trianonhoz vezető I. világháború kitérésének 100. évfordulóján nagy kihívás, de egyben nagyszerű lehetőség a szilánkokra tört földrajzi, kulturális, nemzeti és gazdasági egység mozaikjainak összerakása. Ebből a mi felelősségünk, feladatunk és küldetésünk a gazdasági részek összerakására vonatkozik.

Ahogy a DUNA TV nagyszerű sorozata a Hazajáró tanítja és sulykolja a történelmi, földrajzi és városneveket, nagynevű elődeink, példaképeinek alkotásait, síremlékeit mutatja be, úgy kell a gazdasági országjárás során a vállalkozásainkat megismertetni a Mezőség, Bodroghöz, Szerémség, Kárpátalja elnevezéseivel. Tudatosítani a magyar elnevezéseket, bemutatni az üzleti lehetőséget, támogatni a kapcsolatokat visszaállítását, létrehozni újakat, értéket megőrizni és értéket teremteni. Keresni

Sipos Éva az FMKIK főtitkára az üzletfejlesztési hálózatokra hívta fel a figyelmet

Dunai Péter, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára kiemelte, szerveztük többféleképpen igyekszik elősegíteni a hazai vállalkozások külhoni sikereit. Segítik a vállalkozások külpiacon jutását, a Kárpát-medencei országokban területi kamarákat és vegyes kamarai rendszert működtetnek, és két éve működik a Kárpát Régió Üzleti Hálózat, amelyet a Nemzeti Külgazdasági Hivatallal közösen hoztak létre.

Törő Gábor, a Fejér Megyei Közgyűlés elnöke emlékeztetett arra, hogy a Kárpát-medencei gazdaságfejlesztési program névadója, **Wekerle Sándor** munkássága megteremtette az erős magyar forint alapjait, és gazdasági növekedést hozott. A jelenlegi kormány is „a szakadék széléről rántotta vissza” a magyar gazdaságot, amely Magyarországon kívül is példa lehet – hangsúlyozta.

Kovács Árpád, a Magyar Közgazdasági Társaság elnöke előadásában kifejtette, hogy hazánk a válságot követően, hosszú idő után olyan pozícióba került, amely gazdasági eredményeket hozhat. Úgy vélte: 2014 lehet az első olyan év, amikor az új gazdasági szerkezet hatásaként megjelennek azok az adottságok, amelyek „a termőre fordulást hozzák”.

Hazánk együtt mozog a szomszédos országokkal, és „nem igaz a leszakadási

effektus a tények ismeretében”, a befektetések és a hitelezési aktivitás alapján változtatni kell a magyarországi versenyképességi feltételrendszeren, mert Magyarország potenciális növekedése 2-3 százalék maradhat, míg a környező országoké 3-4 százalék lehet – fogalmazott. **Kovács Árpád** hangsúlyozta: 2014-ben az üzleti bizalom mérsékelt javulása várható, miközben mintegy 100 milliárd forinttal csökken a finanszírozási költség, az államadósság pedig szerény mértékben csökken. A jelentősen javuló növekedési kilátások mellett stabil forint és lassú javulás várható a tőke kivonás területén – tette hozzá.

Sipos Éva FMKIK főtitkár hozzászólásában hangsúlyozta, a vállalkozások versenyképességének növelését támogatják az üzletfejlesztési, vállalkozásfejlesztési hálózatok. Gyorsan, a legtöbb esetben egyablakos rendszerben juthatnak a kis- és középvállalkozások piaci információhoz, kapnak lehetőséget az adott térség üzleti környezetének megismerésére. A Kárpát-medence ideális térség, ahol a földrajzi távolság, kulturális különbségek nem számottevőek és szinte minden esetben megtalálható a magyar nyelvet beszélő üzleti partner vagy közvetítő.

FMKIK Gazdasági Kalauz,
2014. január

a helyi csodákat, a pozitív áttöréseket és ismét a világ élvonalába emelni Magyarországot.

Mai rendezvényünk célja bemutatni és demonstrálni az alap gondolat megfogalmazása mellett, hogy van Kárpát-medencei magyar gazdaságpolitika (Széchenyi Terv, Wekerle Terv). Vannak és készülnek a külső magyarországi térségi, regionális fejlesztési tervek. Van intézményi rendszer, mely minden területen segíti és támogatja ezt a folyamatot (Kamarák, HITA, Kereskedőház, EXIM, Corvinus, KRÜH). Van kreatív fiatalság és tenni akaró vállalkozók. Magyar vállalkozók, akik családi alapon, hosszú távon ebben a térségben akarnak dolgozni, a globális világ rendszerével szemben hosszú távú jelenlétben gondolkodnak, és ezek a magyar Kárpát-medencei gazdaságpolitika sziklái. Ismét Wass Albert gondolatát idézve: „A víz halad, de a kő marad. A kő marad.” Nem konténerben dolgoznak, hanem tartós magyar jelenlétben, családi, gazdasági alapra építenek. Mint a Jüllich Holding Zrt., Karsai Holding Zrt., Magyarmet Finomöntöde Bt., KEVIÉP és a cégnevek mögött a személyek. És vannak példaképeink. Európai, világ élvonalbeli gazdasági szakemberek. Gyümölcs párlat készítésben Európa Díjas Vértés Tibor, vagy a gyógyszeriparban Szent István Díjas Dr. Béres József, akit külön is nagy tisztelettel köszöntök körünkben.

És vannak példaképeink a múltból, akik az erős Kárpát-medencei magyar gazdasági eredményekben sikeresek voltak: Wekerle Sándor, Baross Gábor és még sokan mások. És vannak, akiknek munkásságát neves elődeink nevét viselő díjakkal ismeri el a társadalom. Ma itt a Wekerle Sándor Kárpát-medencei Gazdasági Díjat fogjuk átadni. És van hit és akarat! A szétört mozaikok összerakására, összeforrasztására, amire lehet és kell is építeni a nagy rombolás után. És van egy nagyszerű kamarai közösség a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamaránál, amely össze tudja illeszteni a nemzeti, érzelmi és racionális gazdasági érdekeket, és a mai modern eszközökkel dolgozik ennek a céloknak a megvalósításán. Ezért ajánlom figyelmükbe a záró előadást, amely ennek a mai rendezvénynek a keretét adja.

És ma már van erős társadalmi támogatottsága, elismertsége ennek az ügynek. Az „Építeni és nem rombolni, hinni és nem csüggedni” közismert Wekerle Sándori gondolat így lesz alkotóerő, és ha a mai fórum ebben megerősít minket, akkor érdemes volt részt venni.

(Radetzky Jenő)

Így készül az ország a határnyitás évfordulójára

25 éve hullott le a vasfüggöny

1994-ben az akkori budapesti német nagykövet azt mondta, Magyarországnak van a legnagyobb szíve, mert a nála nagyobb, gazdagabbat segítette úgy, hogy ezért semmilyen viszonzást nem várt - idézte fel Kozma Imre atya az osztrák-magyar határnyitás 25. évfordulójáról tartott sajtótájékoztatót.

A kommunista diktatúra is közös európai örökség, meg kell mutatni, hogy ez nem csak kelet-európai történet - mondta **Balog Zoltán**, az emberi erőforrások minisztere. A tárca vezetője kiemelte: a gyermekeknek, unokáknak úgy kell átadni, hogy mi történt a rendszerváltozás korszakában, hogy az hiteles legyen, hogy megértsék, milyen drága a szabadság, ebben segíthetnek az idei évforduló eseményei.

Az 1989-es évforduló eseménysorozata tavaly decemberben kezdődött *Az első szakadás a vasfüggönyön* című kiállítás megnyitásával Berlinben. Januárban indult a Közös siker című online kampány, mely magyar és angol nyelvű blog- és Facebook-oldalon dolgozza fel a történeteket. 89 After elnevezéssel műfaji megkötésektől mentes dalpályázatot

hirdetnek, a nyertes dal végigkíséri az évforduló rendezvényeit.

Április végén karikatúra kiállítást nyitnak a rendszerváltozásról, később dokumentumfilmet mutatnak be, majd plakátkampányt indítanak. Júniustól magyar és német nyelvű weboldal ad információkat a programokról. Június 16-án több eseményen is megemlékeznek 1989-ről: a Hősök terén ünnepi megemlékezést és koncertet rendeznek, a Zeneakadémián pedig a visegrádi országok művészei lépnek fel.

Júliusban a VOLT fesztiválon és augusztusban a Sziget-fesztiválon koncerteket és tematikus programokat rendeznek. Augusztus 19-re, a páneurópai piknik évfordulójára Sopronban koncertekkel és színházi előadásokkal készülnek. Az osztrák-magyar határon kerékpárutat is átadnak.

Szeptemberben a Magyar Külügyi Intézetben konferenciát rendeznek a határnyitásról, ősszel pedig a berlini magyar nagykövetség felállítja a Terror Háza Múzeum előtt álló Vasfüggöny szobor másolatát. Az egész éven át tartó programsorozat decemberben gálaesttel zárul a temesvári operaházban.

www.maltai.hu
Fotó: Soós Lajos (MTI)

ÚJ DUNA-HÍD ÉPÜL

Komárom - Ütemterv szerint halad a Komárom-Révkomárom között építendő új Duna-híd előkészítése. A megvalósíthatósági tanulmány elkészült

után kezdődhet meg az engedélyezési tervek kidolgozása és az építési engedélyek megszerzése, majd a kiviteli tervek elkészítése. A kivitelezésre vonatkozó közbeszerzési eljárás legkorábban 2016-ban indítható, eredményes közbeszerzést követően és forrás rendelkezésre állása esetén az új híd építése 2016-ban megkezdődhet. Az új közúti, gyalogos és kerékpáros forgalmat is biztosító Duna-híd a két várostól nyugatra, mintegy 200 méterre a mai vasúti hídtól épülhet meg.

TÍZ ÚJ ÁTKELŐ A HORVÁT HATÁRON

Horvátország - Tíz új határátkelő megépítését javasolja Magyarország a magyar-horvát határon - erről is tárgyalt **Szijjártó Péter**, a Miniszterelnökség külügyi és külgazdasági államtitkára és **Drazen Pros** horvát vállalkozásügyi és kézműipari miniszterhelyettes. A megbeszélésen a politikusok tárgyaltak a két ország kis- és közepes vállalkozásainak együttműködéséről, amelynek fejlesztése „a két ország kö-

zötti általános együttműködés mozgatórugója lehet”. Horvátország ugyanis Magyarország egyik legfontosabb külkereskedelmi partnere, Magyarország pedig a negyedik legnagyobb befektető Horvátországban. A 345 kilométer hosszú horvát-magyar határszakaszon jelenleg csak hét közúti átkelő van.

A Don Carlos című előadásban Valois Erzsébetként

Egy színésznő a Gyimesekből: Tankó Erika

Tündérország tündérlánya

A budapesti Maladype színház művésznője a régi Magyarország legkeletibb peremén, a csángók földjén, a színmagyar lakosságú Gyimesközéplekon született és nevelkedett. A Marosvásárhelyi Színművészeti Egyetemen végzett 2004-ben, majd a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színházban töltött hat év után Balázs Zoltán hívására költözött Budapestre, és csatlakozott a Maladypéhez. Ezen sorok írója a Boszorkánykör című játékfilm készítése során ismerte meg, melyet Tankó Erika szülőfalujában forgattak 2010-ben.

- A *Boszorkánykör* című filmben egy nyughatatlan véréű, a szabadságot mindennél többre tartó úgynevezett vadlányt alakítottál. Mennyire volt testhezálló a feladat?

- Nem is tudom, hogy minek örültem jobban. Annak, hogy főszerepet játszhatok egy nagyjátékfilmben, annak, hogy a színház mellett belekóstolhatok a filmkészítés titokzatos világába, vagy annak, hogy mindezt egy olyan helyszínen tehetem, ami a lényem része. Mindent tudtam az otthoni világról, életről, szokásokról, viselkedésformákról, hierarchikus rendszerről, társadalmi problémákról, hiedelmekről. A kezdeti izgalom hamar feloldódott, hiszen nagyon jó emberek vettek körül, profi színészek, akik biztonságot, és bizalmat árasztottak. Úgy éreztem, hogy mindazt, amit gyerekkoromban akarva akaratlanul megtanultam - a tehénfejéstől, a kaszálásig, azt itt most mind használni tudom.

- Ha a Gyimesekben elhajítunk egy követ, jó esély van rá, hogy legalább négyöt Tankó nevű embert eltalálunk. Mit tudsz az őseidről, a család történetéről?

- Az őseimről eddig annyit sikerült kiderítenem, hogy az ükapáim már itt születtek

Gyimesközéplekon. Ahhoz, hogy pontosabban megtudjam, honnan csángáltak ide, komolyabb kutatás szükséges, amire eddig még nem sikerült időt szakítanom. Mezőgazdasággal, és állattenyésztéssel foglalkoztak, közben cserekereskedelmet folytattak a pár kilométerrel délkeletebbre fekvő román anyanyelvű gazdákkal, a megtermelt burgonyát, illetve a tejből előállított sajtot, túrót elcserélték olyan termékekre, amit lehetetlen természetni a Gyimes völgyében, azaz szőlőre, kukoricára, paradicsomra, paprikára vagy padlizsánra. A vezetéknevemre visszatérve, Tankók patakának hívták azt az utcát, ahol a szüleim élnek, hiszen mindenki, aki ott lakott Tankó volt. Amikor "a patak szádában" (az utca bejáratánál) megépült a kápolna, akkor nevezték el Kápolna patakának. Mivel a házakat az ott csörgedező kis patak mellé építették, és ennek mentén halad az út is, ezért hívják patakoknak, és nem utcáknak. Annak ellenére, hogy nagyon sok a Tankó, minden családnak van megkülönböztető mellékneve is. Az édesanyám lánykori neve Tankó Muszka Erzsébet, édesapám pedig Tankó Pákháli Imre, és a nagytatám iskolai bizonyítványában hivatalosan is szerepel ez a megkülönböztető melléknev. Nagyon érdekel, hogy még

milyen titkok lapulnak az ősi múltban, tervezem, hogy felkutatom, és lejegyzem ezeket, amíg még van ahol, és akitől érdeklődni, kutakodni.

- Mit jelent számodra Gyimesközéplek?

- A szülőföld az én életemben az origó. Ahonnan indultam, ahová még bármikor visszatérhetek, ahol otthon vagyok. Szerencsésnek mondok magam, hogy ilyen gyönyörű szülőfölddel áldott meg a teremő, ahová szívesen térek haza feltöltődni, megnyugodni, megpihenni, ahol még a nehéz mezei munka is lehet kellemesen fárasztó. Persze ezt csak az első két hétben gondolom így, három hónap „szénacsinalás” után már nem annyira kellemes.

- Milyen gyakran tudsz hazalátogatni?

- Ahogy időm engedi, hazamegyek. Igyekszem otthon lenni a nagyobb ünnepekkor, persze a színházi elfoglaltságaim függvényében. A nyarat is megpróbálom otthon tölteni, vagy legalább egy részét, hiszen nyáron minden segítő kézre szükség van. És mielőtt megkérdeznéd, igen, besegítek a mezei munkákban, hiszen azt nem bírnam nézni, ahogy a szüleim meg nagymamám dolgoznak a hegyoldalban, én meg a fa árnyékában olvasgatok, vagy pihenek!

Vadlányként a Boszorkánykör című filmben

- Hogy lesz egy gyimesi kislányból színésznő?

- Utolsó lehetőségként jött a színművészet az életembe. Kommunikációmagyar szakra adtam be a jelentkezésem a Pázmány Péter Katolikus Egyetemre, de technikai okok miatt - egybeesett az érettségi és a felvételi időpontja - nem tudtam részt venni a felvételi vizsgán. Amikor ez kiderült, már nagyon kevés időm maradt szét nézni az otthoni egyetemeken, mire feleszméltem, lejárt a jelentkezési határidő. A következő egy hónap azzal telt, hogy az egyetlen napilapban, amire Gyimesből is elő lehetett fizetni, a hirdetéseket böngészttem, hogy mit kezdjek az életemmel. Az egyik szám utolsó oldalán láttam meg a felhívást, hogy lehet jelentkezni a marosvásárhelyi Színművészeti Egyetemre. Abban a pillanatban tudtam, hogy én ezt akarom. Nem volt egyszerű út, de sikerült mindig jó emberekkel találkozni, akik vigyáztak rám, egyengették az utam, tanítottak, és én szerettem tanulni, újat kipróbálni, az ismeretlennek nekivágni. A színészet volt a legnagyobb ismeretlen, hiszen az első színházi élményem a sikeres felvételi vizsgám után volt, Molnár Ferenc „Liliom” című darabjának főpróbája a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban.

- Egy közhelyes, de kötelező kérdés: van szerepálmod?

- Igazából nincsen. Olyan van, hogy elővenném a negyedéve bemutatott Curva Pericolosa monodrámámat, és még egyszer eljátszanám. Olyan is

van, hogy érdekel a „másik” női szerep. Például most Valois Erzsébetként létezem a Don Carlos című előadásunkban, de szívesen foglalkoznék egyszer Eboli hercegnő szerepével is ugyanebben a darabban!

- Miért éppen Maladype, miért éppen a kolozsvári születésű Balázs Zoltán?

- Amikor találkoztam Balázs Zoltánnal, nem tudtam, hogy kolozsvári születésű. Azt tudtam, hogy más módon „csinál” színházat. Olyan módon, ami számomra nagyon szimpatikus, annak ellenére, hogy ismeretlen. „Szerelem” volt első látásra, ami a mai napig tart. Óriási bizalmat előlegezett nekem, amikor eljátszhattam Pénélopét az „Odüsszeusz hazatérése” című előadásban, amit ő rendezett Temesváron. Azt mondta, hogy lenyűgözte az, ahogyan próbáltam. Aztán meg azt mondta, hogy az előadás, illetve a szerepmegformálás sikerétől függetlenül szívesen dolgozna velem a Maladypeben is. Én nem gondolkodtam, hanem pakoltam, és jöttem Budapestre. Hálás vagyok, hogy itt lehetek, hogy olyan művészekkel találkozhattam és dolgozhattam együtt, mint Törőcsik Mari, Zsótér Sándor. Eljutottam Indiába, ahol Lajkó Félix „húzta nekünk a talpalávalót”. De mindennél fontosabbak az alkotótársaim, akikkel EGYÜTT jó átélni mindezt!

Lejegyezte: Veér Károly

SZÉKELY GYORS CSÍKSOMLYÓRA

Csíksomlyó - 2014-ben immár hetedik alkalommal indul újra hosszú útjára a Csíksomlyó Expressz és a Székely Gyors. A Kárpát Európa Utazási Iroda 2008-ban különvonatot indított a csíksomlyói búcsúra tartó zarándokok számára, a második bécsi döntést követően Budapestet Erdély távoli részé-

vel összekötő vonat nyomán, Székely gyors néven. A csíksomlyói búcsú a román diktátor Ceaucescu bukása után az erdélyi és anyaországi magyarok százezreinek ökumenikus istentiszteletévé, szent találkozásává vált. A szervezők a magyarság történetéhez fűződő motívumokkal díszített, felmatricázott mozdonnyal kívánják még emlékezetesebbé tenni az utazást. A zarándokok, mint korábban, most is falusi turizmus keretein belül, székely családoknál alszanak Felcsíkban és Alcsíkban. Az utasokat a szálláshelyekről a különvonat hozza, viszi a programok helyszínére.

VASÚTÉPÍTÉS KÍNAI SEGÍTSÉGGEL

Kishegyes - Háromoldalú, magyar-szerb-kínai megállapodás született arról, hogy megújul a Budapest-Belgrád vasútvonal – erről állapodott meg **Orbán Viktor** miniszterelnök **Li Ko-csiang** kínai és **Ivica Dacic** szerb kormányfővel, akikkel kétoldalú megbeszéléseket folytatott. A megállapodást a három miniszterelnök közös sajtóértekezletén jelentették be. **Orbán Viktor** rámutatott, a jö-

vőt illetően két dolgot lehet biztosan állítani: Kína rendkívül erős lesz a jövőben is, és Közép-Európa lesz az európai gazdasági növekedés motorja. A miniszterelnök szerint a közép-európai gazdasági potenciál kihasználásához infrastrukturális beruházásokra van szükség, melyeket – mint mondta – az eurozóna mostani helyzetében nem képes finanszírozni. A magyar kormányfő szerint ezért is történelmi jelentőségű Kína döntése, hogy olyan beruházásokat finanszíroz, amelyeket Magyarország, vagy az Európai Unió nem képes, Kína viszont igen.

Magyar várak – határokon túl – 2. rész

„Bús düledékeiden...” – Huszt

A történelem viharai, nevezetesen a trianoni békediktátum a középkori Magyarország jeles erődítményeinek, várainak, kastélyainak tömkelegét sodorták a ma érvényes határokon túlra. Érdemes körülnézni közöttük, és megtartani emlékezetünkben, hogy ezek a magyar történelem szerves részei. Alig kilencven éve büszkélkedhetnek a szomszéd államalakulatok azzal, hogy eme építészeti emlékek az ő országukhoz tartoznak...

„Magassága az égboltig ér...”

A 330 m magas hegykúpon épült, a Tisza és a Nagyg talákozásánál fekvő, Kárpátalján, ma Ukrajnában lévő huszti várat már Kölcsey is romvárként énekelte meg, mégis érdemes időt és fáradságot fordítani a romok megtekintésére, mert áthaladva az épen maradt nyugati kapu boltíve alatt, s a megmaradt várfalak közt sétálva csodálatos kilátás nyílik az ezüst szalagként kanyargó Tiszára és a Máramarosi-medencére. A vár bejáratát jobbról négyszögű bástya védte. A felső várban volt a várnagy háza, a kaszárnyák, a lőportorony és a kút. Az alsó várban templom, lakó- és gazdasági épületek, börtön és kazamaták voltak. A huszti vár elsősorban a máramarosi, aknaszlatinai só útjának őrzője volt, de fontos stratégiai szerepet is betöltött: a Toronyai- és a Tatár-hágó védelmét.

„Huszt vára a Hasszán-hegy tövében fekszik, falai erős tömések s Iszkander erődítményéhez hasonló erős vár, bástyájának magassága az égboltig ér. Külvárosának házai a vár nyugati oldalára néznek s egyik a másik fölött van. Palotáinak teteje színes cseréppel van fedve, a templomok tetejét ón fedi s a keresztek tiszta arannyal vannak bevonva úgy, hogy az ember szemei elbámulnak rajtuk. A szőlőknek, kerteknek vége nincs. Vize és levegője kellemes. Mikor a hídra léptünk,

a várbéli katonaság százankint jött elő s ötünk fegyvereit is elszedték, szemeinket bekötötték s kezeinket megfogván, teljes száz lépcsőn vezettek fel. Mikor szemünket felnyitották egy diván-khánben találtuk magunkat s székekre ülve a Tisza síkságát, a Tisza-folyót, a hegyeket és a székeben látszó városokat és falvakat szemléltük.” – írta Evlija Cselebi török világutazó az 1660-as évek elején a várról.

Viharos századok

A mondák szerint a várat 1090-ben, Szent László korában kezdték építeni, és 1191-ben, III. Béla idején fejezték be. Erről azonban okiratok nem tanúskodnak. Legvalószínűbb, hogy a tatárjárás után, a várhegy csúcsán épült 25x14 m-es őr- és lakótorony képezte a vár magvát, mely köré felhúzták a későbbi fellegvár épületeit és erődfalait. A vár első írásos említése 1353-ból való, öt falu tartozott hozzá: Iza, Száldobos, Bustyaháza, Táborfalva és Dulfalva.

1392-ben Zsigmond király a Drágfyaknak adományozta a várat, 1405-től a Perényiek bérelték, majd Hunyadi János, később Hunyadi Mátyás birtokolta. A mohácsi vészt követően, Magyarország széthullása után Huszt vára az Erdélyi Fejedelemséghez került, kulcsfontosságú szerepet tölt be, Erdély kapujaként emlegetik. Fénykorát Bethlen István és Rédey Ferenc főispánok

idejében élte. 1546-ban elfoglalják I. Ferdinánd seregei, s ezt követően gyakran cserél gazdát. Az 1550-es években olasz építésszek irányításával felújítják a várat, több bástyával erősítik meg. 1594-ben a Lengyelország felől betörő krími tatárok elpusztították a környéket, ám a huszti vár ostromáról ajándékok fejében lemondtak. 1605-ben Bocskai István harcosai körülzárták az ekkor II. Rudolf császár birtokában lévő várat, s így újra az Erdélyi Fejedelemség része, ám 1613-ban ismét a császáriak kezére jut. 1615-ben Bethlen Gábor tulajdona lesz, aki öccsének, Bethlen Istvánnak ajándékozza. Bethlen István sok időt tölt a várban, díszes palotát rendez be, megerősíti a falakat. 1661-ben a betörő tatárokat a várvédők visszaverték. Az 1700-as évek elején a Rákóczi-szabadságharc egyik központja volt az erődítmény, a szabadságharc végén, 1711-ben a császári helyőrség állomáshelye lett. 1766-ban egy éjszaka alatt a várba három helyen is villám sújtott, a tűz hatalmas pusztítást végzett. Mária Terézia megígérte ugyan a vár újjáépítését, de végül sem ő, sem II. József nem járult hozzá a felújításhoz. Ám Kölcsey Ferenc és Bornemisza Péter, ki „jó Husztnak várában” írta a magyar irodalom első világi témájú versét, a Siralmas énnemem című költeményt, halhatatlanná tették a várat.

KINCSKERESŐ

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ KULTURÁLIS ÉS SPORTÉLETÉBŐL

„Ne szoruljon ki az ember a természetből, mert ez előbb-utóbb súlyos károkat fog okozni lelkivilágában. Igyekezzni kell mindig harmóniában maradni a természettel!”

PAPP ALBERT

Auer-kultusz Veszprémben

A veszprémi születésű világhírű hegedűművész és zenepedagógus, Auer Lipót emlékének ápolására, az Auer Lipót Nemzetközi Hegedűfesztivál és Hegedűverseny előkészítésére Auer Lipót Emlékbizottság alakult Veszprémben. A bizottság elnöke **Porga Gyula** polgármester, tagjai: **dr. Batta András** egységes komolyzenei koncepcióért felelős kormánybiztos, **dr. Friedler Ferenc**, a Pannon Egyetem rektora, **dr. Navracsics Tibor** közigazgatási és igazságügyi miniszter, valamint **Kováts Péter** hegedűművész, a Mendelssohn Kamarazenekar művészeti vezetője. Rögzítették, hogy a 2014. évi I. Auer Lipót Nemzetközi Hegedűfesztivál előkészítő munkálatainak elvégzésére Programirodát hoznak létre. Az együttműködés keretében a Pannon Egyetem biztosítja a Programiroda működésének tárgyi és részben személyi feltételeit. Az Auer Lipót Nemzetközi Hegedűversenyt a tervek szerint háromévente rendezik meg, az első 2015-ben, az egyedülálló zenei megmérettetésre a világ valamennyi zeneakadémiájáról várnak majd pályakezdő művészeket, zeneakadémiai hallgatókat.

Nemesvámos

A lencseországbéliek – a mai nemesvámosiak – büszkék a múltjukra, a szívükben-lelkükben őrzik elődeik jó kedélyét, és tesznek is azért, hogy hagyományaik fennmaradjanak. Nemesvámos helyi értékeiről a település polgármesterével, Sövényházi Balázssal, és a Nemesvámosi Települési Értéktár Bizottság két tagjával, Marosi Istvánnéval és Véghné Koltay Ágotával beszélgettünk a február elején zajlott Lencse- és Hurkafesztivál kapcsán.

Cikkünk a 46. oldalon

Mogyorósbánya

Ki gondolná, hogy egy kis zsákfaluban egy negyvennyolc fős, profi fúvószenekar működik, és nemcsak, hogy önállóan gazdálkodnak, eltartják magukat, Zeneházat építenek, de a település legnagyobb rendezvényét is életre hívták, majd nevelgették tíz éven át, hogy az mára rangos fesztivállá érjen. Mogyorósbányán járok, fönt a hegytetőn.

Cikkünk az 48. oldalon

Papp Albert Tatabánya Kultúrájáért kitüntetést kapott

„Mindenben a harmóniát keresem”

Zalában született, de életének jó részét Tatabányán töltötte. Képeiről a természet és az ember, valamint a népies és az urbánus elemek összhangja köszön vissza. 2012-ben munkásságát Megyei Prima Díjjal ismerték el, idén januárban pedig megkapta a Tatabánya Kultúrájáért elismerést. Papp Albert retrospektív kiállítását november 15-től tekinthették meg a Tatabányai Múzeumban. A kiállított művek között több olyan is szerepelt, amely most először került bemutatásra.

- Egyszer azt nyilatkoztad, hogy a mai kaotikus világban talán még nagyobb jelentősége van annak a rendnek, amit a művészet sugároz a befogadói felé. A városi miliőben hogyan érhető tetten a rend, és hogyan tudod azt visszaadni a képeiden?

- Fontos, hogy nem a természetet, hanem a harmóniát keresem mindenben. Ebben a zaklatott világban nem célom meghökkentő, „szúrós” képeket készíteni, túl sok ilyennel találkozunk manapság, én azonban felemelni akarok, elérni azt, hogy aki megnézi a képeimet, lelkileg telítődjön. Az ember alapvető beállítódását gyerekkorában szerzi meg – így voltam ezzel én is vidéki gyerekként. Talán ezért szeretem a városban is a békés, nyugodt környezetet, mint például az érintetlen, hófödte városi utcák képét.

- Egy festményből az ember elvesz, s hozzáad, tehát nem úgy készül, mint egy fotó. Két dolog miatt is sokkal személyesebbnek, intimebbnek gondolom az ilyen alkotásokat. Befogadói oldalról szubjektív, hogy kiben mit idéz föl egy festmény, főleg úgy, hogy a néző már eleve rendelkezik egy adott élményvilággal. A művész szempontjából is igaz ez, hiszen a mondanivaló végül mindig több lesz, mint maga a téma. Például a

forma nélküli, nem ábrázoló, absztrakt művek nem részei az én világomnak, így érzelmileg sem tudok azonosulni velük.

- Hogyan választasz témát egy-egy festményhez, mi ragadja meg a figyelled, mi inspirál?

- Azt a világot szeretném bemutatni, ami nem taszít, ahol jól érzem magam. Igyekszem harmonikus képeket készíteni. Általában a látványt vázlatosan megörökítem, s később, a műteremben a képzeletem kiegészíti, átformálja azt. Tehát a valóság képeihez mindig hozzáadok önmagamból is egy darabot. Számomra például a táj- és állatábrázolás nagyon fontos, s a platánfák is visszatérő motívumként jelentkeznek.

- Van-e olyan mű a kiállított darabok között, amely kifejezetten közel áll a szívedhez, és miért?

- Több festményemről is elmondható ez. A lányomat ábrázoló képem, vagy a díjazott Falusi emberek és a Téli reggel című művek is a kedvenceim közé tartoznak, de az eddig még egyszer sem kiállított Önarcképem ugyanúgy közel áll hozzám, mint például a Házak, asszonyok, vagy a Völgy télen. Ez utóbbi például egy mély utat ábrázol, s azt, ahogy

megolvad a hó és lefolyik a völgy oldalán. Két nap alatt készültem el vele. Azt a részletét, ahogy a szél kifújja a havat, s kilátszik alóla a csupasz föld, én magam is kikapartam. Emiatt használok általában farostlemezt vászon helyett, mert azt kedvem szerint tudom „gyötörni”. Az Ártéri fák c. képem szimbolikája a kilátszó gyökerekben rejlik: ez utalás azokra a folyamatokra, melyek végül elszakítják az embert valós gyökereitől, s végül egyfajta globalista egyenruhába bújtatják, megtörve egyéniségét, mint az egyik fa törzsét a képen.

- Különleges daraboknak számítanak az ún. gouache-technikával készült festményeim, ezeket már papírra festettem, saját, egyedi festékreceptemet használva.

- Nemrég a 10. Őszi Tárlat mutatta be a helyi kortárs alkotóművészek munkáit. Mit üzennél a fiatal alkotóknak, milyen jó tanács az, amit a jövő festő-nemzedékének átadnál?

- Ne szoruljon ki az ember a természetből, mert ez előbb-utóbb súlyos károkat fog okozni lelkivilágában. Igyekezni kell mindig harmóniában maradni a természettel!

Taizs Gergő

Alternatív felnőttképzés a fenntartható élet jegyében

Ha összefogunk, jobban élhetünk?

Az éghajlatváltozás problémái, a biodinamikus gazdálkodás, az integratív gyógyászat, a gyógynövények szerepe a gyógyításban, a vállalkozások organikus megközelítése, a helyi gazdaság együttműködésen alapuló erősítése, a közösségi gazdasági összefogás rendszere, formái – erről a különleges témájú kurzusról a nemesvámosi Waldorf Iskola gazdasági vezetőjétől, Bocskay Beától tudtam meg többet.

- Kinek szólnak ezek az előadások?

- Mindenkinek, akit érdekel a fenntarthatóság, változtatásra nyitott, érdeklődő. Az előadók közérthetően fogalmazzák meg a szakterületük szerinti modul problémafelvetéseit, válaszlehetőségeket, így nem csak szakemberekhez szól.

- Az igény felmerült az iskolaközösség szülői körében, a községben és a térségben is, de a képzésre távolról (pl. Gyenesdiás, Székesfehérvár, Kaposvár) is jelentkeztek.

- A képzés az előző években szervezett előadásokból nőtt ki, az előadókkal létrejött kapcsolatoknak köszönhetően.

- Ezek szerint az alternatív oktatásnak Nemesvámoson már hagyománya van?

- Oly annyira, hogy már nem csak általános iskolánk, hanem gimnáziumunk is van. 2003-ban alapítottuk intézményünket, 16 diákkal indultunk. Ma 11

osztályban 199 gyerekünk tanul. Nagyon jó kapcsolatot ápolunk a helyi önkormányzattal is, sok ponton tudunk kapcsolódni jövőképehez, fejlesztési irányaihoz.

- Hogyan tudják megoldani a finanszírozást?

- A helyi Leader Akciócsoporton keresztül lehetőségünk nyílt támogatást kérni egy képzési programhoz. Mikor a támogatásról értesítettek, a tanfolyam már akkreditálva is volt. Az előadások havonta egyszer vannak, egészen novemberig. A részletes program, és a neves előadókról szóló ismertető a weben is elérhető (www.feherlofiawaldorf.hu).

- Az előadások hol az egyént, hol a közösséget, hol éppen a vállalkozót szólítják meg?

- A szerepünk állandóan változik: egyénként, egy közösség tagjaként, vagy épp egy szervezetben éljük az életünket. Minden mindennel összefügg, és hatással van egymásra. Összekapcsolódnak a dolgaink, és erre rá kell döbrenteni az embereket, és meg kell tanulniuk, hogyan gondolkodhatnak együtt. A fenntartható élet alapköve az egyén, a közösség és a környezet egymást segítő együttműködése. Erről szól ez a tanfolyam. Akit érdekel, várjuk március 22-én a biodinamikus gazdálkodásról szóló kurzusra.

- réz

MAGOSZTÁS – BERHIDÁN

Berhida - A helyi kertbarát kör ügyes szervezésének köszönhetően sokan jutottak idén is ingyen vetőmagokhoz Berhidán. A cél kettős volt: segíteni az itt élőket, illetve kedvet csinálni a kertészkedéssel még csak ismerkedőknek. Az egymás közötti cseberberén túl, a helyi profi termelőktől, és távolabbról is érkeztek magok a kisvárosba. A kertbarát kör vezetője, **Kellerné Szász Anikó** több nagynevű forgalmazóval is felvette a kapcsolatot, mintát kért kipróbálásra a különlegességeikből. Ennek köszönhetően elképesztő választékot tudtak nyújtani paradicsomból, paprikából és számtalan más sokak által kedvelt növény magjából.

IZÉ SZALON TATABÁNYÁN

Tatabánya - Az irodalmi és ösztönművészeti szalon idei első összejövetelén az érdeklődők megismerkedhettek **Tarsoly Gyulával**, aki régi tatabányai képeslapokból hozott egy adagra valót. Kiderült róla, hogy az éppen ötven éve alakult Black Devils együttes basszusgitárosát tisztelhetjük személyében. A zenei háttérrel a szalon ösztönzésére alakult Eszmélet Band szolgáltatta, eszméletlenül jól! A díszvendég **Faludi Ádám** költő, író volt, aki főszerkesztőnk, **Veér Károly** régi tettestársa, és bemutatta új könyvét, a Rockdívert. Emellett természetesen újra teremtették a világot, és volt pogácsa, bambi, és minden, ami jó! Az IZÉ szalon legközelebb március végén Erdélybe kalauzolja el vendégeit.

A nemesvámosi értéktár kincsei: lencse, grillázstorta, Vámosi Csárda, betlehemes játék

II. Lencse- és Hurkafesztivál

A lencseországbéliek – a mai nemesvámosiak – büszkék a múltjukra, a szívükben-lelkükben őrzik elődeik jó kedélyét, és tesznek is azért, hogy hagyományaik fennmaradjanak. Nemesvámos helyi értékeiről a település polgármesterével, Sövényházi Balázssal, és a Nemesvámosi Települési Értéktár Bizottság két tagjával, Marosi Istvánnal és Véghné Koltay Ágotával beszélgettünk a február elején zajlott Lencse- és Hurkafesztivál kapcsán.

- Mivel érdemelte ki a lencse, hogy a helyi értéktár élére kerüljön?

- Évszázadok óta a lencsénkről ismernek bennünket. Levéltári dokumentumok említik a vámosi lencsét, erre felé régóta sikeresen termesztenek. Két őstermelőnknek köszönhetően ez az örökségünk ma is élő hagyomány. Az egykori úgynevezett „szisziktelenítő” épület is – itt kezelték a lencsét a férgek ellen – sikerült megőriznünk, ma vadászházként működik. Régen a szegény emberek eledele volt, de ma is helye van konyhánkban, hiszen magas tápértéke mellett kitűnő lúgosító hatása is van. Ritka értékes növényünk, ezért a hagyományon túl emiatt is szeretnénk népszerűsíteni – kezd a beszélgetést **Sövényházi Balázs**.

- Nem véletlenül szerepel az egyik hagyományőrző civilszervezetünk nevében is – veszi át a szót **Marosiné Klári**, művelődésszervező, az önkormányzat rendezvényeinek gazdája. – A Lencseszemek Asszonykör 2006-ban jött létre néptáncsoportként, de már az indulástól

nagy gondot fordítottunk a hagyományőrzésre, és ezt a nevünkkel is ki akartuk fejezni. Az elmúlt évek során kiállításokat szerveztünk, énekeltünk, táncoltunk, és próbáltuk feleleveníteni a helyi népszokásokat, olyanokat, mint például a miklósolás. Miklós nap előestéjén – tehát egykoron a Mikulás helyett (lancos Miklósoknak hívták őket) maskarában, sötét ruhában, kormos arccal – énekekkel, imádsággal köszöntötték az itt élőket, számon kérték, riogatták a rossz gyerekeket, a jóknak pedig apró ajándékokat adtak. Ma már főleg az időseket keressük fel a miklósolás alkalmával, és együtt felidézzük a régi emlékeket. De ugyanígy felelevenítettük a Péter-Pál napi aratőnnepséget, és két kiállítást is szerveztünk: az egyiket falvédőkből – közel százat sikerült itt helyben összegyűjtenünk –, a másikat pedig régi használati tárgyakból.

- Nemesvámos Község Önkormányzata szeretne létrehozni egy helytörténeti gyűjteményt, amit egy tájházban fognak elhelyezni.

A helyi értékek összegyűjtése, bemutatása már kapcsolódik a helyi Értéktár Bizottság feladataihoz is.

- A lencse mellé mi kerülhetett be eddig a helyi értéktárba?

- Egyelőre négy javaslatra mondtunk igent: az első helyen tehát a vámosi lencse áll, azt a grillázstorta követi, bekerült a tarsolyba a vámosi csárda és egy betlehemes játék is – sorolja az értéktár elemeit **Véghné Koltay Ágota**. - Természetesen mindnek megvan a maga története. A grillázstortáról – vagy, ahogy a helyiek nevezik, pörkölttortáról – azt kell tudni, hogy nagyon munkaigényes az előállítás. Régen ez volt „a torta”, és leginkább lakodalmakra, esetleg vasárnapra készítették. A pirított cukorból, tökmagból vagy mandulából készült grillázból gyakran 12-13 óráig is eltartott – több asszony részvételével is –, mire a varázslatosan szép édes alkotások elkészültek. – Gyakran éjszaka is dolgoztak rajta. **Farkas Gáborné** – szerencsénkre -, ismeri még a grillázstorta minden csínját-bínját. Az ősi tudás nem fog feledésbe merülni később sem, mert helyi cukrászmesterünk megtanulja a fogásokat, átörökítve ezzel hagyományainkat.

- A Vámosi Csárda is méltán kerülhetett helyi értékeink tárába – fűzi tovább a gondolatot **Marosiné Klári** -, hiszen azon a helyen, ahol ma található – a veszprém-tapolcai út mentén, alig 5 kilométerre Veszprémtől – már a középkorban is vámház állott. Valószínűleg annak alapjaira építették a ma is meglévő, emeletes, boltíves tornácú épületet – homlokzatán az 1834-es évszámmal –, melyet a szakértők a magyar népi építészet remeké-

„Jártál-e már Vámoson?”

<< Tudod-e, melyik Veszprém megyében az a falu, amit lencseországnak hívnak és száz papja egy bottal megy a templomba, a király meg harangoz? >> A kérdés gyakran elhangzott egykoron – úgy egy évszázaddal ezelőtt – a Veszprém környéki vásárokon, poharazgatás közben. A rejtély feloldásán pedig jót nevettek: << a község harangozója akkortájt a népes Király családból került ki, református papját Szász Kálmánnak, rectorát pedig Bott Miklósnak hívták. E három tisztség betöltői hosszú éveken, évtizedeken át szolgálták Vámos népét. A róluk – nevük, funkciójuk alapján – formált nyelvi játékok a falubeliek humorérzékét hirdetik. Az idősebbek ma is nevetve emlékeznek gyermekkoruk esti harangszóira, amikor – számukra ámulatot keltően – megszólaltak a felnőttek: „No, harangoz a király!” >>

(Veress D. Csaba – Hudi József – Ács Anna – Palágyi Sylwia: Nemesvámos története)

nek tartanak. Megjeleníti a bakonyi és a balatonfelvidéki népi építkezés legszebb hagyományait. Csárdánkban egykoron gyakran megfordultak a környékbeli betyárok is, közülük a legismertebb a Tót-vázsonyban eltemetett **Savanyó Jóska**. Bárhová megyünk is a Balaton vidékén - de különösen a Bakonyban -, mindig tudnak róla valamilyen történetet mesélni.

- A betlehemes játékunk **Jani Károly Domonkos** ciszteri rendi, Nemesvámoson élt plébános nevéhez fűződik - folytatja a történetet a polgármester. - A mai napig szép szokás, hogy 5-6 csapatnyi gyerek, beöltözve, végig járják szinte az összes házat, bemutatva betlehemes játéukat. Tervezzük jövőre, hogy mi, felnőttek - három csapattal - megmutatjuk a fiataloknak a régi, eredeti énekeket, és öltözetet. Mi ugyanis még emlékszünk a **Jani Károly Domonkos**-féle igazi, eredeti betlehemre. Szeretnénk, ha hagyományainkat sikerülne eredeti formájukban megőrizni.

- Mi lesz a következő?

- Már előkészítés alatt van Baláca, a római kori villagazdaság felvétele helyi értéktárukba. Egy nagyon ritka leletgyűjtésről beszélhetünk, a feltárási munkák nemrégiben kezdődtek meg. Úgy tűnik, az Európai Unióban mi vagyunk a másodikak, ahol mindez fennmaradt - adja meg a választ kérdésemre Ágota.

- A lencse karrierje elindult: a Lencse- és Hurkafesztivál egyre népszerűbb.

- Rangos, sokak által látogatott esemény vagyunk túl, amit nagy sikerrel zártunk - mondja büszkén a településvezető.

- A célunk az, hogy a nemesvámosi lencse híre még messzebbre eljuthasson, és mindennapi étkeink közt is - mivel életani hatása kitűnő - mind többféle formában szerepeljen. A hurka esetében a tradíciót szeretnénk újraéleszteni, fenntartani. A meghirdetett hurkatöltő versenyen 11 csapat vett részt, a lencsefőzők pedig 9féle ételt készítettek, csupa-csupa újdonságot. A háromtagú zsűriben helyi hurkakészítő kistermelőnk, **Nagy Károly**, a Veszprémi Aréna ügyvezető igazgatója, **Göttlinger László** és a veszprémi Oliva Étterem mesterszakácsa, **Tornyos Balázs** értékelte a finomságokat. A szigorú bírák ítélete alapján az első helyet Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának csapata érdemelte ki.

- A kísérőrendezvények is a hagyományápolás jegyében zajlottak - viszi tovább a szót Ágota. - „Korok ruhái” című kiállításunkat **dr. Horváth Zsolt**, országgyűlési képviselő, a Veszprém Megyei Értéktár Bizottság elnöke nyitotta meg, citeramu-

szikájával pedig **Tóth László** örvendeztette meg a jelenlévőket. A veszprémi Méretes Szabóság ruháit - bocskáikat, török időkben viselt öltözeteket - mutatunk be.

- A fesztiválnapon - ismerteti a részletes programot a művelődésszervező - a gyerekek és a felnőttek többféle hagyományos, kézműves szakmát is kipróbálhattak: fafaragó, szalmafonó, fazekas és szövő avatta be az érdeklődőket mesterségük titkaiba. Tizenkilenc helyi kistermelőnk közül szinte mindegyik bemutatta portékáit, volt itt levendulás-mézeskalácsos, sajtos, joghurtos, cukrász házisüteményekkel, mézes, lencses, tökmagolajos, hurkasütő és a térségben jól ismert, jellegzetes, kenyértészta-ból készült finomság, a langaló sem hiányozhatott a kínálatból.

- A kulturális műsorok alapját a népzene, a népdal adta. A Lencseszemek Aszszonykör mellett felléptek a Borostyán Népdalkör tagjai, a veszprémi Szilágyi Keresztény Általános Iskola tanulói. Oktatójuk, felkészítőjük, **Hajdú Péter** volt a nap házigazdája, azaz hogy „kikiáltója”, „kisbírója”.

- Az est sztárvendégeként **Mészáros János Eleket**, a Csillag születik tehetségkutató vetélkedő negyedik évadának győztesét üdvözölhettük, a Barátok Zenekar és néptáncosok kíséretében. A felhőtlen szórakozás megkoronázójaként pedig a veszprémi Jávor Pál Nemzeti Cigányzenekar gondoskodott a fesztiválhangulatról.

- A helyi értékek felkutatása, őrzése és főleg egy ilyen fesztivál megszervezése bizony pénzbe kerül. Hogyan tudták előteremteni mindennek a fedezetét?

- Az alapokat a helyi összefogásnak köszönhetjük, hiszen megmozdult itt a rendezvény kapcsán szinte mindenki. Nagy segítséget jelent, hogy a „Nemesvámosi Értéktár a helyi hagyományok nyomában” című pályázatunkat a Vidékfejlesztési Minisztérium támogatásra méltónak ítélte, 600 ezer forintot kaptunk a helyi értékek gyűjtésére. Az itt működő vállalkozások is kivették a részüket: a fesztivál fő támogatója az MTD Hungária Kft. volt, médiatámogatónk pedig a Veszprémi Napló. A versenyhez a lencsét **Ódor Imre**, helyi őstermelőnk biztosította, vendégeinket pedig **Szabóné Nagy Ágnes** kistermelőnk kényeztette házi süteményeivel. Mindenki hozzátette, amit csak tudott, és így a siker nem maradt el. A helyiek magukénak érezték a fesztivált, a messzebből érkezők pedig rácsodálkozhattak kincseinkre, helyi értékeinkre - zárja beszélgetésünket **Sővényházi Balázs**, polgármester.

Cseh Teréz

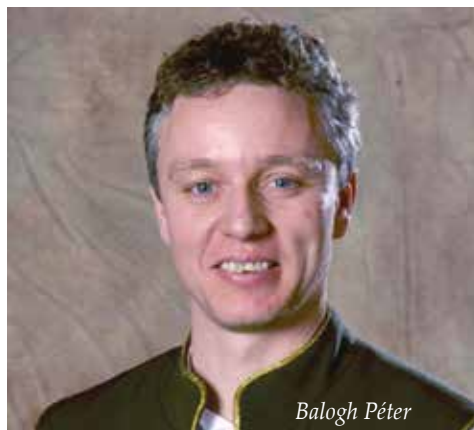
Saját Zeneház, sikeres Nyárázáró Fesztivál - 90 éves a Mogyorósbányai Fúvószenekar

A jó közösség csodákra képes

Ki gondolná, hogy egy kis zsákfaluban egy negyvennyolcfős, profi fúvószenekar működik, és nemcsak, hogy önállóan gazdálkodnak, eltartják magukat, Zeneházat építenek, de a település legnagyobb rendezvényét is életre hívták, majd nevelgették tíz éven át, hogy az mára rangos fesztivállá érjen. Mogyorósbányán járok, fönt a hegytetőn. A Mogyorósbányai Fúvószenekar Egyesület elnökségének tagjai Babocsai Zoltán, Fitos Attila, Pósa Dániel (Keilné Pósa Ildikó „felmentést kapott”, otthon maradt a három gyerekkel) és elnökük Balogh Péter vár rám második otthonukban: a Zeneházban.

- Mióta létezik fúvószenekar Mogyorósbányán?

- Az írásos dokumentumokból az derül ki, hogy 1924-ben alakult a zenekar, éppen 90 esztendővel ezelőtt - kezd a bemutatkozás az elnök. - Néhány lelkes, zenélni vágyó - a régi fotók alapján 10-15 fős -, bányásztársaság alapította, afféle levante zenekarként. A Dorogi

Balogh Péter

Szénbányák Vállalat támogatta, ezért felvették a Bányász Fúvószenekar nevet. A rendszerváltásig gyakorlatilag ebben a felállásban működtek, a bányász hagyományápolás

jegyében. Mogyorósbánya szlovák település, természetesen ez is hatással volt a repertoárra. Az 50-es évekig „látunk” vissza, **Bárkai Lajos** volt, aki karmesterként eleinte összefogta és szakmailag irányította a társaságot. A 80-as évek közepére - annak ellenére, hogy amatőr tagokkal játszottak - már igazán dicséretes eredményeket értek el, előbb ezüst, majd arany diplomát szereztek. **Hévizi Pál**, karnagy úr évtizedeken át vezette a zenekart, mely a maga módján szép sikereket ért el. A rendszerváltás után, a bányák támogatása nélkül a korábbi 25-30 fős létszám a felére csökkent. 1998-ban **Mezei Zoltán** került a zenekar élére, aminek eredményeként a társaság ismét fejlődésnek indult.

- 2000-ben - folytatja a zenekar történetét már a saját, közvetlen élményekkel **Babocsai Zoltán** -, egy rangos nürnbergi fúvószenekari versenyen, neves, nagy támogatottságú együttesekkel mérhettük össze tudásunkat, és a szigorú zsűri a legjobb magyar zenekarként ismert el bennünket. Ebben az évben ünnepeltük a 75. születésnapunkat, és az egyesületünket is ekkor alapítottuk. 2007-től komoly szakmai előrelépést jelentett, hogy a társaság élére **Kovács Ferenc** klarinétművész került, aki a Magyar Honvédség Központi Fúvósze-

nekarának tagja volt. Az ő tudása, irányítása szakmai előrelépést hozott a számunkra, kiemelkedtünk az átlagzenekarok sorából. 2013 márciusa óta **Fehér László**, klarinétművész a karnagyunk.

- Egy-két eredményről már esett szó, de mire a legbüszkébbek?

- Mindenekelőtt arra - ragadja magához ismét a szót **Balogh Péter** -, hogy a 90-es évek közepén ott tartottunk, hogy csaknem feloszlott a fúvószenekar, és innen indulva ma odáig jutottunk, hogy 48 profi zenészünk van, akikkel

Babocsai Zoltán

nevet és rangot szereztünk újra a Mogyorósbányai Fúvószzenekarnak. A helyieken kívül a környező településekről, sőt Budapestről is érkeznek hozzánk zenészek.

- 2001-től napjainkig számos Európai Unió tagállam zenekarával adtunk közös koncertet – *fúzi tovább a gondolatot Fitos Attila.* – Sokat köszönhetünk a táti Musik-Land Utazásszervező Kft.-nek, mert kitűnő fesztiválszervezői kapcsolatai révén sok helyre eljutottunk, és sok neves vendéget fogadhattunk.

- Fontos előrelépés volt számunkra, hogy a Magyarországi Fúvószzenekari Szövetség által működtetett minősítési rendszerben, két kategóriában is - koncert- és showzene - arany minősítést értünk el, azóta Fesztiválzenekar címmel büszkélkedhetünk – *kezdi sorolni az érdemeket Pósa Dániel, majd folytatja:* - A közelmúlt eredményei közé tartozik a 2012 nyarán szerzett második helyezésünk, melyet Sárváron az ország egyik legnívósabb fúvószzenekari találkozóján sikerült elérnünk. Kar-

Fitos Attila

mesterünket a zsűri különdíjjal jutalmazta. Tavaly ősszel pedig - ami nem kis érdem - mi képviselhettük hazánkat Németországban az egyik legnagyobb fúvószzenekari találkozón.

- Hogy képesek önerőből működni, ráadásul ilyen színvonalon és ilyen körülményeket biztosítva?

- A rendszerváltás után több alkalommal is kijutottunk külföldre, és láttuk, hogyan élnek és működnek az ottani zenekarok. Úgy gondoltuk, nekünk is ezt kell megcéloznunk. Persze nem ment minden egyszerre, lépésről lépésre haladtunk, de tudtuk hová akarunk eljutni. Hamar felismertük: ha fenntartóra várunk, az előbb-utóbb zsákutcába vezet, újra és újra életképtelenné tesz minket. Függetleníteni akaruk magunkat, önállóvá válni minden szempontból. Persze ma is együttműködünk az önkormányzattal, hiszen jelentős feladatokat vállalunk helyi civil szervezetként a települési rendezvényeken, de meg akartuk teremteni az anyagi függetlenségünket. Gyakorlatilag „eladjuk magunkat”, azaz a zenénket. Az egyesület létrehozása is nagy segítség volt, mert keretet adott a gazdálkodáshoz, számlaképesek lettünk, pályázhattunk. Kiléptünk a

falusi örömmzenélés kategóriából, komolyabb repertoárt alakítottunk ki, amit külföldi, nívós fesztiválokon is megmutattunk. A tagtöbörzást is komolyan vettük, tudtuk, hogy kis létszámú csapattal nem lehet a populárisabb, igényesebb darabokat előadni. Azt tapasztaltuk, hogy minél többen vagyunk, annál könnyebb újabb tagot behoznunk. Kevés helyen lehet ilyen jó körülmények között zenélni – *mutat rá a lényegre Babocsai Zoltán.*

- A Zeneház láthatóan a második otthonuk. Itt minden adott a profi zenéléshez. Hogy sikerült ezt önerőből létrehozniuk?

- Valójában a Zeneház is annak a célkitűzés-sorozatnak a része, amit korábban említettünk. Amit külföldön láttunk, itthon is meg akartunk valósítani: kell a saját, európai színvonalú próbahely. Komoly menedzseri munkába kezdtünk, nem volt hiábavaló a heti elnökségi ülés, terveztünk, pályázatot írtunk és az eredménye is meglett. A Nemzeti Civil Alap programja működési költségeinket és néhány kisebb eszköz beszerzését segítette. A következő nagy lépcsőt a Leader Akciócsoport létrehozása és életképessé tétele jelentette, ebben is tevékenyen részt vállaltunk. Amikor megnyíltak a pályázatok, az elsők között tudtuk beadni az igényünket a legfőbb célra, az önálló telephelyre. 32 milliót nyertünk, melyből megépíthettük álmaink Zeneházát. Tavaly októberben költözhattunk be – *avat be a Zeneház születésének történetébe Pósa Dániel.*

- Mit tud ez a ház?

- Kívülről a hagyományos építészeti stílusjegyeket őrzi az épület, belül viszont minden a funkciónak van alárendelve. Akusztikai tervezés, világítás és hangtechnika, akadálymentes helyiségek, modern belsőépítészeti tervezés – *sorolja hozzáértő módon a ház kincseit az elnök, aki a civil életben építőipari vállalkozó.*

- A teljes pincszint raktárként funkcionál, a tetőtérben pedig kiadható szálláshelyeket szeretnénk kialakítani, ezzel is segítve az épület önfenntartását, és nem utolsósorban kulturált elhelyezést biztosítani ideérkező vendégeink számára.

- A Zeneház felépítését több mint százán segítették – cégek és magánemberek. A „téglaegyvet” vásárlók névsorát tábla őrzi a bejáratnál. Sok minden kellett ahhoz, hogy eljussunk idáig: támogatók mellett pályázatok egész sora: Hangszerekre 9 millió forintot költhettünk, az épületfenntartáshoz szükséges eszközökre - fűrészgép, fűkasza – multifunkcionális kistraktorra, egyenruhára, rendezvénysátorra egyenként 3 milliót, sörpadra, kültéri padokra 1,2-1,2 milliót. A szakmai fejlődésünket pedig egy 8 milliós képzési pályázattal tudtuk segíteni. Ha ezek nincsenek, ma biztosan nem tartanánk itt, nem jutottunk volna ilyen messzire – *egészíti ki az egyesület vezetőjének szavait Fitos Attila.*

- A sikerlistájukat mintegy megkoronázták saját nagyrendezvényükkel, a Nyárázáró Fesztivállal. Ez hogy jött a képbe?

- Megint a „rég recept”, a külföldi példa – *tér vissza ismét a vezérlelőlvükhöz az egyesületi vezető.* – Tőlünk nyugatra a zenekarok rendeznek bulit a falujukban. Ők csinálják a teljes vendéglátást, belépőket szednek és a bevételeket a saját működésükre fordítják. Tetszett nekünk ez az elgondolás, ezért fogtunk bele tíz évvel ezelőtt a Nyárázáró Fesztivál szervezésébe. Egy kis katonai sátorban, félnapos-egy estés programmal, disznóvágással indultunk. Ma a há-

Pósa Dániel

rom nap alatt közel tízezer ember fordul meg a programjainkon, az 1000 négyzetméteres sorsátor dugig megtelik. A jelszó: mindent a vendégekért. Panoráma Bár, Madár Bár, Koktél Bár – több ponton, kényelmes, gyors kiszolgálás. Kezdetben minden csakis a fúvószzenéről szólt, aztán nyitottunk a populárisabb irányba, sztárvendégeket is meghívtunk. A gyökereinket se veszítjük el: a harmadik nap kizárólag a fúvószzenekaroké. A gasztronómia oltárán is áldozunk: madárfőző versenyünk rendkívül népszerű, ami szárnyas és repül, annak itt a helye, megfőzzük, megesszük.

- Persze az igazsághoz az is hozzátartozik – *foglalja össze az elhangzottakat Balog Péter,* -, hogy mind e mögött rengeteg munka áll, és elengedhetetlen hozzá egy jó csapat, egy igazi közösség. Ennek megteremtéséért, megtartásáért is dolgozni kell. Sokat vagyunk együtt, hiszen közösen zenélünk. Minden szombaton próba van, minden csütörtök este elnökségi ülés. Mindkettőt komolyan vesszük. Tavasszal csapatépítő „tréningként” – 10 fős csoportokban - az erdőben, akadályversenyhez hasonló módon, mókás feladatokat oldunk meg, majd a nap végén kis színdarabot adunk elő, azt követően pedig jót eszünk-iszunk. A Nyári Fesztivál másnapján – az ország valamely más részébe látogatva - zenekari táborba megyünk, és itt egy hét csakis a zenéről szól, délelőtt-délután 3-3 óra csak is a muzsikáé. Talán nem túlzás, ha azt mondom, a zene a mindenünk.

Cseh Teréz

Schmidt Csaba polgármester, dr. Simicskó István sportért és ifjúságért felelős államtitkár, Bencsik János országgyűlési képviselő, és Michl József polgármester, a fórum házigazdája

Sport és sportági fejlesztések Tata és Tatabánya térségében

Új sportlétesítmények építését tervezik

Fórumot tartottak a Vizek Városában, melynek témája a két település sportági létesítményeinek fejlesztése volt. A két város nagy és sikeres múlttal rendelkezik a sport területén. A fórumon Michl József Tata polgármestere a jelenlévő sportágak szakemberei mellett Bencsik János országgyűlési képviselőt, Schmidt Csaba tatabányai polgármestert, országgyűlési képviselőt, és természetesen az eseményen résztvevő dr. Simicskó István sportért felelős államtitkárt is köszönthette. Földi Imre személyében olimpiai bajnokot, a Nemzet Sportolóját is nagy tapssal üdvözlötték a szép számban jelenlévő sportvezetők.

Bevezetőjében **Michl József** röviden ismertette Tata sportéletét. Elmondta többek között, hogy a város ifjúságpolitikájának egyik fő célja, hogy minél többen sportoljanak szabadidejükben. Szeretnék elérni, hogy a diákság az iskola mellett a sport, vagy a művészetek területén vállaljon valamilyen többletet. A több mint 2000 általános iskolás majd a fele a helyi DSK-kban sportol. A városban több mint 4200 tagja van a 34 működő egyesületnek, ebből a TAC-ban jelenleg 522 igazolt versenyző sportol, ezt a létszámot három év alatt szeretnék megduplázni. Tatán 2014-ben a tóparton Ökoturisztikai Központ, a Jávorka iskola mögött egy új labdarúgópálya, valamint TAO pályázatból egy kézilabdacsarnok épül. A nemrég átadott, Tatát és Tatabányát összekötő Által-ér völgyi kerékpárút is nagyban segíti a tömegsportot.

Bencsik János többek között a tatai mendence sportági fejlesztéseiről szólt. Tatabányán egy 3000 főt befogadó multifunkcionális csarnok épül - állami szerepvállalással. Alkalmas lesz kézilabda mérkőzések lebonyolítására, korosztályos világversenyek, gazdasági vásárok megtartására, és a judó sportág regionális módszertani központja is itt lesz.

Tatán egy 800 főt befogadó kézilabdacsarnok épül, tervben van az egykori Kristályfürdő területén egy 33 méteres uszoda építése is. Az edzőtáborban is komoly beruházások történnek, az ökölvívó terem, a kondicionáló- és a vívóterem is megújul, a kettő együtt mintegy 180 millió forint értékben. Itt is épül egy munkacsarnok, amelyben a kézi- és kosárlabdázók kapnak helyet, és egy mobil lelátó is rendelkezésre fog állni. **Bencsik János** szerint utánpótlás nélkül nincsen élsport, kiemelte az egészséges életre nevelést, a versenyszellemet, a fizikai erő megszerzését. Hozzátette, nem egyszerű dolog két évtized lemaradását behozni. Tata és Tatabánya városa a jövőben a Tatai Olimpiai Központtal közösen, egyeztetett módon fejleszti tovább sportlétesítményeit.

Schmidt Csaba kiemelte, hogy Tatabánya komoly sporthagyományokkal rendelkező város, hihetetlen sportmúlttal rendelkezik, az ország egyik legjelentősebb egyesülete. **Földi Imre** és **Csernoviczki Éva** sikerei példaértékűek. Óriási fontossággal bír az itt élők egészséges életmódra nevelése, ezért útjára indították az Egészséges Tatabányáért Programot (ETP), melynek központjában az utánpótlás és tömegsport infrastruktúrájának megerő-

sítése áll. A polgármester megemlítette, hogy a sportági fejlesztések a kormány közreműködésével, a társasági nyereségből igényelhető támogatások (TAO) felhasználásával valósulhatnak meg. Fontosnak tarja a tehetséggondozást, ezért Tatabánya városa sportosztályát is alapított.

Simicskó István kiemelte, a kormány sportbarát hozzáállását, a hosszú távú sportágfejlesztési koncepciót, és a mindennapos testnevelés bevezetését. A sportpálya olyan, mint az élet 'kicsiben', küzdeni kell a győzelemért! A 16 kiemelt sportág támogatása mellett más sportágak támogatása is cél, a lehetőségekhez képest. Kiemelt edzői programban jelenleg 154 tréner kap anyagi javadalmazást, mely bővülni fog. A sportágfejlesztési koncepció keretén belül 2020-ig mintegy 135 milliárd forintot költenek a sportra. Magyarország az olimpiákon elért sikereket, a 168 aranyérmeket tekintve sport nagyhatalomnak számít, ami nem kis dolog. A hagyományokat folytatni kell, hogy a jövőben is ilyen szép magyar sikerek születhessenek – fejezte be tájékoztatóját az államtitkár.

Kiss T. József

**Soproni
nyári bobpálya**

Sopron, 84-es út mellett
Tel.: 20/4333-505,
99/334-266

**Nyitva
Márc. - nov.:
naponta**

**Nov. -márc.:
csapadéktmentes
hétvégeken**

**Visegrádi téli-nyári
bobpálya**

11 főútról
Visegrád-Nagyvillám,
Tel.: 20/9245-961,
26/397-397

**Egész évben nyitva
minden nap!**

www.bobozas.hu

ANDREA
FODRÁSZAT

Tatabánya, Győri út 10. fsz. 1. (OBI-val szemben)

Az ideális partner mi vagyunk!

Időpontegyeztetés:
34/310-554, 30/336-7841

ÚJ SZÉCHENYI TERV

**KÖZÉP-DUNÁNTÚLI JOGPONT +
A PONTOS VÁLASZ!
INGYENESEN HÍVHATÓ ZÖLD SZÁM
06-80/205-344
WWW.JOGPONTPLUSZ.HU
KERESSE IRODÁINKAT!**

JOGPONT
A pontos válasz

Nemzeti Fejlesztési Program
2014-2020 közötti időszakra
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai
Központi Bank finanszírozásával valósul meg.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI LENGYEL NEMZETISÉGI
ÖNKORMÁNYZAT
ÉS A
VÖRÖSMARTY MIHÁLY KÖNYVTÁR ZSOLT UTCAI
TAGKÖNYVTÁRA

SZERETETTEL MEGHÍV MINDEN kedves ÉRDEKLŐDŐT

**ZSILLE GÁBOR
KÖLTŐ, MŰFORDÍTÓ**

**LENGYEL- MAGYAR KIRÁLYI
KAPCSOLATOK**
élmény előadására.

**Időpont: 2014. MÁRCIUS 24. (HÉTFŐ) 10 ÓRA
HELYSZÍN: SZÉKESFEHÉRVÁR, ZSOLT U. 34.**

ELÉRHETŐSÉGEINK:
VÖRÖSMARTY MIHÁLY KÖNYVTÁR ZSOLT UTCAI TAGKÖNYVTÁRA
Cím: SZÉKESFEHÉRVÁR, ZSOLT U. 34.
TEL: 22-329-438, WEB: WWW.VMK.HU
E-MAIL: ZSOLT@VMK.HU

SZÉKESFEHÉRVÁRI LENGYEL NEMZETISÉGI
ÖNKORMÁNYZAT
Cím: SZÉKESFEHÉRVÁR, BOLNAI U. 18.
TEL: 22-379-273
E-MAIL: SZKZO@HDSNET.HU

TRI-MESTER SZAKKÖNYVESBOLT

KÖNYVKERESKEDEÉS - WEBÁRUHÁZ

2800 Tatabánya, Béla király krt. 58. - Telefon: 34/318-702 - Nyitva: Hétfőtől Csütörtökig 8-16, Pénteken 8-12

CÉGVEZETŐK - ÖNKORMÁNYZATI VEZETŐK - SZAKÉRTŐK **online könyvesboltja!** **megbízható - gyors - pontos szállítás**

KÍNÁLATUNKBÓL

- <<< Adózás
- <<< Társadalomtudomány
- <<< Természettudomány
- <<< Európai Unió
- <<< Informatika - számítástechnika
- <<< Jog
- <<< Kommunikáció - pszichológia
- <<< Marketing - reklám
- <<< Menedzsment
- <<< Nyelv - nyelvkönyvek
- <<< Pénzügyek
- <<< Statisztika
- <<< Számvitel - controlling
- <<< Üzlet - gazdaság

Trimester - több mint 10 év az online szolgáltatásban!

[www.trimester.hu] [www.trimester.hu/webaruhaz]